

Prvi teden huda zima,
osem tednov ne odkima.

VESTNIK

Vreme

Oblačno bo z občasnimi padavinami,
le v petek bo občasno delno jasno.

Murska Sobota, 2. december 2004, leto LVI, št. 49, odgovorni urednik Janez Votek, cena 300 sit

Strokovni dosežek soboške kirurgije

Kamen v žolčevodu so odstranili na nov način, poseg so spremljali kirurgi slovenskih bolnišnic

str. 8

str. 16

Negovska božično-novoletna delavnica

Da bi bil vaš adventni venec ali novoletni aranžma videti domače, najlepše, hodite okrog odprtih oči ...

str. 9

Končno se je zgodilo: Ferrari v Prekmurju

Lahko je tudi vaš, če imate 38 milijonov tolarjev za najcenejšo različico in 60 milijonov za najdražjo

str. 3

Na skupščini M cluba izglasovali likvidacijo

Miklavžev popust za prvi sneg

-10%

Od 1. do 6. decembra

Obiščite **INTERSPORT Murska Sobota**
V Mercator centru, Pleše 1, Murska Sobota.
pon. - sob.: 8.00 - 20.00, ned.: 8.00 - 14.00

-10% ZA VSE smuči z vezmi, deske, smučarske čevlje in drsalke v zalogi prodajalne INTERSPORT Murska Sobota, razen za izdelke v akcijah.

pogled in odpotuj!

Sončekov klub v PIRANU
4* Tartini, izleti; otroci do 5 let brezplačno (dodatni dan 4.990 SIT)
3., 10.12./2D/NZ **10.980**

TERME ČATEŽ
4* Toplice, kopanje v termalni rivieri... do 6 let brezplačno
do 29.12./3D/POL od **24.870**

Opatijska riviera, novo leto
3* Marina - Moščenicka Draga, polpenzion, silv. večerja v ceni
27.12./3D/POL **35.970**

EGIPT, Sharm El Sheikh
3* Sun Rise, poleti iz Ljubljane, pristojbine za doplačilo
6.12./7D/POL **65.900**

SONČEK
TUI potovalni center
M. Sobota 02/521 41 92
Tel. prodaja: 02/22 080 33 • www.soncek.com

TV OKNO

Štrki letijo že deseto leto
Maja je zagnala, da so jo slišali bogovi

Str. 2 - Visoki telefonski računi (II)

Kaj o tem pravi Telekom in kaj računalničarji

Visoki telefonski računi naj bi bili posledica vzpostavljanja zvez v mednarodnem prometu prek računalnika oziroma modema

Str. 9 - Tožba

Boštjan Serec : Terme 3000

Serec toži Terme 3000

Str. 19 - Roblju Markoju najvišje športno priznanje

Bloudkova plaketa v pravih rokah

NAROČNIK

Mestna občina pristaja na realnih tleh Za koga je rebalans proračuna hladna prha?

Na torkovi seji v ospredju je bil rebalans občinskega proračuna, kjer je zabeleženo odstopanje od predvidenega v višini 600 milijonov tolarjev. Precej pozornosti je požela tudi priloga rebalansa o spremembah v kadrovskem načrtu občinske uprave. Sejo po novem vodi župan Anton Štihec.

Na začetku leta je bil občinski proračun pogumno zastavljen, saj je znašal 3,9 milijarde tolarjev, v rebalansu pa se ugotavlja, da se bo realiziral 84,44-odstotno ali za 3,3 milijarde tolarjev. Pri tem je treba upoštevati izvajanje Stanovanjskega sklada iz proračuna, ki se je preoblikoval v Javni stanovanjski sklad, usklajevanje proračuna s sklepom Agencije za regionalni razvoj glede dinamike sofinanciranja severne industrijske cone ter zaradi tega odstopanje od kredita. Za komunalno ureditev cone so občini sicer odobrili 500 milijonov tolarjev, vendar jih bodo lahko izkoristili v treh letih. Spet smo slišali, da je večji izpad zaradi pokrivanja obveznosti nekaterih občin za sofinanciranje izgradnje PIŠK-a.

Največje zmanjšanje pri odhodkih se beleži pri investicijskih odhodkih, tudi zaradi zmanjšanja obsega komunalnega urejanja severne industrijske cone. Tudi letos so izkazani povišani izdatki za socialo ter stroške vrtecev, slednji so v znesku 475 milijonov tolarjev. Investicijski odhodki so se zmanjšali za 45 odstotkov ali 485 milijonov tolarjev, v glavnem na račun industrijske cone.

Branko Škafar je ugotovil, da je velik del proračuna namenjen tekočim odhodkom, zato je med drugim predlagal, da se racionalizira delo v javnih zavodih in naj si prizadevajo za pridobitev lastnih virov financiranja. Občinski odbori pa so drug za drugim ugotavljali, da na rebalans nimajo pripomb in naj se sprejme. To pa je Ivan Obal komentiral, da mora z nekom biti nekaj narobe, če je za 600 milijonov manj sredstev, oni pa pravijo, da nimajo pripomb. Opozoril je tudi na to, da se v mestni proračun vsako leto steče manj sredstev.

Konkreten je bil tudi Ernest Ebenšpanger, ki je od župana zahteval, da natančneje predstavi primanjkljaj in nepokrite odhodke, o katerih se toliko govori. Pa konkretnjšega odgovora od župana tudi na seji nismo dočakali. Ebenšpanger pa je pripomnil, da želi novi župan s povečanjem zaposlitve izpolniti predvolilne obljube. Štihec je odgovoril, da je tudi to v smislu racionalizacije občinske uprave, na lokacijskih informacijah je le ena uslužbenka, povpraševanje pa veliko, veliko denarja je šlo v preteklosti za pravne nasvete, potrebovali pa bi tudi nekoga, ki bi skrbel za javne razpise in priprave projektov. Dodal je še, da kadrovskega načrta sprejema župan.

A. Nana Rituper Rodež

Nadja Ivanc Milošević: »Ne nasprotujem reorganizaciji občinske uprave, menim pa, da je kadrov in usposobljenih ljudi v upravi dovolj, vprašanje je edino, ali so dovolj izkoriščeni.«

Drago Šiftar: »Rebalans je za marsikoga hladna prha. Mi smo vedno opozarjali, da je proračun prenapravljen, zato naj bo ta rebalans osnova za prihodnje leto. To je tisto, kar občina zmore, razen če ne bo prišlo do tektonskih premikov.«

Visoki telefonski računi (II)

Kaj o tem pravi Telekom in kaj računalničarji

Telefonski naročniki so v zadnjem času v Sloveniji in tudi v Pomurju dobili večje telefonske račune kot običajno, v nekaterih primerih je šlo za zneske, ki so presegali 100 in več tisoč tolarjev, bili pa naj bi posledica vzpostavljanja zvez v mednarodnem prometu prek računalnika oziroma modema

T. i. »webdialerji«, ki so jih uporabniki interneta vede ali nevede namestili v svoje računalnike, prekinjajo povezave s strežniki matičnih internetnih ponudnikov in vzpostavljajo neposredne povezave v mednarodnem prometu prek analognih modemov. Tako vzpostavljanje je mogoče pri klicnem dostopu do interneta, ne pa tudi prek širokopasovnega dostopa ADSL.

Telekom

Z vprašanji, kot so: koliko je bilo »visokih« računov zaradi zlorab klicne povezave interneta, kakšni so ti zneski, kaj lahko stori naročnik, ki ima tak račun, in ali so ugotovili, zakaj prihaja do tega, in ali so naročnike opozarjali na možnost zlorab, smo se obrnili na službo za odnose z javnostmi pri Telekomu Slovenije.

V Telekomu dobijo na mesec približno 30 ugovorov ali reklamacij na izdane račune za opravljene telefonske storitve, katerih višina naj bi bila sporna zaradi klicev s pomočjo spletnih klicničnikov (z območja M. Sobote

jih prejmejo dva ali tri na mesec, op. p.). Zneski so bili različni, in sicer od nekaj tisoč tolarjev do sto in več tisoč tolarjev. In kaj lahko v tem primeru stori naročnik? Vsak, ki dvomi o pravilnosti izstavljenega računa, lahko poda ugovor na Telekom Slovenije ter na Agencijo za pošto in elektronske komunikacije. Odgovorili so še, da zneska ne morejo odpisati, ker je prin-

ima seveda še možnost tožbe na sodišču. Na Telekomu so še dodali, da so telefonski naročniki in uporabniki interneta sami odgovorni, kako in za kakšne namene uporabljajo svojo terminalsko oz. modemsko opremo. Nimajo ne zakonske podlage in ne pooblastil za preverjanje in ugotavljanje, kdo in kam kliče z naročniškega priključka s pomočjo svoje terminalske op-

Na nevarnost »webdialerjev« so javnost v Telekomu Slovenije opozarjali že dalj časa, zadnjič so to storili v septembru, ko so v juliju in avgustu zabeležili nekoliko povečano število ugovorov na višino računov, ki je bila posledica uporabe »webdialerjev«. Svoje uporabnike na te nevarnosti opozarjajo tudi ponudniki interneta.

cip obračuna v mednarodnem prometu tak, da morajo zaračunani znesek v celoti izplačati tujemu operaterju, za katerega je bila storitev opravljena, in da ima naročnik po zakonu možnost pritožbe na neodvisno Agencijo za pošto in elektronske komunikacije. Le-ta je nekaj takih primerov že obravnavala, vendar je vse pritožbe zavrnila kot neutemeljene. Vsakdo pa

reme, prav tako pa ne morejo in niti ne smejo omejevati vrste in pogostosti uporabe telekomunikacijskih storitev, ki jih ima naročnik na voljo v skladu s pogodbo in splošnimi pogoji. Na naročnikovo zahtevo lahko onemogočijo promet z njegovega priključka, vendar to potem velja za mednarodni promet v celoti.

Računalničarji o zlorabah

Mag. Matej Gomboš z mariborske fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko: »Do zlorabe telefonskih linij s pomočjo »dialer« programov oz. virusov prihaja zaradi velike odprtosti interneta in poslovanja na ta način. Internet je v svojem bistvu odprt, zato se vedno najdejo ljudje, ki to izkoristijo v svoj prid. Seveda na račun drugih. Zaradi tega je pomembno, da svoj računalnik zaščitimo. Predvsem je to pomembno za klicni dostop prek modema. Ko smo enkrat na internetu, sami nimamo več nadzora, kam se računalnik prijavlja oz. koga kliče modem. To nenadzorovano klicanje pa povzročijo t. i. »dialer« programi, ki se lahko med brskanjem po internetu tudi brez naše vednosti namestijo na računalnik. Dostikrat spletne strani tudi ponudijo namestitve raznih programov, v katerih se lahko skriva marsikaj. Neizkušen uporabnik bo izbral opcijo »da« in tako odprl vrata do svojega računalnika. Pomembno je,

gram bo zaznal viruse, ki se poskušajo prethotapiti na računalnik, in jih tudi odstraniti. Požarni zid pa nas bo obveštal o vsakem poskusu povezave našega računalnika na internet in po želji tudi preprečil neželene povezave. Tako bomo za vsak program na našem računalniku točno vedeli, kdaj in kam se hoče povezati. Dobrih antivirusnih programov in požarnih zidov je precej. Med drugim: BitDefender, Panda, Norton, AVG in McAfee. Nekateri celo združujejo obe funkciji. V primeru okužbe je treba z antivirusnim programom pregledati cel računalnik. Priporočljivo je uporabiti več programov, ker vsi ne odkrijejo vseh virusov. Ko program najde okuženo datoteko, jo bo poskušal zbrisati. V nasprotnem primeru jo lahko zbršimo tudi sami. Dostikrat se datoteke skrijejo v določenih sistemskih delih računalnika, kot je sklop na datotek za obnovitev sistema na novjših windowsih. V tem primeru to funkcijo v nadzorni plošči izklopimo, okuženo datoteko zbršimo in nato spet poskusimo vklopiti funkcijo. Ko nobeden od antivirusnih programov ne bo več našel okužbe, smo jo odstranili. Za varnost vsaj prihodnje pa priporočam internetno osnovno poznavanje interneta ter zaščito računalnika z antivirusnimi programi in požarnim zidom. Bitka med tistimi, ki viruse pišejo, in tistimi, ki viruse odstranjujejo, pa bo verjetno večna.«

Andrej Bodek

Ameriški veleposlanik v Murski Soboti

O priložnostih za ameriške investitorje

Ameriški veleposlanik Thomas Bolling Robertson in ameriški ataše za gospodarstvo v Sloveniji sta prejeli petek obiskala Mursko Soboto. Srečala sta se tudi z županom Murske Sobote Antonom Štihcem, ki jima je ob tej priložnosti predstavil našo regijo, naše mesto in potencialne, ki so lahko zanimivi za morebitne investitorje iz Združenih držav Amerike.

»Na našem prvem sestanku je bila glavna tema pogovora možno sodelovanje in ob tej priložnosti sem predstavil našo regijo, cestne in železniške koridorje, ki jo prečkajo, ter aktualne industrijske cone,« je Štihec uvodoma povedal novinarjem.

Še posebno podrobno pa je predstavil novonastajajočo poslovno industrijsko cono, ki je lahko velika priložnost za tuje

investitorje, in to ne samo iz sosednjih držav, ampak tudi od drugod. »Hvala, da ste me povabili,« je odgovoril ameriški veleposlanik Robertson v lepi slovenščini ter povedal, da bo raje nadaljeval v angleščini, saj slovenščine še ne obvlada dovolj dobro, v nadaljevanju pa je dokazal, da jo zelo dobro razume.

»Nisem prvič v tem delu Evrope, saj sem bil šest let na Madžarskem kot namestnik veleposlanika. Seznanjen sem tudi s problematiko vaše regije. Ko sem postal pred dvema mesecema veleposlanik, sem si zadal osnovno nalogo, da v Slovenijo in tudi v Pomurje privedem nove investitorje iz Združenih držav Amerike.

Ves čas iščem priložnosti zunaj glavnega mesta in centralnega dela Slovenije, saj si želim, da bi se vaša država razvijala na

celotnem območju.« Zahvalil se je tudi županu, da mu je podrobneje opisal, kaj ponuja pomurska regija. Na koncu je še povedal, da se bosta gotovo več-

krat srečala, in omenil možnost, da lahko že na naslednji obisk s seboj pripelje ameriške investitorje.

A. Nana Rituper Rodež

Soboškega župana Anotna Šthca sta obiskala ameriški ataše za gospodarstvo John D. Nylon in ameriški veleposlanik v Sloveniji Thomas B. Robertson. Ustavila sta se tudi v tovarni Mura.

Mestna občina razmišlja, ali se ji splača Bo vodooskrba stekla po vodi

Lendava ne bo pristopila, ker ima svojo koncesijsko pogodbo

V ponedeljek so se župani pomurskih občin za zaprtimi vrati sestali na koordinaciji, kjer so govorili o korigirani osnutku pogodbe o izgradnji in obratovanju ter skupnem upravljanju regionalnega sistema oskrbe prebivalstva s pitno vodo. Prisotni so bili župani dvainštiridesetih občin, en predstavnik občine, župani občin Radenci, Sveti Jurij in Hodoš pa na koordinaciji manjkali.

Na zadnji koordinaciji so obpravnavali osnutek pogodbe, v katerem so bili vneseni določeni predlogi in pripombe posameznih županov. Te so na okolijsko ministrstvo poslali po tem, ko je prispel pred dvema mesecema na podpis pogodbe okolijski minister mag. Janez Kopac, župani pa pogodbo niso podpisali. Tokrat so obravnavali korigiran osnutek pogodbe in se strinjali, da je pogodba primerna za podpis.

V izjavi za javnost so zapisali, da so občine na levem in desnem bregu reke Mure glede projekta o skupni vodooskrbi razne in podpirajo ta projekt, vendar bodo storile vse potrebno, da projekt normalno steče. Prisotni župani so se zavzeli, da

bodo storili vse potrebno, da pridobijo od svojih občinskih svetov soglasje za podpis predmetne pogodbe. Na seji ni bilo županov ali predstavnikov občin Radenci, Hodoš in Sveti Jurij, zato so pooblastili Štiha, da pridobi stališča teh treh županov občin.

Lendavski župan Anton Balážek pa je z ministrom Kopacem že opravil razgovor, s katerim se želi občina Lendava izključiti iz tega projekta, ker ima glede oskrbe s pitno vodo poseben režim v obliki koncesijske pogodbe. Nastal je tudi problem, da bi svoja osnovna sredstva vložili v skupno javno podjetje, ki bi nastalo ob skupni vodooskrbi, in bi s tem morali prekiniti obveznosti. Tako je bil sprejet sklep, da se Lendava izzame iz tega regijskega projekta.

Slabe izkušnje z regijskimi projekti

To pa je na seji mestnega sveta občine Murska Sobota najbolj zmotilo Janeza Štota, zato je vprašal, kako je z vključevanjem premoženja in koliko bo ta skupni projekt stal občino? Skeptičen je bil tudi Rudolf Horvat, ki se je vprašal, ali Murska

Sobota sploh potrebuje, da pristopi k skupni vodooskrbi. »Konec koncev imamo mi vodooskrbo rešeno, pitne vode imamo celo preveč, poraba pa celo pada.

Zanima me, kakšne posledice bo prinesel podpis? Da ta pogodba ni tako nedolžna, pa je bil mnenja Ernest Ebenšparnger ter dodal, da ima mestna občina slabe izkušnje, kar se tiče skupnih regijskih projektov. Franc Meolic pa je dodal, da če gre za regionalni projekt, si mestna občina, ki naj bi bila center, ne sme privoščiti, da k projektu ne bi pristopila.

Potem pa jih je opomnil župan Anton Štihec, češ da imajo vse občine svojo vodooskrbo, ampak da projekt uspe na evropskih skladih, morajo pristopiti vse občine, saj je treba zagotoviti 100 tisoč priključkov. »Predlagali smo, da se obračunajo dosedanja vlaganja ter da se delež posamezne občine obračuna glede na prebivalstvo in se zmanjša glede na dosedanja vlaganja.«

Na koncu so svetniki mestne občine soglasno podprli projekt in župana pooblastili, da podpiše pogodbo.

A. Nana Rituper Rodež

Rudolf Horvat, podžupan: »Konec koncev imamo vodooskrbo rešeno, pitne vode imamo celo preveč, poraba pa celo pada. Zanima me, kakšne posledice bo prinesel podpis?«

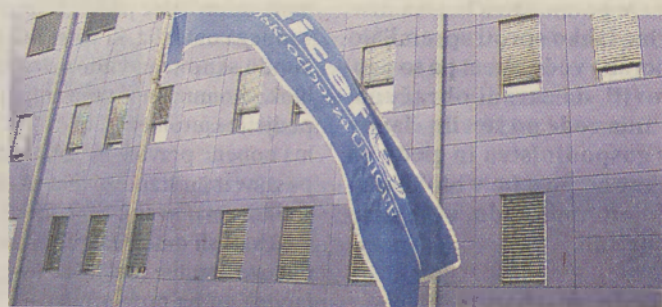
Ivan Obal, svetnik: »Da se ne bi zgodilo tako, kot je bilo z avtocesto, občine so se med seboj prepirale, roke pa smo s tem zamujali in pristali na repu izgradnje. Občina mora z vrednotenjem dosedanjih vložkov dobiti pri tem projektu vodilno vlogo.«

Razpis za direktorja bolnišnice Pet kandidatov

Na ponovni razpis za prosto delovno mesto direktorja Splošne bolnišnice Murska Sobota, ki je potekel konec prejšnjega tedna, se je prijavilo pet kandidatov. Razpisna komisija bo vloga odprla danes in preverila njihovo skladnost z razpisnimi pogoji. Po pripravljenem poročilu razpisne komisije bo predsednik sveta zavoda Feri Horvat sklical sejo, kdaj bo le-ta, pa še ni znano. Ob izbiri kandidata, opravil ga bo svet zavoda, ki šteje trinajst članov, šest zunanjih, imenovanih s strani ministrstva, pet bolnišničnih, eden je iz murskosoboške občine in eden z Zavoda za zdravstveno zavarovanje, mora dati soglasje k izbranemu kandidatu še ministrstvo za zdravje.

Kot smo že poročali, so na prvi razveljavljeni razpis prispele štiri vloge, in če se je takrat o možnih kandidatih veliko govorilo, znani pa sta bili tudi dve imeni, sedanji direktor Bojan Korošec, dr. med., ter Jelko Čopi, dr. med., spec. kirurg, sedaj o tem vsi molčijo in o možnih kandidatih niti ne ugibajo. Bojan Korošec je na mestu direktorja že drugi štiriletni mandat, ta pa mu preteče 25. januarja. Nazadnje ga je svet zavoda na to mesto soglasno imenoval januarja 2001, odločil pa se je med tremi kandidati.

M. H.

Na kratko – Gornja Radgona

Od lanskega septembra do sedaj se je z območja občin Gornja Radgona, Radenci in Sveti Jurij ob Ščavnici prijavilo za profesionalno zaposlitev v Slovenski vojski 63 mladih. Tako se je na območju Upravne enote Gornja Radgona, kjer je ta čas 1.393 nezaposlenih, tudi zaradi vključitve v Slovensko vojsko nezaposlenost nekoliko zmanjšala. Lani v enakem obdobju je bilo na tukajšnjem območju 1.534 iskalcev dela. F. Kl.

Za Kartonažo stečaj

Grafično in embalažno podjetje Kartonaža iz Murske Sobotice je od 24. novembra v stečajnem postopku. V imenu dolžnika ga je predlagal sam direktor družbe Vladimir Ivanc, stečajni senat, ki ga vodi Jasna Vedenik, pa je za stečajnega upravitelja imenoval dr. Štefana Ščapa. Stečajna odločitev je bila neoporečna, saj je bil prisiljen upravitelj v podjetju mag. Milorad Vidović, prisilna poravnava pa je bila za prezahtojeno podjetje uvedena že v avgustu.

Ko so zaposleni izvedeli, da je direktor za podjetje predlagal stečaj, so dan pred napovedano stavko zaradi neizplačane oktobrske plače protestno ustavili stroje. Vladimir Ivanc jih je začel razbiti, da pridejo delar v njegovo perspektivno podjetje, ki da si bo najelo proizvodne prostore in strojno opremo Kartonaže v stečaju. Delavci - v podjetju jih je delalo 120 - si želijo, da se z delom nadaljevati, vendar pa ne želijo več delati za podjetje Ivanca. Veliko si obeta od dogovorov, po naših virih, s tremi potencialnimi nadomestnimi prostorov in opreme stečajnega dolžnika.

Četudi naj bi delavci 9. novembra prejeli odločbo o prenehanju delavnega razmerja, ker proizvodnja pri stečajnem dolžniku naj ne bi več nadaljevala, zaposleni upajo na sklenitev pogodbe, saj bi le tako lahko ohranili delovna mesta. Zaposleni se bodo 3. decembra s stečajnim upraviteljem dr. Štefanom Ščapom, predstavnikom lastnega sklada in zavodskim sindikata Pergam Dušanom Školjem ter se zavzeli za nadaljevanje proizvodnje.

M. H.

Na torkovi skupščini velenjskega M cluba izglasovali likvidacijo podjetja Bo proizvodnja pri Gradu ostala?

Z delom v tem obratu naj bi nadaljevalo novo podjetje, ki bo prevzelo tudi vse zaposlene

Težave, s katerimi se srečujejo slovenski tekstilci, že nekaj časa pestijo tudi velenjsko konfekcijsko podjetje M club, ki ima svoj obrat pri Gradu na Goričkem. Vodstvo družbe je zato že pred letom predlagalo likvidacijo podjetja, vendar predlog na skupščini ni dobil potrebne večine. Predlog za likvidacijo so zato ponovno uvrstili na dnevni red predvčerajšnje skupščine družbe, ki je sklep o likvidaciji tudi potrdila.

Po besedah vodilnih v M klubu v Velenju je bila likvidacija nujna, saj je podjetje lani ustvarilo več kot 74 milijonov tolarjev izgube, z rdečimi številkami pa posluje tudi letos. Le z likvidacijo in ustanovitvijo novega podjetja bi bilo mogoče ohraniti več kot polovico delovnih mest. Novo podjetje naj bi bilo ustanovljeno v približno dveh mesecih, ustanovila pa bi ga slovenski in italijanski partner, s katerim M club že zdaj poslovno sodeluje.

V obratu pri Gradu, kjer je trenutno zaposlenih 36 delavcev, so bili proti likvidaciji družbe. Čeprav je njihov zastopnik na skupščini glasoval proti, je bila likvidacija izglasovana brez težav. Takšen sklep je namreč podprl največji lastnik Beton MTO, ki je v lasti zagorske Ulte, likvidacijo pa je podprl tudi dobršen del zaposlenih v Velenju.

Upanja, da do likvidacije ne bi prišlo, tako rekoč ni bilo, pravi Anton Flisar, ki je na predvčerajšnji skupščini zastopal zaposle-

Daniel Kalamar, župan občine Grad: »Ko so se v obratu začele pojavljati težave, se je v njihovo reševanje vključila tudi občina. Z novo vlado bomo nadaljevali pogovore o zagotovitvi sredstev za odkup proizvodnih prostorov, saj bomo tako lahko zagotovili pogoje za zagon novega podjetja, v katerem bi se zaposlili vsi sedanji delavci.«

Anton Flisar: »Prekmurci smo vedno prišli za vsako delo in tudi v novi firmi smo pripravljeni dobro delati, vendar za to zahtevamo določena zagotovila in ustrezno plačilo. Plačo smo že nekaj časa dobivali z večdelno zamudo, zadnje pa sploh še nismo prejeli.«

Silva Bunderla, predsednica sindikata v graškem obratu, je ena od sedmih delavcev, ki delajo tu že od otvoritve tovarne v letu 1978. Priznava, da v tako negotovih razmerah doslej še niso delali, vse to pa vpliva na produktivnost, ki je po zadnjih dogodkih močno upadla, predvsem zaradi pasivnega odpora, saj so delavci spoznali, da tako velenjske kot graške delavce plačujejo iz skupne blagajne, v katero pa prvi ne prispevajo ravno veliko.

Po likvidaciji podjetja M club proizvodnje seveda ne bi prekinili, saj naj v obratu pri Gradu nihče ne bi ostal brez zaposlitve, medtem ko bi v Velenju ohranilo delo le od 10 do 20 zapo-

Silva Bunderla: »Za pošteno delo zahtevamo pošteno plačilo, saj smo vsa leta delali po 9 ur dnevno, plačanih pa smo dobili le 20 nadur mesečno. Brez dodatkov za minulo delo moja čista mesečna plača skupaj z nadurami zdaj znese okoli 74 tisoč tolarjev, sami pa lahko presodite, ali je to delo dobro plačano.«

Ludvik Kovač

slenih. Novo podjetje, ki naj bi ga ustanovila podjetnik Bine Aljančič iz Ljubljane in italijanska firma Alegri, s katero je graški obrat že doslej uspešno sodeloval, naj bi nadaljevalo proizvodnjo pri Gradu, v prizadevanja za ohranitev proizvodnje pa se je vključila tudi domača občina. Župan Daniel Kalamar pravi, da so v dogovoru z državo, ki naj bi zagotovila sredstva za odkup proizvodnih prostorov pri Gradu, te pa bi občina odstopila novemu podjetju. Ob tovarni želi občina urediti tudi obrtno cono, zato je pred leti od Panonke v stečaju že odkupila zemljišče.

Kako se bodo zadeve razpletale, je v tem trenutku težko napovedati, vendar pri Gradu upajo, da jim bo navkljub vsemu uspešno ohraniti vsa delovna mesta v tovarni, ki je pred več kot četrto stoletja v kraj prinesla novo življenje, saj je takrat zagotovila zaposlitev 54 delavcem.

Vičarjevi iz Ljutomera že leto dni brezuspešno terjajo pošteno plačevanje vode

Komunalno-stanovanjsko podjetje vodomer v stanovanju ne priznava

Zakon in praksa govorita drugače

Franc in Natalija Vičar sta lastnika stanovanja v bloku v Užiški ulici v Ljutomeru. Januarja lanskega leta je Franc v trgovini Komunalno-stanovanjskega podjetja kupil vodni števec in ga na svoje stroške dal vgraditi v kopalnico, da je potem štiričlanska družina lahko sprosti spremljajo porabo vode. S tem pa so ugotovili, da zaradi obračunavanja vode po številu članov v gospodinjstvu in glede na skupno porabo v bloku plačujejo tudi vodo, ki je niso porabili.

Komunalno-stanovanjsko podjetje: vodomerov imejte, kolikor hočete, vendar nobeden ne bo uraden

Vičarjeva sta zato lanskega marca pri Komunalno-stanovanjskem podjetju Ljutomer kot upravljalca javnega vodovoda vložila zahtevek za namestitev individualnega vodomerja in obračunavanje dobavljenih količin vode na tem merilnem mestu. Pri tem sta se sklicevala na Zakon o varstvu potrošnikov, po katerem se potrošniku mora obračunavati dejanska poraba vode na njegovem merilnem mestu, če to dopuščajo tehnične možnosti. »Zato zahtevamo in pričakujemo s strani vašega podjetja, da se to izvede in omogoči v čim krajšem roku ter se začne obračunavanje na pošten in korekten način,« sta Vičarjeva še zapisala v

dopisu. V odgovoru na ta dopis se je javni upravitelj Ljutomerskega vodovoda že v prvem stavku obregnil ob to, da sta Vičarjeva dala vgraditi števec brez njihovega soglasja, čeprav se potem v nadaljevanju sklicuje na to, da so po pogodbi z občino le upravitelj javnega vodovodnega omrežja, ki pa seže samo do skupnega vodomerja za blok. »Komunalno-stanovanjsko podjetje Ljutomer, d. o. o., ... nima nobene pravice in dolžnosti posameznim stanovalcem ali lastnikom stanovanjskih enot dovoljevati ali omejevali uporabo njihove lastnine (del hišne instalacije), to pa pomeni, da si na svoji instalaciji lahko vgradite toliko vodomerov, kolikor se vam zdi potrebno, vendar nobeden ne more biti uradni vodomer, ki bi ločeval javno in privatno lastnino in po kateri bi se obračunavala vodarina.«

Dvojna merila in določila izpred dvajsetih let

Komunalno-stanovanjsko podjetje torej individualnega vodomerja v stanovanju ne priznava kot merilnega mesta za obračun vode, ker bi s tem, kot razlagajo, nase prevzelo tudi vzdrževanje vodovodnega omrežja v bloku. Namestitev vodomerja v kleti za posamezno stanovanje pa tudi ni mogoče, ker v tem bloku ni možnosti za posamične instalacije. To pomeni, tako Vili Vrbnjak, vodja razvojno tehničnega sektorja, da tehnične možnosti v bloku, kjer živi družina Vičar, ne dopuščajo merjenja porabljene vode po posamez-

nem stanovanju. Komunalno-stanovanjsko podjetje se sklicuje še na Tehnični pravilnik o preskrbi z vodo iz Ljutomerskega vodovoda iz leta 1984, kjer piše, da je »... mesto dobave in prevzema vode pri vodomeru. Porabljena količina vode se zaračunava za zgradbo kot celoto. Stanovalci in drugi porabniki vode v zgradbi si stroške porabljene vode razdelijo sami med seboj. Interna delitev in zaračunavanje vode posameznim uporabnikom iz prejšnjega odstavka tega člena ni v pristojnosti dobaviteljev vode.« Toda prav v Ljutomeru so si stanovalci v Ormoški ulici 17 že pred časom ob obnovi kopalnic dali vgraditi vodomer, ki pa jih taisti upravitelj, ki Vičarjevim odreka to pravico, priznava kot obračunsko mesto. O dvojnem merilu je Vili Vrbnjak za Vestnik dejal: »Če smo naredili napako, jo bodo tudi odpravili.«

Zakon: potrošnik je dolžan plačati dejansko porabo vode po njegovem merilnem mestu

Vičarjeva sta za mnenje prosila še Ministrstvo za okolje in prostor. Aprila lani so jima odgovorili: »Pritrujemo odgovoru, ki vam ga je podalo Komunalno-stanovanjsko podjetje Ljutomer, d. o. o., in predlagamo, da se navedenega problema lotite v večstanovanjski hiši celovito.« Toda v stanovanjskem bloku s štiriindvajsetimi stanovanji in enajstimi lastniki, med njimi so tudi podjetja in državne ustanove, Vičarjeva zaradi različnih interesov dogovora o delitvi stroškov porabljene vode nista mogla doseči. Odgovor, ki so ga lani poslali iz Ljubljane, pa zanj tudi ni bil sprejemljiv že zaradi tega, ker je prav to ministrstvo prek tržne inšpekcije pristojno za spoštovanje zakona o varstvu potro-

Vičarjevi so avgusta, ko so bili na dopustu, po svojem merilniku porabili le 5100 kubičnih metrov vode, zaračunali pa so jim 20570 litrov vode. Po evidencah Franca Vičarja so samo v lanskem letu porabo vode preplačali kar za 28.944,24 tolarjev ali več, kot bi plačali za dejansko porabo vode. Po njegovih izračunih bi bil dejanski strošek porabljene vode 28.693,00.

šnikov, ki je začel veljati januarja 2003. V 47. členu namreč piše: »Pri izpolnjevanju pogodb o dobavi energije in vode potrošnikom je treba potrošniku ceno obračunavati po dejanski dobavi, izkazani na njegovem merilnem mestu. Če dejanske tehnične možnosti v obstoječih stavbah z več stanovanji oziroma poslovnimi prostori ne omogočajo merjenja dobavljenih energij pri posameznem potrošniku in pri odjemu za skupne prostore, se obračun dobavljenih količin lahko izvede na osnovi med lastniki dogovorjenih razmerij ali drugega s predpisi opredeljenega razmerja. Potrošnik pa ima pravico, da se mu na njegove stroške omogoči vgraditev ustreznega merilnika, če tehnične možnosti to dopuščajo.«

Glavni tržni inšpektor: potrošnik je dolžan plačati le porabljeno vodo

Ker Vičarjeva še vedno iščeta pravico in zaradi preveč zaračunane vode pišeta pritožbo, na katere pa jima Komunalno-stanovanjsko podjetje več ne odgovarja, smo z uredništva za razlago teh določb zaprosili Tržni inšpektorat Republike Slovenije. Roman Kladošek, glavni tržni

inšpektor, je v odgovoru med drugim zapisal: »Glede na citirano zakonsko določbo je potrošnik dolžan plačati račun le za tisto dejansko porabljeno vodo, kot jo očita na svojem števcu, vendar le pod pogojem, da v hiši ni porabe vode, namenjene za skupne prostore, t. i. skupne vode. Če v večstanovanjski hiši obstaja tudi poraba vode za skupne prostore, mora potrošnik plačati vodo na podlagi svojega števca in k temu prišteti svoj delež porabe skupne vode.«

Kako bo obračunan delež porabe skupne vode, je odvisno od dogovora, sklenjenega med stanovalci. Dogovor, ki ga sklenejo stanovalci, mora komunalno podjetje upoštevati pri obračunu in izstavitvi računa. Če dobavitelj vode tudi pri izpolnitvi prejšnjih pogojev ne bi zaračunal vode po števcu, gre za kršitev, ki je sankcionirana v 25. točki 77. člena ZVPot.«

Ministrstvo: stanovalci imajo pravico do pravičnosti in upravitelja, ki bo delal v njihovo dobro

Ljutomerski primer smo ponovno predstavili tudi pristojnim na Ministrstvu za okolje,

prostor in energijo. Državna podsekretarka Bernarda Podlipnik nam je pojasnila, da je dobavitelj vode pač javno podjetje, upravitelj pa je tisti, ki je dolžan s stanovalci doseči dogovor o načinu odčitavanja in plačevanja porabljene vode. »V tistih večstanovanjskih hišah, ki imajo upravitelje, ki razumejo, kaj je pravičnost, so v stanovanja na vodovodni cev dali vgraditi odštevni števec, ki se odčitava preko računalnika, in tako sploh ni treba vstopati v stanovanja. To je seveda strošek stranke. Ob dejansko porabljeni vodi ta potem mora plačati tudi delež porabljene vode po skupnem števcu, če imajo v večstanovanjski hiši skupno porabo,« je o vse bolj uporabljeni praksi, ki je skladna tudi z določili zakona o varstvu potrošnikov, iz lastnih izkušenj povedala sogovornica. Iskaneje dogovora glede načina obračunavanja porabljene vode, ki pa je osnova za predstavljen pravico, torej ni naloga stanovalcev ali stanovalca, ki bi trkal od vrat do vrat, ampak dolžnost upravitelja večstanovanjske hiše. Stanovalci imajo torej po stanovanjskem zakonu pravico, da si izberejo takšnega upravitelja, ki bo njim po godu, je dejala Podlipnikova, torej, da bo delal v dobro stanovalcev. To pomeni, da je on tisti, ki jim mora predlagati boljše možnost, in če je zanj polovica stanovalcev, potem to velja za vse. Toda upravitelj večstanovanjske hiše v Užiški ulici 3a je Komunalno-stanovanjsko podjetje Ljutomer, ki pa tega, da bi stanovalcem glede načina plačevanja vode predlagali drugačen dogovor, ne čuti kot svojo dolžnost.

Majda Horvat

Občlna Turnišče

Planika in proračun 2005

Na zadnji seji so turniški svetniki največ časa namenili tovarni Planika in posledicam stečaja v njihovi občini. Sprejeli so odločitev, da župan Kocet v naslednjih desetih dneh skliče izredno sejo občinskega sveta o tej problematiki.

Na sejo nameravajo povabiti predstavnike zaposlenih v Planiki, sindikaliste ter pristojne z ministrstva za delo in gospodarskega ministrstva. Želijo, da bi se izredne seje udeležila stečajni upravitelj Andrej Marinc in poslanec Jožef Horvat. Svetniki se zavedajo, da s tem ne bodo urebili ali rešili težav Planike, bodo pa opozorili, da jim ni vseeno. Nasprotujejo tudi najslabšemu možnemu scenariju, in sicer zaprtju oziroma ukinitvi proizvodnje v Turnišču.

Župan je še predstavil aktivnosti v občini. Tako so odprli novo lekarno, nadaljujejo gradnjo ka-

nalizacije v Nedelici, kjer so dela nekaj časa mirovala, saj se je zapletlo pri dobavi materiala iz Nemčije, občina pa se je prijavila na državni razpis za dodelitev sredstev, s katerimi bi Romom v Gomilici omogočili odkup in ureditev zemljišč. Občina je dobila še zagotovila, da bo avtocesta speljana za Farkašovci, za kar je lokacijski načrt že pripravljen. Med pobudami svetnikov je Ciril Pucko predlagal, da naj uprava prisrbi podatke o višini osebnih dohodkov direktorjev javnih zavodov, katerih soustanoviteljica je občina.

Svetnikom je bil tudi predstavljen proračun za leto 2005, ki ga bodo najprej obravnavali po odborih, nato pa na občinskem svetu. V proračunu naj bi bilo za 461.772.000 tolarjev prihodkov in za 461.072.000 tolarjev odhodkov.

Andrej Bedek

Seja beltinskega občinskega sveta

Proračunski rebalans že pod streho

Na zadnji seji beltinskega občinskega sveta je osrednja pozornost veljala predlogu odloka o spremembi občinskega proračuna za leto 2004. Kot je v uvodni obrazložitvi povedal župan Milan Kerman, je po realizaciji proračuna v prvih devetih mesecih treba uskladiti nekatere postavke tako pri prihodkih kot odhodkih. »Zbirno predlagamo znižanje prihodkov za nekaj več kot 59,5 milijona tolarjev in odhodkov za skoraj 49,2 milijona tolarjev. Od tega predstavlja znižanje prihodkov neposrednega uporabnika Občine Beltinci za 60,3 milijona tolarjev in povišanje pri krajevnih skupnostih za 758.000 tolarjev.« Po rebalansu proračuna bodo znašali prihodki dobrih 906,8 milijona, odhodki pa 983,3 milijona tolarjev, to pa so svetniki soglasno potrdili.

In katere so najnujnejše uskladitve? Ker je bil rok za zbiranje in posredovanje podatkov o nezazidanih stavbnih zemljiščih

podaljšan do 30. septembra, so šele po tem datumu lahko posredovali podatke DURS-u, ki izdaja odločbe in skrbi za izterjavo. Prvi obrok zapade decembra, drugi pa januarja 2005. S tem se obseg lastnih prihodkov za leto 2004 znižuje za približno 20,8 milijona tolarjev, povečal pa se bo v prihodnjem letu. Po drugi strani pa naj bi bili nedavčni prihodki letos višji za 7,3 milijona tolarjev. To so: obresti od sredstev na vpogled, najemnine za kmetijska zemljišča, stanovanja in poslovne prostore,

drugi prihodki od prodaje, komunalni prispevki in drugo.

Med kapitalnimi prihodki postavljajo v ospredje skladišče v Lipovcih, ki so ga prodali za 1,6 milijona dražje, kot je bilo načrtovano. Ker kulturno ministrstvo letos ne bo sofinanciralo obnove beltinskega gradu, so to proračunsko postavko znižali za 12,7 milijona tolarjev. Ministrstvo za zdravje pa se je obvezalo, da bo še letos nakazalo večino svojega deleža za obnovo zdravstvene postaje v Beltincih, to pa vpliva na zvišanje prihodkov in odhodkov za 13,8 milijona tolarjev. Hkrati bo vsem krajevnim skupnostim v občini namenjenih za 5,8 milijona tolarjev več sredstev.

Velja še omeniti, da bo taksa za obremenjevanje voda namensko porabljena za gradnjo tlačnega voda med Ižakovci in zaselkom Nemščak. Ta vod je sestavni del kanalizacijskega sistema občine Beltinci. Približna vrednost javnega naročila znaša 14,8 milijona tolarjev. Načrtovana gradnja stanovanjskega objekta na parceli stare občine se bo s sofinanci-

V prvem branju so obravnavali tudi predloga odlokov o občinskem proračunu za leto 2005 in 2006. Imenovali so tudi 9-člansko komisijo za romska vprašanja, ki jo bo vodila podpredsednica sveta KS Beltinci Elizabeta Zdravec, ter sprejeli ugotovitveni sklep o prenehanju mandata občinskemu svetniku Venčeslavu Smoljšu, ki je postal tajnik občinske uprave.

ranjem Stanovanjskega sklada KS izvedla v letih 2005 in 2006. Izvedla je rušenje objekta na zemljišču pripravi za postavitev večnamenskega objekta. Milan Kerman

SONČEK
POMURSKO DRUŠTVO ZA CEREBRALNO PARALIZO
prostovoljne prispevke nakazujte na račun:
02496 - 0092393969

Razkrižje Še zmeraj enkrat na teden

O aktualnih dogajanjih

Po dokaj dolgem premoru so se na seji občinskega sveta sestali tudi razkriški svetniki, ki so na trinajsti redni seji obravnavali kar nekaj aktualnih tem. Najdlje so se ustavili pri predlogu, ki ga je občini pripravilo Komunalno podjetje, in sicer o programu ravnanja s komunalnimi odpadki v občini za prihodnje leto.

V občini komunalno podjetje pobira odpadke enkrat tedensko, sedaj pa so predlagali nov urnik odvoza, seveda če bi se občinski svet z njim strinjal. Predlog komunalnega podjetja je, da bi na Safarskem in v Razkrižju, ki sta največji vasi v občini, odpadke pobirali enkrat tedensko, v preostalih vaseh pa vsakih štirinajst dni.

Svetniki se z danim predlogom niso strinjali, so bili mnjenja, da naj bo odvoz smeti enoten za celotno občino. So pa opozorili na nekatere težave, ki jih opazajo pri odvozu. Moti jih predvsem, da ima večina prebivalstva velike smetnjake, ki jih v enem tednu ne morejo napolniti. Kar nekaj preglavic pa krajanom povzroča, ker nikoli ne vedo, ob kateri uri se smeti odvažajo. Tako jim lahko enkrat odpeljejo že ob šestih zjutraj, pet drugič ob dveh popoldan in tako nikoli ne vedo, kdaj je potrebno smetnjak postaviti na ulico. Zato so se na občinski upravi zavzeli, da bodo komunalnemu podjetju pripravili predlog, v katerem bodo zapisali, da želijo, da jim smeti še zmeraj odvažajo enkrat tedensko in da želijo, da komunalno podjetje pripravi točen urnik, ob kateri uri pobirajo smeti v kateri vasi. Hkrati želijo, da krajanom omogočijo nabavo manjših smetnjakov, ki so tudi cenejši. Med predlogi bo zapisano tudi to, da bi bilo dobro, če bi začeli razmišljati o tem, da bi smeti vsakega gospodinjstva stali in bi tako vsak plačal dejansko toliko, kolikor smeti odpeljejo. S tem naj bi se krepila tudi ekološka zavednost ljudi, ki bi po mnenju svetnikov tako pazili, koliko smeti proizvedejo, po-
pa bi se uporaba ekoloških otokov.

Vanja Poljanec

Klic dobrote v Dobrovniku

»Tukaj sem, pošlji mene!«

Na dobrodelni prireditvi v Dobrovniku se je predstavilo petnajst skupin. Vsak obiskovalec je za spomin prejel medeni izdelek v obliki zvona.

Ob koncu letošnjega vseslovenskega tedna Karitas in v začetku adventnega časa so v nedeljo, 28. novembra, obiskovalci do zadnjega kotička napolnili dvorano kulturnega doma v Dobrovniku. Župnija in Župnijska karitas Dobrovnik sta namreč organizirali sklepno pomursko dobrodelno prireditve Klic dobrote z naslovom »Tukaj sem, pošlji mene«.

Osnovni namen prireditve je bil, da bi ljudje spoznali, kako pomembno je pomagati sočloveku, če je ta pomoči potreben, predvsem pa mu nameniti toplo besedo, prijazen nasmeh ... Vse nastopajoče, obiskovalce, duhovnike in dekane pomurskih župnij, župane in člane župnijskih Karitas so nagovorili predsednik župnijskega pastoralnega sveta Župnije Dobrovnik Ernest Toplak, tamkajšnji župnik mons. Franc Režonja, župan Občine Dobrovnik Marjan Kardinar in predsednica Mađarske samoupravne skupno-

sti Občine Dobrovnik Ana Car. Vsi so poudarili pomen prireditve, kajti ljudje kljub stiskam niso pozabili na tiste, ki potrebujejo pomoč in darujejo zanje. In kdo koga osrečuje? Ali tisti, ki prejema, ali tisti, ki daje? Gre za obojestransko korist in čut odgovornosti. Ne gre samo za materialne, ampak tudi duhovne dobrine.

S pesmijo, besedo in glasbo so se predstavile glasbene skupine iz župnij Beltinci, Bogojina, Dobrovnik, Sveti Jurij ob Ščavnici, Ljutomer, Črenšovci, Turinšče, Lendava, Dokležovje, Martjanci, Murska Sobota, Odranci, Razkrižje in Velika Polana, kot gostujoča skupina pa so se na dobrovolniškem odru predstavile tudi ljudske pevke iz Števanovec v Porabju.

Zbrani denar od dobrodelne prireditve bodo namenili za delo in življenje novoustanovljene Komune življenja v Kobilju.

Jože Žerdin

Roman Kladošek, glavni tržni inšpektor, je v odgovoru med drugim zapisal: »Glede na citirano zakonsko določbo je potrošnik dolžan plačati račun le za tisto dejansko porabljeno vodo, kot jo očita na svojem števcu, vendar le pod pogojem, da v hiši

ni porabe vode, namenjene za skupne prostore, t. i. skupne vode. Če v večstanovanjski hiši obstaja tudi poraba vode za skupne prostore, mora potrošnik plačati vodo na podlagi svojega števca in k temu prišteti svoj delež porabe skupne vode. Kako bo obračunan delež porabe skupne vode, je odvisno od dogovora, sklenjenega med stanovalci. Dogovor, ki ga sklenejo stanovalci, mora komunalno podjetje upoštevati pri obračunu in izstavi računa. Če dobavitelj vode tudi pri izpolnitvi prej navedenih pogojev ne bi zaračunal vode po števcu, gre za kršitev, ki je sankcionirana v 25. točki 77. člena ZVPot.«

Ludvik Filo: »Poslanec Jožef Školč je izjavil, da je bil Janša najpomembnejši komandant Avnoja. To sem bil namreč jaz, zato razmišljam, da bi Školča tožil zaradi žalitve.«

Milivoj M. Roš: »Človek je doma tam, kjer najde samega sebe. Ali nisem Prekmurec po nobenem genu ali pa morda sem daleč nazaj, tega ne vem. Prekmurščina, porabščina, to je zame nekaj tako briljantnega, da me vedno znova spodbuja k ustvarjanju, daje mi vedno nove teme. Res pa je, da sem spregovoril tako, kot govorijo v Mariboru in okolici, oz. precej podobno knjižno slovenščino, in da smo tako govorili tudi doma, v naši družini. Zdaj pa že tudi razmišljam in celo sanjam v prekmurščini.«

Milan Kerman, župan Beltince, o proračunu: »Zbirno predlagamo znižanje prihodkov za nekaj več kot 59,5 milijona tolarjev in odhodkov za skoraj 49,2 milijona tolarjev. Od tega predstavlja znižanje prihodkov neposrednega uporabnika Občine Beltinci za 60,3 milijona tolarjev in povišanje pri krajevnih skupnostih za 758.000 tolarjev.«

Darja Matjašec: »Znanje in tehnika res že dolgo omogočata tudi oblikovanje turistične ponudbe v poustvarjenih okoljih, ki so razmeroma neodvisna od naravnih in kulturnih značilnosti prostora, vendar ostaja privlačnost »primarne ponudbe«, ki temelji na naravnih in kulturnih značilnostih prostora, še vedno tista, ki v sebi združuje večjo razvojno moč. Moč v tem primeru predstavlja prvinska privlačnost naravnih in kulturnih značilnosti, ki trajno privablja obiskovalce.«

Sonja Šterman, modna oblikovalka: »Hotela sem ustvariti podobo slovenskih rastlin in jih zložiti po tematikah, barvi ali obliki. Posebej sem se posvetila zdravilnim rastlinam, ki sem jih opremila s slovenskimi in latinskimi imeni. Že samo zdravilnih rastlin je približno sedemdeset. Tako so moje ideje počasi postajale resničnost, pravi Sonja. Dodaja pa: »Priznati moram, da sem bila izjemno vesela odziva nekaterih pomurskih podjetij, ki so se odločila, da bodo moje slike uporabili za poslovna darila. To mi je seveda dalo novega zagona in še dodatne volje za ustvarjanje.«

Letni program odvoza odpadkov v občini Veržej

Iz gospodinjstev in industrije kar 750 ton odpadkov

V občini Veržej so pripravili ob sodelovanju Komunalno-stanovanjskega podjetja Ljutomer obširen program ravnanja s komunalnimi odpadki za leto 2005. Iz podatkov za letošnje leto je razvidno, da je v občini 350 uporabnikov iz gospodinjstev in imetnikov individualnih posod ter 46 odjemnih mest po pogodbi (39 v Veržeju, 6 v Banovcih in 1 v Bunčanih). Gre torej za druge povzročitelje odpadkov, vključno z gospodinjstvi v blokih. Od skupnega števila je 244 gospodinjstev v Veržeju, 54 v Bunčanih in 52 v Banovcih.

Če v letu 2005 morebiti še ne bo zagotovljenega popolnega ločenega zbiranja komunalnih odpadkov in s tem izločevanja vseh predpisanih frakcij, predvidevajo, da bo znašala zbrana količina komunalnih odpadkov iz gospodinjstev okrog 600 ton, količina zbranih komunalnih odpadkov in njim podobnih iz industrije in dejavnosti ter drugih pa okrog 150 ton.

Izvajalec javne službe odvoza komunalnih odpadkov, to je KSP Ljutomer, je pred začetkom priprave tega programa opravil s pristojno službo veržejske občine delovni pogovor, v katerem je bilo med drugim dogovorjeno, da se v letu 2005 spremeni dinamika odvoza komunalnih odpadkov v primerjavi z

letošnjim letom. Tako je v koledarju za prihodnje leto predvideno za kraj Veržej tedensko odvažanje prevzema odpadkov, za Banovce in Bunčane pa 14-dnevno. Predvidena zmanjšana potreba po odvozu odpadkov iz gospodinjstev pa izhaja iz dejstva, da bo z letom 2005 v obeh krajih omogočeno ločeno zbiranje frakcij s pomočjo ekoloških otokov.

V skladu s določili veljavnega odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki in ob upoštevanju dosedanjih izkušenj načrtujejo v naslednjem letu nakup treh ali štirih večjih zabojnikov (od 4 do 7 kubičnih metrov) kot nadomestilo za izrabljene, dopolnitev manjkajočih kapacitet ter za uporabo pri odvozih po naročilu in najemu kontejnerja ali večjih posod. Kupiti nameravajo približno pet posod prostornine 700 do 1100 litrov za zamenjavo dotrajanih v lasti izvajalca.

Sicer pa se ločeno zbiranje frakcij zagotavlja v zbirnem centru, ki je v gradnji in bo predvidoma začel delovati na začetku prihodnjega leta, in v zbiralnicah ločenih frakcij oz. v t. i. ekoloških otokih. Tako bi v prvih mesecih leta 2005 na območju občine Veržej zagotovili tri zbiralnice ločenih frakcij, v katerih se bodo ločeno zbirali odpadni karton, steklena embalaža in plasteenke.

Milan Jerše

Seminar za učitelje, mentorje RKS

V okviru Rdečega križa Slovenije deluje 56 območnih združenj te humanitarne organizacije, ki ima evidentiranih kar 336 mentorjev krožkov ali podmladkov RK. Koordinacijo petih območnih združenj na našem območju (Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer, Murska Sobota in Ormož) usklajuje Območno združenje RK Ljutomer, ki je pripravilo za mentorje in osnovnih in srednjih šolah enodnevni seminar. Le-ta je potekal v hotelu Diana v Murski Soboti na temo boja proti različnim oblikam zasvojenosti. Predavali so nekateri priznani strokovnjaki. Sledil je pogovor o delu krožkov in podmladkov RK na šolah do konca letošnjega leta. Glavni namen učiteljev, ki so se udeležili seminarja, je v tem, da bi strokovnikom pomagali poiskati drugačne možnosti, kot je uživanje raznih drog.

Dogodek na OŠ Beltinci

V petek je OŠ Beltinci podpisala sponzorsko pogodbo z Mariborsko livarno Maribor in se vključila v projekt »Armal za zdravo pitno vodo v slovenskih šolah«. Ob tej priložnosti so predstavili tudi podatke o kvaliteti pitne vode. Le-ti so jih zelo razočali. Tudi v Prekmurju je pitna voda močno onesnažena s strupenimi snovmi, kot so pesticidi, nitrati, nitriti ... Prav slednji izločajo v vodo nitratomini, ki povzročajo rak, zato je v Prekmurju največ rak v Sloveniji, visoka je tudi umrljivost otrok zaradi raka, zato je v Prekmurju največ rak v Sloveniji, visoka je tudi umrljivost otrok zaradi raka (zaradi vode). Ob podpisu pogodbe je OŠ Beltinci prejela pet Armalov in armatur Viv Aqua, ki so rezultat intenzivnih raziskav in prizadevanj strokovnjakov v Mariborski livarni, da bi pili zdravo pitno vodo.

Prizadevanja in aktivnosti za zdravo pitno vodo pa bodo na OŠ Beltinci nadaljevali, in sicer bomo poučevali učence o zdravi pitni vodi (pri razrednih urah, razpisovalnih dnevih, v ekoprojektu), pripravili bomo okroglo mizo o pomenu in kakovosti pitne vode, spremljali bomo stanje vode pri izbirnem predmetu, sodelovali v sklopu »Armal za zdravo pitno vodo, aprila 2005 bomo pripravili razstavo v gradu Beltinci idr.« nam je povedala ravnateljica OS Beltinci mag. Marica Horvat.

J. G.

Delavke Koncept optimuma sklicale tiskovno konferenco

Resnica nad (ne)resnico v medijih

Prišle bodo šivilje iz Madžarske

Delavke lendavskega konfekcijskega podjetja Koncept optimum so sklicale tiskovno konferenco, ker jih, kot so dejale, vse bolj moti, da se v medijih piše neresnica. Resnica pa je ta, da imajo delo in plačo, da so zadovoljne z vodilnimi, da jim bodo malico z decembrom začeli izplačevati pri plači in da so v podjetju delo dobile vse delavke, ki so bile na usposabljanju zavzete in so dobro delale.

Bile pa so tudi takšne, ki so bile uspešne na usposabljanju, vendar potem pogodbe niso hotele podpisati. V proizvodnji je bilo slišati, da zato, »ker se bolj spleča biti doma in prejemati socialno pomoč, kot da bi tu delale«. O tem so sproti poročali tudi Zavodu za zaposlovanje, šli pa so celo tako daleč, da so jim napisali, kdo od delavcev na usposabljanju ni pokazal nobene zavzetosti. »V zadnji skupini smo ugotovili, da se namerno ne angažirajo. Kot je že rekla ena pred menoj, toliko, da za strojem niso spale,« je dejala Andreja Magyar, ki je ocenjevala delo delavk na usposabljanju in tudi sklicala tiskovno konferenco. Skupina delavk je zatrjevala, da vse lahko preverimo pri kmetikoli v proizvodnji, da ne bi mislili, da so bile izbrane, da morajo tako govoriti, in ker so se »iz tedna v teden pisale večje laži, včasih takšne, da je človeku postalo slabo«. Ljudje pa naj bi vse to pobirali in mislili, da lažejo one. Da bi utišale govoriče, je ena od njih po znanki v Muro čelo poslala svojo plačilno listo, toda tudi to ni pomagalo.

Med novinarjem je na povabilo prišel tudi Miran Druscovich, ob Igorju Lebarju direktor podjetja. Povedal je, da je povprečna bruto plača na zaposlenega okoli 130 tisoč tolarjev, kakor pač je v tej dejavnosti, da jo izplačujejo osemnajstega v mesecu, z izplačilom pa so zamudili le enkrat, in da redno poravnava vse prispevke. Druscovich pa je vprašanje, zakaj morajo delavke braniti ugled družbe, ne da bi zapisane »neresnice« preizkusile vodstvo, ostro zavrnil z vprašanjem: »Pa mislite, da bi jaz moral na to odgovoriti? Po vsem tistem, kar ste pisali in napisali, ne da bi zadeve prej preverjali. Vprašajte sebi!« Toda novinarska resnica je ta, da »resnice« nezadovoljnih delavk, ki so podjetje zapuščale po neuspešnem usposabljanju, ni bilo mogoče »preverjati«, ker je telefon običajno prisotnega direktorja Igorja Lebarja vedno zvonil v prazno. In to je na koncu pogovora priznal tudi Miran Druscovich in v znak odprte komunikacije novinarjem povedal številko mobilnega telefona.

»V tem kolektivu ne čutim nekega problema. Čutim, da je složen, vse skupaj pa nas je začelo motiti, da je v času, ko so podjetja v tekstilni dejavnosti v težavah, mi pa imamo veliko dela, zgoraj prazne pol hale, ker nimamo ljudi. Bojijo se priti k nam zaradi informacij, da ni plač, ne malice, da smo nesramni in še marsikaj,« je dejal Druscovich. V podjetju je redno zaposlenih 90 delavcev, ki že dosegajo okoli 80-odstotno normo, kot jo pričakuje zahodni trg. Zaposlili bi jih okoli dvesto, celo tristo. Druscovich se je že tudi pogovarjal z Mehomo, da bi jim Mura posodila sto do sto petdeset ljudi, vendar so tam sedaj polno zasedeni in do dogovora ni prišlo. Šivilje zato pospešeno iščejo na Madžarskem in akcija, ki so si jo zastavili, je, tako Druscovich, zelo dobro uspela.

Majda Horvat

Podelitev štipendij perspektivnim kadrom

»Zastonj je govoriti, pridite nazaj, če nimajo kam priti«

Tridnevni festival ustvarjalnosti in kreativnosti Mladi za napredek Pomurja se je končal v soboto, vrhunec pa je festival doživel v petek zvečer s slavnostno akademijo. Predstavili so najboljše mladinske raziskovalne naloge minulega šolskega leta, podelili priznanja ZOTK in nazive raziskovalna šola, poleg tega so mladim podelili štipendije Pomurske izobraževalne fundacije Znanje za razvoj. V dvorani se je ob tej priložnosti zbralo res veliko mladih, njihovih staršev in tudi predstavnikov šol.

PIF je Pomurska izobraževalna fundacija, ki deluje na območju Pomurja, prizadeva pa si za zagotavljanje svetovalne in finančne podpore pri izobraževanju perspektivnega kadra iz Pomurja na šolanju doma in v tujini ter možnosti prenosa njihovega znanja v pomurski prostor, ter da se mladim perspektivnim kadrom omogoči primerno zaposlitev v domači regiji. Zagotavljajo tudi denarno in svetovalno podporo za izobraževanje nadarjenih študentov in drugega perspektivnega kadra, ki ga v Pomurju potrebujemo.

Najprej so na oder povabili dobitnike štipendije za nadarjene, kjer gre za dobitnike enkratne denarne pomoči. Fundacija je imela v letošnjem letu za dodelitev te pomoči na voljo dva milijona tolarjev. Prejelo jo je trinajst študentov dokiplomskega študija in dvanajst študentov podiplomskega študija. Štirim študentom so sofinancirali izobraževanje v tujini. Poleg tega je Mestna občina Murska Sobota podelila zlate štipendije za letošnje študijsko leto. Mesečno štipendijo so podelili petnajstim študentom, od tega eno študentu na podiplomskem študiju. »Ko se vidi, da je odziv tako množičen, potem odločitev Mestne občine Murska Sobota, da tudi finančno sodeluje pri tem projektu, ni težka,« je povedal župan Anton Štihec. »Vsi skupaj

Doc. dr. Mitja Slavinec, strokovni vodja RC ZOTKS: Odziv na festivalu je bil povprečen, morda smo pričakovali več. So pa dogodki, kjer je bil odziv daleč nad pričakovanji. Pokazalo se je, da je dobro skoncentrirati dogodke. Študentski forum, predstavitev podjetij in predstavitev šol so bili odlično zastopani, manj pa so se ga udeležili študentje, zato bomo prihodnje leto k sodelovanju aktivnejše povabili nezaposlene diplomante. PAZU šteje danes 85 članov, vabilu se je odzvala četrtina, v soboto pa smo si na skupščini zastavili sklepe za nadaljnjo delo. Načrtujemo, da bi naše delo tesneje povezali z gospodarstvom. Predvsem dve področji sta aktualni, da profesorji prek študentov navežejo stik s podjetji ter da profesorji s svojimi institucijami sodelujejo pri kandidiranju na gospodarskih razpisih. Razpisi vedno bolj zahtevajo formalnega partnerja s fakultete ali inštituta. Naša naloga bo, da člane akademije seznanimo s potrebami, gospodarstvo pa z možnostmi, ter da naredimo baze podatkov, kateri študentje so pripravljeni delati na določenih temah za diplome in katera podjetja potrebujejo določena znanja. In kakšni so konkretni rezultati dosedanjih festivalov Mladi za napredek Pomurja? Kar dva pomurska raziskovalna nagrajenca smo rekrutirali pri vzpostavitvi učiteljskega zbora Višje šole za informatiko. Dr. Igor Emri je pri vzpostavljanju svoje tehnološke mreže dal priložnost štirim mladim. Takih navezav je že nekaj in tega bo v prihodnje še več, vsem konkretnim rezultatom je težko slediti. Po šestih letih dela je odziv vedno boljši, pri čemer ni tako pomembno samo število, pomembnejše je, da so tisti, katerim je festival namenjen, aktivni udeleženci festivala.

se moramo zavedati človeškega kapitala, ki ga imamo. Dobro bi bilo, da bi tudi rektorji prisluhnili tem idejam in da bi mladi raziskovalci in študentje dobili delo v njihovih podjetjih. V prihodnje pričakujem večji posluh iz gospodarske sfere, in da se mlade vključijo v proces njihove dejavnosti.

Po takem človeškem kapitalu in organiziranosti se nobena regija ne more pri merjati z nami, pa je nadaljeval doc. dr. Mitja Slavinec: »Smo edina regija, ki se od vrta naprej usmerja mlade v kreativnost in ustvarjalnost, zato imamo tudi festival kreativnosti in uspešnosti mladih. Prizadevamo si tudi, da bi mladim iz naših šol zagotovili možnosti in njihovo kariero ter da delajo tisto, za kar so študirali. Zastonj je mladim govoriti, pridite nazaj, če pa nimajo kam priti.«

Ob tej priložnosti so šestim šolam podelili status raziskovalne šole. To je šola, ki se odlikuje po tem, da organizira tekmovanja in ima dijake udeležence na različnih tekmovanjih, ki dosegajo visoke in nadstandardne rezultate na državnem nivoju. Status so prejeli Dva jezična osnovni šoli I Lendava, OŠ Il Murska Sobota, OŠ Sveti Jurij na Gorickem, OŠ Razkrižje, OŠ Radenci in Gimnazija Franca Miklošiča iz Ljutomer.

A. Nana Rituper Rodol

V Solidarnosti delajo

Delodajalec je v dogovorjenem roku izpolnil obveznosti, zato po trinideset zaposlenih v invalidskem podjetju Solidarnost s tiskarsko dejavnostjo v ponedeljek, 29. novembra, ni nadaljevalo stavke.

V petek so namreč prejeli še dve tretjini septembrske plače, po čem pa jim še vedno dolguje regres za letni dopust in oktobrsko plačo. O tem se bo sindikat z vodstvom pogajal prihodnji teden.

Zaposleni so začeli stavkati v ponedeljek, 22. novembra, saj jim je bilo podjetje dolžno tretjino plače za avgust, plači za september in oktober in letošnji regres. Po prejemu dela avgustovske plače in potnih stroškov za mesec dni ter po sklenjenem dogovoru z vodstvom o načinu poravnave obveznosti so stavko še isti dan prekinili.

M. H.

Prostor in ljudje, razvojna priložnost pomurske regije

Besedilo je nastalo v okviru festivala Mladi za napredek Pomurja, kjer je bila organizirana okrogla miza na temo Prostor in ljudje. Omizje so sestavljali častna gosta župan mestne občine Murska Sobota Anton Štihec, direktor regionalne razvojne agencije Mura Danilo Krapec, posebni gost absolvent arhitekture Smiljan Buzeti ter moderatorica in organizatorica Darja Matjašec.

Prekmurje je razvojno gledano najbolj obetavna slovenska regija. Prostora, ki je najpomembnejši razvojni vir, se pretekla desetletja niso dotaknila tako izrazito, da bi bile izničene njegove kulturne in naravne vrednosti. Niti poselitve skorajda ni presegla tradicionalnih meril. Pravzaprav so v prostor z novim razvojnimi merilom posegle šele ceste v zadnjih letih. Če nam bo Pomurcem uspelo svoj prostor, srčno kulturo ter naravno in kulturno dediščino preobčiti v sodobno preobleko in s takimi merili usmerjati ves razvoj v regiji, bodo mladi arhitekti, oblikovalci, slikarji in turistični gospodarji v resni nevarnosti, da se bodo morali zaradi preobilice dela otepati investitorjev in razvojnih partnerjev.

Turizem, ki je danes vodilna gospodarska panoga v svetu, je tudi za našo regijo prava razvojna priložnost. Značilnosti prostora, ohranjenost narave, vodni viri in značilnosti poselitve so potenciali, ki omogočajo oblikovanje prepoznavnega in regionalno značilnega turističnega produkta. Svoje ponudbe zato turizem ne bi smel graditi na povprečnem gostu in množičnih turističnih kapacitetah. Prestrukturiranje kmetijstva in industrije ter gradnja nove prometne infrastrukture bi se lahko smiselno povezala s turističnim razvojem.

Skraini čas je, da se začne sistematično graditi na večjem zanimanju za izobraževanje turističnih in gostinskih kadrov oz. prestrukturiranje obstoječih ne-perspektivnih poklicev v perspektivne.

Turistična dejavnost je ena tistih, ki so izvirno povezane z naravnimi danostmi in kulturnimi značilnostmi prostora. Prav prostorske razsežnosti so tiste, ki določajo identiteto turistične ponudbe na nivoju posamezne lokacije, regije ali države. Znanje in tehnika res že dolgo omogočata tudi oblikovanje turistične ponudbe v poustvarjenih okoljih, ki so razmeroma neodvisna od naravnih in kulturnih značilnosti prostora, vendar ostaja privlačnost »primarne ponudbe«, ki temelji na naravnih in kulturnih značilnostih prostora, še vedno tista, ki v sebi združuje večjo razvojno moč. Moč v tem primeru predstavlja prvinska privlačnost naravnih in kulturnih značilnosti, ki trajno privablja obiskovalce. Seveda je veliko odvisno od tega, kako temeljita je predstavitev posameznih značilnosti in kakšne so s tem povezane doživljajske možnosti. Dejstvo je, da je človek socialno bitje, ki ga bodo vedno privlačili drugi ljudje in njihov način življenja. Nove programske možnosti in izumi turistične ponudbe v povsem umetno poustvarjenih okoljih predstavljajo dopolnilo klasičnim programom in se brez ustrezne opore nanje razmeroma hitro »razvojno izprazni«.

Poenostavljena predmoderna globalna turistična ponudba bi se morala umakniti lokalno obarvani in regionalno prepoznavni ponudbi. Za moderno turistično ponudbo velja, da izkorišča lokalne potenciale in načrtuje trajnostne gospodarske učinke. Naravne

in ustvarjene značilnosti prostora se vključujejo v turistično ponudbo in prispevajo k njeni prepoznavnosti. Pomurska regija potrebuje novo turistično ustvaritev. Ta mora biti prilagojena značilnostim prostora, dediščine in ljudi. Pomurske občine imajo tako oblikovalne možnosti, da z morebitno skupno strategijo turističnega razvoja oblikujejo izhodišča nove strategije prostorskega razvoja ter tako opremljene aktivno na stopijo pred investitorji, s katerimi se morajo dogovarjati o pogojih razvoja turistične ponudbe v regiji. Taka strategija mora vključiti v turistični razvoj regijo s celotnim prostorskim in zelo velikimi človeškimi potencialom!

Današnja smer razvoja turistične dejavnosti na našem ozemlju je v nasprotju z zadnjo trditvijo. Turistični razvoj v večji meri ignorira prostorske potencial. Pomurski turistični centri so introverne tvorbe, ki ne komunicirajo navzven. Njihova ponudba je usmerjena v množični turizem in povsem nega, nezahtevnega gosta. Tovrstno ignoranco prostora in ljudi pri današnji ozaveščenosti in želji po večji prostorski kulturi bi morali naši politični predstavniki preprečevati in svoje sile usmeriti v to, da gre gospodarski razvoj v smer, ki bo rodila razvoj celotni regiji. Navsezadnje bi tako delovanje naših politikov lahko bila tudi dobra reklama za njih same. Volivci si zapomnimo svoje politične predstavitve tudi po tem, kakšne posledice pustijo v prostoru. Zdaj, ko nas je večina bolj ali manj ozaveščenih, bi lahko to s pridom izkoristili.

Darja Matjašec

Srebrni Netko za PDU

Pomurski vzajemni skladi med donosnejšimi

Vedno več zanimanja za pomurske sklade tudi drugod v Sloveniji

Gospodarska zbornica Slovenije in ministrstvo za informacijsko družbo sta v sodelovanju z Gospodarskim vestnikom letos že petič zapored podelila nagrado netko 2004. Nagrado podeljujejo za najboljšo spletno stran, posebna komisija pa je letos med več kot sto prijavljenimi stranmi iz vse Slovenije izbrala 17 finalistov. Najboljše je podelila zlate in srebrne nagrade, med nagrajenci pa je tudi spletna stran Pomurske družbe za upravljanje, ki je prejela za svojo stran srebrnega netka.

Spletna stran www.pdu.si je spletna stran iz Pomurja, ki se je uvrstila med sedemnajst finalistov, srebrnega netka pa je prejela v kategoriji celostnih predstavitev majhnih in srednjih podjetij. Spletna stran Pomurske družbe za upravljanje nastala v sodelovanju s podjetjem INQUA iz Murske Sobote, ki prispeva idejno in vsebinsko zasnovano ter oblikovanje in celostno produkcijo strani, v

vodstvu PDU pa pravijo, da srebrno priznanje sprejemajo kot potrditev pravilno zastavljene poslovne filozofije, katere namen je uspešno informiranje javnosti s celovito predstavitev njihovih produktov, vzajemnih skladov.

Pomurska družba za upravljanje od sredine letošnjega februarja upravlja vzajemni sklad Primus, sredi leta pa sta se mu pridružila še dva nova sklada Primus International in Primus Bond. Primus je bil prvi slovenski vzajemni sklad, ki je nastal iz privatizacijskega sklada in je uravnotežen vzajemni sklad, saj je v njem od 50 do 75 odstotkov delnic ter od 25 do 50 odstotkov naložb v obveznice in depozite. Primus je ob preoblikovanju razpolagal s skoraj 36 milijoni enot premoženja, z 11,3 milijarde dolarjev premoženja pa se je takrat z nekaj manj kot desetodstotnim deležem uvrščal na četrto mesto med slovenskimi vzajemnimi skladi. Trenutna vrednost premoženja znaša 12,66 milijarde dolarjev, v Primu-

su pa ima svoje naložbe 10.440 vlagateljev. Po besedah Romana Ratkaia, direktorja Pomurske družbe za upravljanje, število vlagateljev in njihove naložbe dokazujejo, da je poslovna politika Primusa pravilna in vlagateljem zagotavlja ustrezen donos. Ob preoblikovanju so namreč pričakovali okoli dve milijardi dolarjev odlivov in 500 milijonov dolarjev prilivov v novi vzajemni sklad, vendar je bilo odlivov le za milijardo, prilivov pa za 1,3 milijarde dolarjev. V zadnjem času se je zanimanje vlagateljev za vzajemni sklad Primus še povečalo, to pa ni le posledica ustrezne donosnosti, pač pa tudi nove poslovne politike sklada. Za nove vlagatelje namreč doslej ni bilo vstopne provizije, ob izstopu pa je veljala 3-odstotna izstopna provizija. Slednje pa bodo v prihodnosti ukiniteli in jo spremenili v vstopno, to pomeni, da vlagateljem, ki bodo do te spremembe vlagali v Primus, ne bodo obračunali nobene provizije.

Da bi ustregli vlagateljem, ki so pripravljeni več tvegati in

hkrati računajo na večje donose, so pred tremi meseci ustanovili vzajemni sklad Primus International, ki si je v tem času pridobil že 110 vlagateljev s 115 milijoni dolarjev vplačil. Je pretežno delniški sklad, ki najmanj 75 odstotkov sredstev nalaga v tuje delnice pa tudi med obveznicami bodo prevladovala tuje.

Za tiste, ki niso pripravljeni tvegati, je obvezniški sklad Primus Bond, v katerem je najmanj 75 odstotkov obveznic. Za ta sklad je zanimanje nekoliko manjše, trenutna vrednost njegovega premoženja pa je 35 milijonov dolarjev.

V PDU pravijo, da je zanimanje za vlaganje v njihove sklade po vsej Sloveniji, kjer imajo kar 120 vpisnih mest. Med vlagatelji še vedno prevladujejo Pomurci, ki so v PID vložili svoje lastniške certifikate, v zadnjih dveh mesecih pa je veliko prilivov tudi iz drugih krajev Slovenije. Da je bila odločitev tistih, ki so svoje lastniške certifikate vložili v pomurski PID, pravilna, potrjuje njihova donosnost, saj je njihov certifikat nominalne vrednosti 400.000 zdaj vreden 750.000 dolarjev.

Ludvik Kovač

Planika v stečaju

V Turnišču brez dela okoli 140 delavcev

Po nekaterih informacijah bo ostalo zaradi stečaja Planike tudi v Turnišču brez dela okoli 140 od 380 zaposlenih. Te dni naj bi prejeli odločbe o prenehanju delovnega razmerja s petnajst dnevnim odpovednim rokom, z drugimi pa naj bi stečajni upravitelj sklenil pogodbo o zaposlitvi za določeni čas. Imena še niso znana, zato med zaposlenimi vlada bojazen, kdo vse bo moral oditi, sami pa pričakujejo, da se bo število delavcev najbolj zmanjšalo, celo razpolovilo, v montaži. Trenutno delajo vsi, čeprav so ostali brez oktobrske plače. Člani svobodnih sindikatov so že prejeli deset tisoč dolarjev enkratne pomoči, ki je je del prispevala Zveza, del pa so vzeli iz domače sindikalne blagajne. Za pomoč so zaprosili tudi župane občin, iz katerih prihajajo delavci, da bi zaposlenim v Planiki priznali odlog obveznosti, ki jih imajo do lokalne skupnosti, ali jim pomagali kako drugače, obrnili pa so se tudi na Rdeči križ, če bi jih lahko podprl s paketi živil.

Obljube prejšnjega vodstva o izplačilu oktobrske plače konec prejšnjega tedna so se namreč spet izkazale za zavajajoče, saj gre do z uvedbo stečajnega postopka med terjatve tudi neizplačani osebni dohodki, prvi narok za njihov preizkus pa bo šele konec marca. Delavci sicer del plače lahko pričakujejo iz jamstvenega sklada, možnosti za poplačilo drugih terjatev pa so pičle. Planika ima namreč za več kot 5 milijard dolarjev obveznosti, premoženje pa je vredno okoli 4 milijarde. Ločitveni upniki so svoje terjatve zavarovali s hipotekami in jamstvi države, tako da bo za druge ostalo bore malo. Morda le še nekaj malega za prednostne upnike, to pa so predvsem delavci, ki so ostali po programu presežnih delavcev brez zaposlitve in potem še brez odpravnine.

Čeprav je stečaj v bistvu naraven v poplačilo upnikov, se stečajni upravitelj Planike pogovarja tudi o možnosti ohranitve dela proizvodnje. Po naših virih je v začetku tedna opravil tudi razgovor s poslovnimi partnerji turniškega obrata, to pa daje upanje, da se bo kateri oglašil kot potencialni kupec. Za posebno obravnavo obrata v Turnišču se pri stečajnem upravitelju zavzema tudi občinska oblast, stečajnega upravitelja Marince pa pričakujejo tudi na ponedeljkovo izredno sejo občinskega sveta.

M. H.

Programi Phare kot učna ura

Odkrivanje tople vode, gostoljubnosti in priložnosti

Znajst dobitnikov donacijske sheme Skupni ekonomski prostor, Phare CBC, Slovenija/Madžarska 2001 se je s svojimi rezultati in spoznanji predstavilo na zaključni prireditvi. Prisoten je bil tudi mag. Bojan Suvorov, direktor agencije RS za regionalni razvoj, ki je ob tem povedal: »Geografska lega Pomurju omogoča, da ima kar nekaj podjetij s čezmejnimi sodelovanjem, lahko sodelujejo v treh programih z Avstrijo, Madžarko in od leta tudi s Hrvaško. Program Phare je bil kot učna ura za pripravo na strukturne in kohezijske sklade. Ob tem ste se veliko naučili in kaže, da je bilo Pomurje pri tem uspešno.

K oblikovanju donacijske sheme Skupni ekonomski prostor je veliko prispevala študija Inštituta za podjetništvo in management malih podjetij, kjer so ugotovili, da so slovenska podjetja manj inovativna v primerjavi z evropskimi in da ne najdejo kvalificirane delovne sile, je povedal Romeo Varga, RRA Mura, ter dodal, da so pomurska podjetja med najmanj uspešnimi v Sloveniji, tudi glede števila podjetij in zaposlenih.

Prvi cilj donacijske sheme je povečanje rasti in izboljšanje konkurenčnosti podjetja v čezmejni regiji. Pri tem sta se oblikovala dva stebra, steber A za izboljšanje sodelovanja med podjetji v čezmejni regiji, za kar je bilo namenjenih 900 tisoč evrov, ter steber B za razvoj človeških virov, za te projekte pa je bilo namenjenih 850 tisoč evrov. Skupni znesek je bil sestavljen iz 1300 tisoč evrov Pharovih sredstev, 250 tisoč je prispevalo gospodarsko ministrstvo, 200 tisoč evrov pa ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Prijavitelji projektov so skupaj prispevali 300 tisoč evrov.

Sodelovanje podjetij

V občini Dobrovnik so se ukvarjali s potenciali geotermalne energije. V Mizarstvu Antolin iz Odranec so izdelali proizvodnje otroškega pohištva za zdrave in invalidne otroke. Izdelali so načrt za otroški stolček, katerega izdelajo na Madžarskem, sami pa ga finalizirajo. Zanimanje je izredno veliko zanimanje. Inženiring Roč iz Murske Sobote je izdelal Kataster komunikacij za prav Pomurja ter Železne in Žalske županije, ki tem je vrnil vode plinifikacije, elektrifikacije, vodovoda, kanalizacije in telekomunikacije. Podjetje KITT iz Murske Sobote se je ukvarjalo z razvojem kotlov za centralno ogrevanje in plasiranje novih

izdelkov. Kljub konkurenci se je zanimanje za njihove kotle z bojljerjem na Madžarskem povečalo.

Jože Brdnik iz podjetja RE-ING iz Murske Sobote je bil pobudnik za razvoj tehnološkega grozda inštalaterjev energetikov v obmejni regiji. Podjetje Creativ Novi mediji iz Murske Sobote pa je skupaj s tremi partnerji izdelalo Interport, tehnološko osnovo za spletne portale, s čimer so se približali potrebam strank in znižali stroške.

Novo razumevanje turizma

Ostalih pet projektov je bilo povezanih s turizmom. Avtobusni promet Murska Sobota je predstavil Skrite poti, s katerimi želijo goste popeljati po neobičajnih poteh Pomurja in Železne županije. Jožica Celec iz Medičarstva Celec je predstavila Sladko pot, ki jo bo gost doživel z različnimi čutili. S tem so se nam uresničile sanje, rezultati pa so že vidni, je dodala. Moravskotopliški TIC je ponudil doživetja panonske gostoljubnosti, kjer je bil namen, da povežejo zunajhotelske kapacitete in namestitve ter turiste bolj vključijo v okolje.

Prejšnja razvojna agencija se je v projektu Eko turizem ukvarjala s potenciali turizma. Ugotavljajo, da imamo premoške turistične proizvode. Odkrili so, da je veliko neizkoriščenih potencialov v gozdnih in viničarskih kočah, naravni in kulturni dediščini ter času kot novi kakovosti bivanja. Pannonia – turistična destinacija Evrope je bil zadnji projekt, ki je bil predstavljen. Zavod za zdravstveno varstvo si je skupaj s Podjetjem za informiranje in drugimi partnerji zadal dve nalogi, da povečajo prepoznavnost pomurske in čezmejne regije ter razvijejo nove produkte. Med drugim želijo na področju kulinarike razvijati zdravju prijazno ponudbo. Na podlagi tega so nastali regionalni standardi za zdravno ponudbo, ki bodo prerasli tudi v nacionalne.

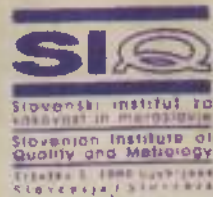
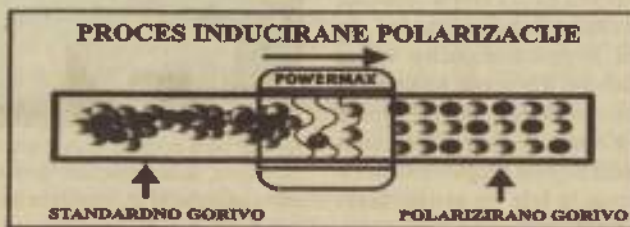
Občutek imam, da se daje prek takih projektov Pomurju možnost, da se vse dobro spodbuja, animira in izpostavi ter da dobijo priložnosti tudi mladi in vsi, ki si želijo izzivov, je povedal dobrovolniški župan Marjan Kardinar. Ob vsem tem je nastala kopica prospektov, zloženek, zemljevidov, DVD-jev in internetnih strani. Podobnega papirnega gradiva je v različnih projektih po Pomurju precej. Manjka nam edino nekdo, ki bi vse to združil pod skupni imenovalec, saj imajo konec koncev vsi podobne, če ne skupne interese.

A. Nana Rltuper Rodež

DO 25 % CENEJŠA OGREVANJE IN GORIVO ZA VOZILA

Polarizator goriva FUELMAX® – IZDELEK 21. STOLETJA

FUELMAX® cepi verige molekul na manjše, ki so lažje in bolj gorljive. Poleg boljšega izkoristka goriva in s tem manjše porabe se zaradi popolnejšega izgorovanja zmanjša tudi vsebnost škodljivih plinov v izpuhu. FUELMAX® so razvili v ZDA na ameriškem inštitutu za raziskave in razvoj v sodelovanju z agencijo NASA in podjetjem General Motors.

ŠTEVILNA TESTIRANJA V SLOVENIJI POTRjujejo UČINKOVITOST NAPRAVE

- testirano pod okriljem inštituta JOŽEF STEFAN
- testi so pokazali 14 % prihranka v kotlovnici
- v pekarni Koper je izračun pokazal -25 %
- v pekarni Grosuplje so izračunali, da letno prihranijo 14.400 litrov kurilnega olja (1.800.000 sit)
- v stanovanjski hiši se je zmanjšala poraba z 2440 litrov na 1910 litrov, to je 530 litrov prihranka

KAJ PA VOZILA?

- prihranek do 18 % goriva
- večja moč motorja
- vidno znižanje škodljivih emisij

PRIMER: pri vozilu Suzuki Baleno 1.99 se je zmanjšala poraba s 7,9 na 7,2 litra

FUELMAX® namestimo na dovodno cev tik pred gorilnikom, pri vozilih pa pred visokotlačno črpalko (brez rezanja cevi ali česa podobnega). FUELMAX vpliva le na kakovost goriva!

FUELMAX ima neomejeno garancijo na delovanje in 90 dni garancije zadovoljstva, to pa pomeni, da lahko izdelek vrnete v tem roku, če ne opazite prihranka, in vam vrnemo denar.

Za dodatna vprašanja in informacije smo Vam na voljo po telefonu, številke so: 041 408 589 ali 041 414 929 ali 041 748 354.

Če želite dodatne brezplačne informacije, izpolnite kupon in ga pošljite na naš naslov.

Zastopnik za SV Slovenijo: B. E. B., Bogo Bračko, s. p., Cesta k Dravi 10, 2241 Sp. Duplex

KUPON ZA ODGOVOR:

- ☐ DA, želim dodatne brezplačne informacije o FUELMAXU®
- ☐ DA, naročam polarizator goriva FUELMAX® po ceni 19.800 sit

Ime, priimek in naslov:

DOSTAVA IN MONTAŽA STA DO KONCA DECEMBRA BREZPLAČNI.

Barometer

Anton Balazek, lendavski župan, izstopa iz projekta regionalne oskrbe z vodo.

Georg Suban, predsednik Mure, bo verjetno po začetku razpletanja afere o športnih stavah na Ptuj, ki lahko dobi širše dimenzije, vzel slovo od Murske Sobotice.

Stanko Klemen, direktor Ljutomerskega Komunalno-stanovanjskega podjetja, po ugotovitvah tržnega inšpektorja neupravičeno zaračunava vodo, ki je stanovalcem v enem od stanovanjskih blokov ni porabil. To je verjetno posledica monopola, saj je omenjeno podjetje upravljalec in dobavitelj.

Marija Bačič, ravnateljica četrte osnovne šole, si prizadeva, da šola dobi nov kombi za prevoz otrok v šolo. Nekaj prostovoljne pomoči so ji že obljubili, dobro pa bilo, če bi je bilo še več.

Marija Bratuša iz Negove je z novoletno-božično delavnico pozivala dogajanje v kraju in okolici.

Strokovni dosežek murskosoboške kirurgije

Kamen v žolčevodu odstranili na nov način

Poseg spremljali kirurgi slovenskih bolnišnic

Za odstranitev kamnov v žolčevodu z laparoskopsko holedohoskopijo je treba imeti zelo natančne in drage pripomočke.

Pri vsakem desetem bolniku z žolčnimi kamni posamezni zdrkne v žolčevod in se uklešči, to pa je za človeka življenjsko nevarno. Pride do zastajanja žolča, posledično pa lahko do vnetja trebušne slinavke ali vnetja žolčnih poti in zlatenice. Takšno stanje terja hitro ukrepanje.

Kamen je mogoče odstraniti endoskopsko (z metodo ERCP), kar opravljajo internisti. To pomeni, da gredo z instrumentom, podobnim gastroskopu, skozi dvanajstnik v izvodilo trebušne slinavke in žolčnika do kamna in ga s pomočjo zanke poskušajo odstraniti. Drug način je z operacijo, s klasično ali laparoskopsko. Laparoskopska holedohoskopija je novejša metoda, ki pa jo zaradi pomanjkanja instrumentov in izkušenj opravljajo le v nekaterih slovenskih bolnišnicah. Prvi poseg z laparoskopsko holedohoskopijo je opravil kirurg murskosoboške bolnišnice Borislav Vrbanc, dr. med., že pred desetimi leti, več pa v zadnjem letu in pol, ko so dobili primernejše pripomočke. Sploh pa je odstranjevanje ukleščenega kamna najprej prepuščeno internistom in šele po neuspešnem

posegu z metodo ERCP kirurgom, to pa je za bolnika, ki mora tako zaradi kamnov prestopiti še operacijo žolčnika, slabše od hkratne operativne odstranitve obojega.

S Kliničnega centra kljub izkušnjam rdeča luč

Za odstranitev kamnov v žolčevodu z laparoskopsko holedohoskopijo je treba imeti zelo natančne in drage pripomočke. »To je v bistvu kolonoskop, zmanjšan na

premer treh milimetrov, s tem da ohrani vse njegove lastnosti. Le tako je mogoča varna in zanesljiva odstranitev kamnov, seveda pa so ob tem potrebni dodatni pripomočki in tudi znanje edoskopske kirurgije in tehnike šivanja,« je povedal Borislav Vrbanc. Sam je ta zahtevni poseg prvič opravil že pred desetimi leti, torej med prvimi v Sloveniji, vendar so takratni instrumenti to dovoljevali le v redkih primerih. Dobro leto in pol pa ima murskosoboška bolnišnica ustrežnejši instrument in v tem

Na kirurškem oddelku murskosoboške bolnišnice so v petek, šestindvajsetega novembra, demonstracijsko opravili laparoskopsko holedohoskopijo z inovativnimi pripomočki dr. Tomislava Jurišiča.

času si je z opravljenimi posegi že nabral precej izkušenj, ki jih je želel predstaviti tudi kolegom iz drugih slovenskih bolnišnic, toliko bolj, ker se tega načina kirurgije izogibajo. Doktor Vrbanc je zato v želji, da spoznanja in dileme analizirajo s kolegi iz drugih slovenskih bolnišnic še v strokovni delavnici, k sodelovanju povabil dr. Tomislava Jurišiča iz Šibenika. Slednji je namreč temu posegu posvetil magistrsko delo, domislil pa se je tudi novih pripomočkov in instrumentov. Toda s Kliničnega centra so dobili, tako Vrbanc, prepoved, češ da tega ne morejo organizirati, saj bi morala regijska bolnišnica svoje delo in izkušnje še prej predstaviti v strokovnih revijah.

Izbira, ki je najboljša za bolnika

»Pojasnil sem jim, da smo mi to

po svojih zmoglostih že delali, vendar za pisanje nimamo prav veliko časa,« je dejal sogovornik, a to seveda ni bil ustrezen odgovor. Tako so na kirurškem oddelku murskosoboške bolnišnice opravili le demonstracijo instrumenta ob operacijskem posegu, ki ga je vodil dr. Jurišič, asistiral pa dr. Vrbanc, spremljali pa so ga kirurgi iz bolnišnic Slovenj Gradec, Maribor, Ptuj, Jesenice, Brežice in Novo mesto. Za Ljubljano tovrstni posegi niso zanimivi, ker dajejo po Vrbancem mnenju ob močnejši gastroenterini kliniki prednost metodi ERCP, »ki pa je za bolnika dosti slabša kot ob enkratni anesteziji hkratna odstranitev žolčnika in zagozdenega kamna v žolčevodu. Prepričan sem, da je to prava pot.«

Na kirurškem oddelku murskosoboške bolnišnice so tako v petek, šestindvajsetega novembra, demonstracijsko opravili laparoskopsko holedohoskopijo z inovativnimi pripomočki dr. Tomislava Jurišiča. »Za nas je to pomemben premik, ki nam bo olajšal delo,« je dejal Borislav Vrbanc v pričakovanju, da bo bolnišnica zmožna nakup novih, sicer ne preizkušenih dragih pripomočkov, vendar pa membrnih tudi za zavarovanje vnege instrumenta, katerega pravilo je zelo drago.

Majda Horvat, foto: Natalija Juhovc

Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, Murska Sobota, na podlagi 51. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS št. 72/93, 57/94, 14/95, 20/95, 63/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/2000, 87/2001, 51/2002), Zakona o javnih financah (Uradni list RS št. 79/99, 124/00, 79/2001, 30/2002 in 56/2002) in v skladu z določili Uredbe o pridobivanju, razpolaganju in upravljanju s stvarnim premoženjem države in občin (Uradni list RS št. 12/2003) objavlja

javno zbiranje ponudb za prodajo nepremičnin

in sicer:

I. Stavbno zemljišče, parc. št. 3516/5, 3516/6, 3517/2 in 3520/2, vse o. Murska Sobota, skupne površine 9.744 m², ki se prodaja kot celotna je po zazidalnem načrtu za obrtno-transportno cono ob Markišavski cesti v Murski Soboti namenjeno za gradnjo parkirišč za tovorna vozila in sporniljajajočih objektov za transportno dejavnost, za izhodiščno ceno 18.583.310,00 SIT. Izhodiščna cena ne vključuje DDV po stopnji 20 %.

II. Stavbno zemljišče, parc. št. 756, površine 701 m², k. o. Čemelavci, za izhodiščno ceno 5.706.140,00 SIT. Izhodiščna cena zemljišča ne vključuje DDV po stopnji 20 %, vključuje pa obstoječo komunalno opremo, vodovod, kanalizacijo, elektriko, fon in cesto. Na predmetni parceli je dovoljena gradnja individualne stanovanjske hiše v skladu z zazidalnim načrtom, ki ureja to območje.

Razpisni pogoji:

1. Na javnem razpisu lahko sodelujejo fizične in pravne osebe pod naslednjimi pogoji:
 - da v ponudbi navedejo nepremičnino in ceno nad izhodiščno ceno,
 - da vplačajo varščino v višini 10 % od izhodiščne cene za nepremičnino, za katero so vložili ponudbo, na transakcijski račun Mestne občine Murska Sobota, št. 01280-0100011405,
 - izbrani ponudnik mora skleniti pogodbo v 3 dneh od opravljene izbire,
 - kupnino je izbrani ponudnik dolžan plačati v 8 dneh od podpisa pogodbe.
2. Merilo za izbor najugodnejšega ponudnika je višja ponujena cena.
3. Pred začetkom gradnje na stavbnih zemljiščih, navedenih pod točko I., je izbrani ponudnik oz. investitor dolžan plačati Mestni občini Murska Sobota komunalni prispevek.
4. Vse stroške v zvezi s pogodbo in zemljiškoknjižnim urejanjem plača izbrani ponudnik.

5. Pisne ponudbe z dokazili naj zainteresirani ponudniki pošljejo ali oddajo v zaprti ovojnici v 15 dneh po objavi tega razpisa na naslov:

Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota, oznaka »NE ODPIRAJ – javno zbiranje ponudb za prodajo nepremičnin«.

6. Ponudbi je treba priložiti:

- potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije za fizične osebe, za pravne osebe pa izpisek iz sodnega registra, iz katerega je razvidno, da imajo sedež v Republiki Sloveniji, ki ne sme biti starejši od 30 dni,
- potrdilo o vplačilu varščine.

7. Varščino bomo uspelemu ponudniku vračunali v ceno nepremičnine, neuspelemu pa vrnil v 8 dneh po izbiri. Če uspehi ponudnik odstopi od pridobitve nepremičnine in ne sklene pogodbe, zapade varščina v korist Mestne občine Murska Sobota.

8. Pravočasno prejete in popolne ponudbe bo obravnavala Komisija za vodenje in nadziranje izvedbe prodaje nepremičnin Mestne občine Murska Sobota ter o izbiri vse ponudnike pisno obvestila.

9. Mestna občina Murska Sobota na podlagi tega razpisa ni zavezana skleniti pogodbe z najugodnejšim ponudnikom oziroma lahko zavrne postopek do sklenitve pravnega posla ustavi.

10. Pojasnila v zvezi z razpisom in prodajo nepremičnin lahko dobijo zainteresirani ponudniki na Mestni občini Murska Sobota, Kardoševa 2, vhod III, 2. nadstropje, soba št. 23, ali po telefonu 02 531 10 00 (int. 442).

Vanja Poljanec

Perspektivne možnosti študija

Kaj potrebujemo in česa je preveč

Profesor razrednega pouka in natakark

V sklopu prireditev festivala Mladi za napredek Pomurja so organizatorji mladim, še posebno tistim, ki se bodo letos vpisovali na srednje šole in fakultete, pripravili izjemno zanimivo predavanje o možnostih študija, na katerem so predstavili tako fakultete kot srednje šole pa tudi dejanske potrebe po delavcih v Pomurju.

Pri tem jim je pomagala Tina Hozjan, predstavnica Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje območne službe Murska Sobota, in udeležencem predavanja predstavila, kateri so tisti poklici, ki jih v Pomurju najbolj potrebujemo, in katerih je preveč.

Struktura registrirano brezposelnih oseb v Pomurju za letošnji oktober kaže, da je še vedno največ brezposelnih starih med 18 in 25 let.

Med tistimi, ki so brez dela, pa je največ takšnih, ki nimajo končane srednje šole. Večina mladim se namreč že začenja odločati, kje bo nadaljevala šolanje, in ker je pomembno tudi to, ali boš po končanem šolanju dobil zaposlitev ali ne, jim bodo podatki zelo koristili.

Zavod za zaposlovanje v Murski Soboti vedno znova dela analize trga delovne sile. Hozjanova je povedala, da so suficitarni poklici, se pravi tisti, ki jih je v Pomurju preveč, ekonomski in

zdravstveni tehnik med poklici IV. in V. stopnje izobrazbe, in diplomirani ekonomist ter diplomirani upravni organizator med poklici VI. in VII. stopnje izobrazbe, če omenimo le dva, ki sta na vrhu analize. Povpraševanje pa je po natakarkih in ključničarjih med poklici IV. in V. stopnje, ter profesorji razrednega pouka in defektologi med poklici VI. in VII. stopnje izobrazbe.

Tako so želeli mladim predstaviti, katerih poklicev je v Pomurju preveč in s katerimi je v naši regiji, ki jo že tako ali tako pesti najvišja stopnja brezposelnosti, še mogoče najti zaposlitev.

(Končno) se je zgodilo tudi to

Ferrari v Prekmurju

Od 38 do 60 milijonov tolarjev

Medtem ko sva z Natašo dr-
vela proti Dobrovniku, kjer
je Autoservis Lajter kot prvi
omogočil Prekmurcem, da
od blizu občudujejo ferra-
rija, sva najbrž oba mislila le
na eno, in sicer, kakšna bi

bila videti v njem. Potihem
sva še upala, čeprav sva bila
sprijaznjena z usodo, da ne
bo nobenih poskusnih
voženj, da se nama bo z njim
le uspelo popeljati kakšen
meter, če ne vsaj kilometer.

Ko boste zadejali sedmico na nedeljskem žrebanju lota, si boste lahko za 43 milij-
onov privoščili ta avto. In ko boste sedeli za volan, boste morali sprejeti dejstvo, kot
najvišja hitrost 275 km/h in pospešek 5,2 sekunde od 0 do 100 metrov.

A, to je teh 390 konjev, si je mislil avtomobilski navdušenec, ki si je utrgal čas
in pogledal, vsaj tako pravijo, avto nad avti.

K dobrim avtom gredo tudi dobra dekleta, mar ne?

Če imamo že dobro dekle in dober avto, potem moramo imeti še nogometaša,
saj ti menda ljubijo hitrosti. Tokrat: Marjan Dominko, Nafta Lendava, Slovenija
in Ferrari 360 Spider F1, Maranello, Italija.

Ni nama uspelo. Sva pa nalete-
la na množico navdušencev, ki
so oboroženi s fotoaparati in ka-
merami, nekateri so bili obleče-
ni v lična rdeča oblačila, na kate-
rih se je bohotil črni konjiček
na zadnjih nogah, občudovali to
rdečo mojstrovino, ki jo premo-
re italijanska avtomobilska indu-
strija. In podobno kot nama, se

je tudi njim pletlo po glavi, kako
bi bilo sedeti v njem in se vsaj
malo popeljati.

No, obiskovalcev nismo moti-
li, ko so se sedli za volan razsta-
vljenega najljubšega jeklenega
konjička in se prepustili sanjam,
smo jih pa povprašali, kakšni so
občutki, in skoraj vsi so odgovo-
rili, da si niso nikoli predstavlja-

li, da bodo sedeli v ferrariju.
Vsaj sedeli, smo dodali, težko je,
da bi ga imeli. Razen če imate
38 milijonov tolarjev za najce-
nejšo različico in 60 milijonov
za najdražjo.

Ni kaj, vse to kaže, da je Ferra-
ri pravi mit med ljubitelji avto-
mobilov in hitrosti. To se najbrž
najbolj vidi, ko spremljate pre-
nose formule na komercialni te-
leviziji, kjer tisti (ošabni) Neme-
c z rdečim dirkalnikom dose-
ga same zmage; vi, ki vam je rde-
če zelo pri srcu, pa pri tem do-
življate neizmerne izbruhe rado-
sti in veselja. Sicer pa je menda
tako: ali imaš ferrarija rad ali ga
nimaš. Vmesne poti ni.

Škoda le, se ponavljamo, ker
nam ni bilo dano, da bi ta gla-
murni in predrzni ferrari lako-
ko preizkusili na pomurskih ce-
stah. Tako bi lahko izvali lokalne
gospodarstvenike in politike, ki
se šopirijo s svojimi jeklenimi
konjički, komu bolj potegne ...

A. B.,
foto: N. J.

Barometer

Janko Kodila je pripravil
skupaj z društvom Diši po
Prekmurju in beltinskim
Zavodom za turizem uspe-
šno promocijsko akcijo
prekmurske kulinarčne in
turistične ponudbe.

Slavko Škerlak, krajevni
funkcionar Sebebovec, naj
bi se potrudil, da bo javno
parkirišče pred gasilskim
domom manj obre-
menjeno. Tako tisti, ki
imajo opravke na nasprotni
strani ceste, naj ne bi imeli
več možnosti parkiranja na
javnem parkirišču.

Štefan Drvarič iz Markiša-
vec ima veliko zaslug, da se
je nesreča delavcev Cestne-
ga podjetja v lanskem letu
razpletla brez smrtnih
žrtev.

Borislav Vrbanec, dr.
med., je v soboški bolnišni-
ci predstavil nov strokovni
dosežek odstranjevanja
kamna v žolčevodu.

Robi Markoja je prejel
Bloudkovo plaketo za do-
sežke v streljanju s samo-
strelom.

Ob tednu starejših občanov

V tednu starejših občanov, ki so ga v mestni
občini Murska Sobota »praznovali« od 8. do 14.
novembra, so se v gostilni Spirij v Černelavcih
zbrali tudi starostniki iz krajevnih skupnosti Čer-
nelavci, Kupšinci in Polana. Prišlo jih je štirinše-
stdeset. Najprej jih je pozdravil predsednik KS
Polana Karel Gjergjek v imenu vseh krajevnih
skupnosti, nato pa še župan Mestne občine M.
Sobotna Anton Štihec. Zahvalil se jim je za vse,
kar so naredili dobrega v preteklosti za razvoj
kraja, kjer živijo, in tudi širše ter jim zaželel še
bolj uspešno prihodnost. V kulturnem programu so nastopili
melarijski pevski zbor ljudskih pevcev in pevcev Dru-
štva upokojencev in KS Černelavci, njihovi najml-
jši ter ljudski godci iz Černelavca. To je bilo res
prijetno druženje, ki se je zavleklo v pozne po-
oldne ure. Občane, ki niso mogli priti na
praznik, pa so predstavniki KS obiskali po do-
mih.

Mercator za otroke in paraplegike

Na petek je Mercator slovesno odprl prenovljen market v Kuzmi. V rekordnem času so prenovili prodajalno, ki sedaj
pokriva 230 m², ter obogatili ponudbo, ki bo zadostovala za celovito oskrbo njihovih kupcev iz tega okolja. Vrednost
naložbe je znašala 128 milijonov tolarjev, v prodajalni pa je zaposlenih sedem ljudi. Otvoritev so popestrili učenci Osnov-
ne šole Kuzma, slavnostna govornika pa sta bila župan Jožef Škalič in predsednik uprave Mercatorja SVS Samo Gorjup,
ki je ob tej priložnosti podaril donatorski ček v vrednosti po 150.000 tolarjev Vrtcu Kuzma ter Društvu paraplegikov Prek-
murja in Prikljeje.

Tožba

Boštjan Serec : Terme 3000

Na soboškem oddelku Delovnega sodišča se je v pone-
deljek s predstavitvijo dokazov začel postopek, v katerem
Boštjan Serec toži Terme 3000, ki so mu izdale izredno
odpoved pogodbe o zaposlitvi.

Spomnimo, da je konec lanskega leta v medije prišla informa-
cija o preprodajanju kopalniških vstopnic Term 3000. V podjetju je
bila zaradi preprodavanja sprožena interna preiskava, svojo
preiskavo so naredili tudi kriminalisti. Ti so na tožilstvo poslali
ovadbe za tri kazniva dejanja. V dveh primerih je šlo za kaznivo
dejanje zlorabe položaja in pravic, v enem primeru pa za ponever-
bo. Očitana dejanja naj bi storile tri osebe.

Uprava Term, ki jo na sodišču zastopa odvetnica Tanja Koračin-
Bohar, je Boštjanu Sercu 5. januarja vročila odločbo o izredni
odpovedi zaposlitve, v kateri mu očita, da je z nevostnim delom,
in ker je izbral položaj delodajalca oškodovalec za 48 milijonov to-
larjev. Serec je nekaj dni kasneje skupaj z zagovornikom Dejanom
Rituperjem na Delovno sodišče vložil tožbo za razveljavitev pogo-
dbe o izredni odpovedi. Po njunem je postopek nezakonit, saj ni-
sta imela dovolj časa za obrambo, poleg tega nista vedela, da bodo
zaslišane priče, in tako nista imela možnosti izprašanja le-teh,
zahtevala pa sta tudi, da se pridobi mnenje sindikata, vendar Ter-
me naj ne bi počakale osem dni, kolikor ima na voljo sindikat, da
poda mnenje. Terme so sicer v pogodbi zapisale, da je bil pristoj-
ni sindikat obveščen, vendar odgovora niso prejele.

Prav slednje je menda najbolj sporno v pogodbi o odpovedi,
tako da je potem, ko so bili predstavljeni dokazni predlogi, trič-
lanski sodni senat, ki ga vodi sodnica Silva Donko, sklenil, da bo
opravil poizvedbo o Serčevem članstvu v Sindikatu delavcev go-
stinstva in turizma Slovenije, če tega ne bosta storili obe strani.
Odvetnik Belec Silvo, ki je v ponedeljek nadomeščal Rituperja, je
dejal, da bodo priložili dokazila o članstvu v sindikatu, nasprotna
stran, ki trdi, da Serec ni bil član sindikata, pa bo pisno predložila
svoje argumente.

V postopku bodo kot priče zaslišani Ervin Železen, ki prav tako
toži Terme zaradi odpovedi pogodbe, Slavko Fartelj, Rudi Kokalj
in Marija Pucko. Serčeva pooblaščenca sta predlagala še zaslišanje
Branka Ošlaja, Marjana Kovača in Marjana Mačka, ker so bili ti
njemu nadrejeni in tako vedo, kdo je prevzemal vstopnice, kdo
delil in kdo je imel nadzor nad njimi. Senat je njun predlog sprejel
in je nadaljevanje postopka oz. sojenje preložil na nedoločen čas.

Andrej Bedek

Ob praznovanju Doma starejših Lendava Prazniki brez ljudi niso prazniki

Prazniki so toliko praznični,
kolikor zanje živijo ljudje

Ker če tega ni, ostanejo v svojem bistvu prazni. Tudi desetletnica Doma starejših Lendava bi ostala v svojem bistvu prazna, če ji prazničnosti ne bi nadeli stanovalci doma, ki so se zaradi več prireditvev polni pričakovanja zbujali v nov dan, zaposleni v domu, ki so začutili, da je njihovo delo več kot zgolj posel, ampak tudi poslanstvo in svojci, ki so svoje mesto videli v dopolnjevanju sožitja vseh.

Marija Gerenčer je prišla v Dom starejših Lendava maja. Po kapi so jo iz murskosoboške bolnišnice poslali v Zdravilišče Laško, kjer pa je nenehno govorila, da hoče v domači kraj, v Dom starejših Lendava. »Sedaj se veselim, da sem tu, ker mi je lepo. Toliko so mi pomagali, da hodim s hoduljo in z levo roko že lahko opravljam ročna dela. Tega sem zelo vesela, saj sem imela doma veliko ročnih del, ker sem štiriindvajset let živela sama.«

Terezija Horvat: »V Domu stanujem že tri leta, sedaj pa praznujemo njegovo desetletnico. Praznovali smo skoraj cel teden, saj so prireditve pripravili otroci, pevske skupine, včeraj je bila proslava v kulturnem domu, danes pa smo imeli ekumensko bogoslužje, v parku pa bodo sadili lipo. Ob tem praznovanju človek občuti tudi to, da te ima nekdo rad, in s teboj sočustvuje. Meni je v Domu zelo lepo, samo v tukajšnje življenje se moraš vživeti in si poiskati prijateljice, da potem nisi sam.«

Marija Vöröš: »Lahko smo srečni, da imamo v Lendavi Dom, saj bi dosti starih ljudi ostalo nepreskrbljenih. Tu je tudi moja sestra Albina, ki je sem morala priti zaradi zdravstvenih in tudi socialnih razmer. Običnem jo skoraj vsak drugi ali tretji dan. V Domu je zelo zadovoljna, in če je ona zadovoljna, sem zadovoljna tudi jaz.«

Jožica Hozjan, vodja zdravstvene nege: »Šele ob gledanju posnetkov, ki smo jih snemili v filmu o Domu, smo se zaposleni zavedali, koliko vsega smo v teh letih doživeli, s koliko ljudmi, ki so bili vsak po svoje zanimivi, smo živeli in kdo vse nas je že obiskal ter včasih presenetil s svojo odprtostjo. Po drugi strani pa imaš občutek, da smo prišli skupaj šele pred nekaj leti. In ves ta čas smo se vsi učili s posebnim poudarkom na spoštovanju drugačnosti. Spoštovanje moramo imeti do stanovalcev druge starosti, narodnosti in končno tudi do sodelavcev, ki opravljajo drug poklic. Spoštovanje drugačnosti je namreč sploh osnova, da smo lahko tukaj. Posebnost našega dela pa je tudi povezanost, domačnost, saj stanovalce nosimo v srcu, zato pa nas vsaka smrt prizadene. Hkrati pa se zavedamo, da tudi preveč domačnosti ni vedno dobro, pa ne v smislu ločevanja, ampak predvsem zaradi spoštovanja.«

M. H.

Zgodba o Simoni Fišinger Sodobna mama

»Čez petdeset let ne bo več pomembno, kakšen avto ste vozili, v kakšni hiši ste živeli, koliko ste imeli na bančnem računu in kako ste se oblačili. A svet bo morda za odtenek boljši, ker ste bili pomembni v življenju nekega otroka.« **Anonimno**

Romana Fišinger, nam lahko opišeš tvojo poklicno pot? Ali si sanjala o svoji trgovini?

Do lastne trgovine me je pripeljal splet okoliščin, v otroštvu nisem imela posebnih želja. Po končanem študiju me je pot zanesla v tekstil, ki se je zelo razvijal. Starši so me podprli in odprli smo trgovino v Ljutomeru. Kot specializirana trgovina v manjšem kraju je bila zelo dobro sprejeta, saj je bila takrat potreba, da so ljudje kupovali znamke. Po dveh letih se je pokazala priljubljenost za razširitev naše dejavnosti v Murski Soboti, kjer smo odprli butik. V sodelovanju s podjetjem Rebel pa smo odprli trgovino še v BTC.

Občudujem tvoj čut za izbiro sodelavk v trgovini. Kje jih najdeš?

Hvala, sodelavke izbiram po občutku, vedno jim pravim: »Bodi to, kar si.« Imamo zelo odkrit in sproščen odnos. Veliko se neformalno družimo, zelo je pomembno zaupati svojim ljudem in jih poslušati, ko so težave. Smo zelo mlada, a odgovorna ekipa. Pri pogovoru ni hierarhije delavec – šef, poskušam biti sproščena in ljudje to cenijo. Pomembna je spontanost reševanja problemov. Verjetno res ne delujem direktorsko, saj včasih kdo, ki zahteva direktorja, kar malo začudeno pogleda, ko me vidi. Naš moto je biti prijazen in drugačen, saj v tej poplavi konkurenčnih podjetij težko ostaneš na površju. Ostati moraš specifičen po nečem in mislim, da nam zaenkrat to uspeva.

Kaj ti pomeni družina? Kako si doživela rojstvo sina in kasneje hčerke, kakšne so tvoje izkušnje materinstva?

Prva nosečnost je bila čudovita, prvi vtisi, občutki so bili enkratni, bila sem stara 24 let, s trgovino se nisem preveč obremenjevala, ker je bila v manjšem obsegu. Nosečnost ni bila načrtovana, prišlo je naključno, počutila sem se zelo lepo. Po porodu so mi bili v veliko oporo moji in Iztokovi starši, brez njih bi mi bilo težko, saj sem se hitro vrnila na delo. Veliko vlogo pri vzgoji otrok ima seveda tudi moj mož, saj določene konfliktna situacije lahko reši samo on. Čez štiri leta in pol se je v dru-

žino napovedala hčerka Teja, bilo je bolj naporno obdobje, celo nosečnost sem delala in se po porodu hitro vrnila na delo. Brez pomoči babic in dedkov bi mi bilo zelo težko. Oba otroka sta zelo samostojna. David je petošolec, Teja pa prvošolka devetletke v Ljutomeru.

Kaj ti pomeni družina in kakšna mama si?

Pri otrocih spodbujam razmišljanje s svojo glavo, imamo svoboden odnos do reda in discipline, vsak pove svoje mnenje, rada poslušam otroke in si vzamem čas za pogovor z njima. Največ se pogovarjamo zvečer, pogovorimo se o napakah in kaj smo naredili narobe, kdaj je bila reakcija prehitra. Priznam jima tudi svoje napake in se pogovo-

dobna mama, z otroki se rolam, kopam, skačem, otrokom veliko pomeni, da sodeluješ z njimi pri aktivnostih.

Kaj je po tvoje vloga matere in kako si vzeti čas zase?

Kot vsak človek, potrebujem čas zase. Otrokom odkrito povem, da grem na telovadbo ali ven s prijateljicami. Moram imeti svoj mir, svojo zasebnost. Sem razumevajoča mama, ki ne vsiljuje svojega mnenja svojim otrokom, ki jih spoštuje in ceni kot osebnosti. Zelo rada kuham, to mi pomeni domačnost, srečo in ljubezen.

Kako skrbiš za spomine?

Sem velik domoljub, zelo rada imam kulturo svojega naroda, zato to prenašam, kolikor se da, tudi na svoje otroke. Davida zelo zanima zgodovina, pojem jima stare pesmi, zelo rada poslušata zgodbe moje in moževe mladosti. Pripovedujem jima o svojem in moževem otroštvu, o počitnicah pri babici in dedku, ki sta imela kmetijo, in kaj vse smo počeli.

Kako skrbeti za ljubezen in kaj je zate dobro partnerstvo?

Treba je izbrati pravega partnerja, skupaj graditi partnerstvo, graditi odnose, smo različni poli. Treba je razmišljati po svoje, se znati poslušati in pogovarjati, razmišljati s svojo glavo, potrebna je privlačnost med partnerjema, drugače ni zdravega zakona. Mislim, da otroci niso rešitev zakona, poglabijo krize. Nimam rada kalupov, delam svoje, ne vsiljujem svojega mnenja. Pomembna je pozornost, spoznanje, da majhne vsakdanje stvari pomenijo srečo in ljubezen. Za ljubezen skrbiš s poslušanjem in zaupanjem, da vase ne tlačiš negativnih občutkov, da si vesel in pozitiven in, kot sem rekla, vedno je treba vlagati v zakon, se pogovarjati.

Z mojim delava skupaj, vendar enakovredno poslovno funkcionirava.

Kaj ti pomenijo prijatelji?

Prijatelje potrebujem vedno, tudi, ko se poročiš in si ustvarjaš družino. Najprej se malo oddaljiš, potem pa iščeš stike, pomembno je ohranjati prijateljstva. Znati je treba včasih odpreti in tudi občasno zapreti vrata za svoj mir in svet.

Kakšen moto so ti predali starši in kaj bi prenesla na svoje otroke?

Starši so me naučili delati, spoštovati ljudi in vrednote, ki jih človek mora imeti, da gradi na sebi, si svoja osebnost – bo-

to, kar si v vsakem trenutku in z vsakim človekom.

Za otroka pa si želim, da se znajde v življenju, da delata isto, kar bosta želela, da bosta dovoljna v življenju, da bosta spoznala prave partnerje. Če imaš potem z njimi, ko odrastejo, dobre odnose, veš, da si jih dobro vzgojil.

Da so otroci samostojni, a da so navezani in povezani s tvojim, to je tisto, kar šteje v življenju.

Vesna Laissani
foto: J. Z.

Travniki in logi malo drugače

Podarimo košček Slovenije

»Sem prava Verženka«

V prostorih rakičanskega gradu je modna oblikovalka Sonja Šterman pripravila prav posebno razstavo. Že v poletnih mesecih je začela zbirati rastline, jih urejati, sušiti ... kmalu so nastajale slike.

»Vse rastline so iz Pomurja, le nekaj

mi jih je z izleta po Gorenjski prinesla mama. In ravno za to naslov Podarimo košček Slovenije in ne le košček Pomurja,« je ob otvoritvi dejala Sonja, ki se je tako podala tudi v umetniške vode. Sodelavci so jo opisali kot izjemno natančno, ustvarjalno osebo, polno idej in z jasno določenimi cilji, na podlagi katerih je nastala tudi ta razstava. »Hotela sem ustvariti podobo slovenskih rastlin in jih

zložiti po tematikah, barvi ali obliki. Posebej sem se posvetila zdravilnim rastlinam, ki sem jih opremila s slovenskimi in latinskimi imeni. Že samo zdravilnih rastlin je približno sedemdeset. Tako so moje ideje počasi postajale resničnost,« pravi Sonja. Dodaja pa še: »Priznati pa moram, da sem bila izjemno vesela odziva nekaterih pomurskih podjetij, ki so se odločila, da bodo ponudbo mojih slik

uporabila za poslovna darila. To mi je seveda dalo novega zagona in še dodajne volje za ustvarjanje.«

Nekaj rastlin je kombiniranih na klasičen papir, večinoma pa jih je izdelala na ročno izdelan papir, ki ga izdeluje in oblikuje sama. V njem so koščki rastlin, cvetov in tudi majhna semena. Tako se rastline lažje zlijejo s papirjem in okrasijo in harmonija narave še bolj razvira. Ker želi Sonja razstavo, ki bo v prostorih Gradu Rakičan vse do srede januarja, še dodatno približati ljudem, se je odločila, da bo vsako sredo med petnajsto in sedemnajsto uro obiskovalcem razstavo in njeno ustvarjanje predstavila kar sama.

Vanja Poljanec

Avtorica razstave Sonja Šterman. Foto: V. P.

Vodja kiparske delavnice Irena Brunec in udeleženci delavnice med ustvarjanjem z glino.

Kiparska delavnica v soboški Galeriji

V okviru razstave Evropskega trienala male plastike Murška Sobota 2004, ki je odprta od 30. septembra do 31. decembra v Galeriji v Murški Soboti, so pripravili tudi kiparsko delavnico, ki jo je vodila akademska kiparka Irena Brunec.

Udeleženci kiparske delavnice, od katerih se jih je večina udeležila že slikarskih delavnic, ki jih je v preteklosti prav tako organizirala soboška Galerija, so se tokrat seznanjali z osnovami kiparskega dela. Irena Brunec jim je tako pokazala začetne korake pri kiparskem delu, predstavila materiale in orodja, ki se uporabljajo v kiparstvu, ter jih seznanila z zgodovino kiparstva.

Delali so z glino, ki je najlažje obvladljiv material pri kiparjenju, vendar so se lotili ene težjih tehnik, reliefa, za katerega je bil predhodno grški kip Apolona. Irena Brunec je o delavnici povedala: »Če delavnice je, da se ljubitelji umetnosti spoznajo s kiparstvom, z osnovnimi materiali in se pogumno lotijo dela ter premagajo strah pred kiparskim materialom. V Pomurju imajo ljudje čutek za kiparstvo, imamo tradicijo v lončarstvu in drugih način oblikovanja gline ter drugih materialov, zato je tudi prav v Murški Soboti Evropski trienal male plastike. Udeleženci si na delavnici lahko ogledajo te razstavljene izdelke in jih imajo za pred pri svojem delu. V Prekmurju je precej gline in mislim, da si ljubitelji umetnosti kdaj zaželi, da bi se preizkusili v ustvarjanju v tem materialu in tudi udeleženci delavnice so komaj čakali, da se lotijo dela.«

J. Ga.

V Ljutomeru spomin na E. Kocbeka

Nedeličen teden se je ljubomerska gimnazija poklonila spomenu na velika slovenska besede Edvarda Kocbeka ter ob pestrem kulturnem programu odprla razstavo njegovih del. Dijaki Miha Biderman, Mateja Dremelj, Nina Klemerčič, Peter Kiraly in Nik Žižek so odlično recitirali njegove pesmi in monologe iz proznih del. Prireditev so s slovenskimi skladbami popestrili glavniki Damjan Vučko, Boris Pučko (kitara, harmonika) ter Marija Zanjekovič, ki je ob spremljavi kitaristke Monike Trstenjak spet ganljivo dokazala, da je izvrstna pevka, vredna vse pozornosti. Na posnetku so nastopajoči z mentorico Veroniko Prijol. N. Š.

Pravljica o belem in črnem

Pri založbi Franc-Franc iz Murške Sobotice je izšla knjiga Marjane Moškrič *Pravljica o belem in črnem*. Že prva knjiga pisateljice Marjane Moškrič z naslovom *Čadavec*, ki je leta 1988 prav tako izšla pri enenajstih založbi, je bila med mladini zelo dobro sprejeta, na Slovenskem knjižnem sejumu pa je bila uvrščena v najboljši izbor za prvenec leta.

Leta 2001 je izšla njena druga knjiga z naslovom *Potovanje v noč*, nato pa leta 2002 zdaj že znane *Ledene magnolije*.

Prav ta knjiga je namreč avtorico popolnoma uveljavila. Zanj je prejela večernico, nagrado za najboljšo slovensko mladinsko leposlovno delo, knjiga pa je bila potem tudi dvakrat ponatisnjena. Letos je izšla tudi posebna izdaja *Ledenih magnolij*. V akciji *Bralne značke* Zlati bralec, zlata bralka je bilo natisnjenih 20 tisoč izvodov, ki so bili podeljeni letošnji generaciji zlatih bralcev. Avtorica je bila s to knjigo uvrščena v antologijo sodobne slovenske mladinske književnosti, ki je bila natisnjena v angleščini, v pripra-

Šesti Kozarjevi dnevi v Odrancih

V Kulturnem društvu Osem src Odranci so tokrat že šestič pripravili Kozarjeve dneve, ki so posvečeni odranskemu župniku Lojzetu Kozarju, ki je bil tudi pisatelj in velik ljubitelj kulturne dediščine. Bogato kulturno prireditev je društvo pripravilo v dvorani kulturnega doma v Odrancih, kjer je v sklopu Kozarjevih dnevov potekalo srečanje ljudskih pevcev Slovenije in zamejstva.

Tudi scena na odranskem odru je bila temu primerno postavljena, kar je dajalo videz pristnosti, domačega okolja in ognjišča. Letošnje srečanje ljudskih pevskih skupin v Odrancih, ki poteka že šesto leto, je namenjeno ohranjanju in oživljanju ljudskih pesmi, ki so jih nekdanji prepevali o delu in ob njem. Sicer pa so v Odrancih v preteklih letih obudili za poznejše rodove kolednice, legendarne pesmi, *gostilnjske*

in mrliske pesmi. Polna dvorana kulturnega doma je bila dokaz, da ljudi take pesmi zanimajo.

Uvodne besede je zbranim pevcem in pevkam namenil dr. Štefan Ferencak, strokovni vodja srečanja, sicer odranski rojak, ravnatelj Orglarske šole Maribor, ki je povedal, da je zadovoljen, da se v Odrancih take in podobne pesmi ohranjajo. Druga dobra plat razvoja odranske župnije pa je tudi novogradnja treh zvonikov ob cerkvi Svete trojice v Odrancih. Gre za veličastno Valentinčičevo svetišče Svete trojice, ki je po dolgih letih končno dobilo novo podobo. Odranci so torej ena vas, ena župnija in ena občina, Odrančanke pa eno srce in ena duša, ki je zmogla uresničiti 190-milijonski projekt.

Na odranskem odru je zapelo devet skupin pevcev in pevk. Sedemindvajset različnih pesmi so zapeli odranski šolski pevski

zbor, ljudski pevci iz Markovec in Čepinec, kvartet iz Martinja, ljudski pevci iz Gornjega Senika, pevke iz Melince, pevke iz Rogatica, pevci iz Stranic, ljudske pevke iz Apač in ljudske pevke iz Odranec.

Ekipa regionalnega RTV-centra Maribor je vse pesmi tonsko posnela. Izšle bodo na zgoščenki, ki je seveda pomemben prispevek k ohranjanju ljudske pesmi na vasi. Ob koncu srečanja je vsaka skupina prejela kot spomin na srečanje v Odrancih odranski medaljon in zgoščenko lanskega srečanja, kjer so zbrane pogrebne pesmi.

Organizatorji pa se že pripravljajo na prihodnje srečanje, na katerem bodo posebno pozornost posvetili ljubezenskim pesmim, predvsem takim, ki se lepo končajo. Da ne bodo šle v pozabo, bo treba pobrskati po spominih, zaprašenih omarah in podstrešjih.

J. Ž.

Prlek poje, špila, pleše, piše

V kongresni dvorani hotela Radin v Radencih so se predstavila kulturna društva in skupine iz Prlekije, ki so dale vedeti, da je v občini Radenci s pomočjo glasbenih, plesnih in literarnih skupin vselej dobro poskrbljeno za ohranjanje naše kulturne dediščine.

Na prireditvi *Prlek poje, špila, pleše, piše* se je predstavilo več skupin. Najprej so zapeli pevci Fantje od Male Nedelje (mentor

podeželske mladine Sv. Jurij ob Ščavnici (mentorica *Nataša Ros*). V venčku plesov so zaplesali špicpolko, zibensrit, mašaljenko in kent polko, njihovi godci Mateja Osterc na klarinetu, Aleš Kolbl na harmoniki in Roman Ajlec na lončenem basu pa so s svojo spremljavo dodobra ogreli številne poslušalce v dvorani.

Humorist in pesnik Marko Kočar, nekoč Radenčan, Prlek, ki v središču Prekmurja zлага

zaigral pa je tudi na violino ob spremljavi Jožeta Zdravca na harmoniki.

Iz spoštovanja do zapuščine pesnika, pripovednika in dramatika Manka Golarja, zaljubljenega v svojo Prlekijo, v otroke, klopce, najdemo pa ga tudi med možaki pri tramincu, se je Kulturno-umetniško društvo Ljutomer poimenovalo po njem.

Po prileških plesih folklorne skupine *Prlek* (mentor *Milan Krefc*) smo prisluhnili še vižam

Ludvik Rudolf). Tamburaši kulturno-umetniškega društva iz Črešnjevca so si nadeli ime po svojem rojaku Petru Danjku, duhovniku, ki je umrl pred 230 leti in je zbiral posvetne pesmi na Štajerskem, izdal cerkvene pesmi in slovnico slovenskega jezika ter prirejal šolske knjige po nemških in strokovne poučne spise za kmete (mentor Alojz Wolf).

Zbiranje mladih na vasi nam je uprizorila Folklorna skupina

verze v svojem narečju, je povedal, da ni višje pripadnosti narodu kot pisati v njegovem jeziku. S pravo mero humorja je povedal nekaj svojih pesmi.

Pevke in pevci ljudskih pesmi KUD Bubla iz Radenec (mentorica *Betka Leopold*) so zapeli Kazen Rudolfa Maistra, pripovednik, muzikant in humorist Janez Ferenc, ki vse življenje preživlja v Prlekiji, je povedal nekaj zgodb o hudomušnih in vedrih ljudeh iz Veržeca,

etnoskupine Zvonček (mentor *Janko Trstenjak*).

Nastopiti bi morala tudi *Pepek in Zefika* iz oddaje *Po treh koteh*. Ker pa je *Pepek grata betežen*, Zefika pa *ne vuple priti sama*, je namesto *jedva gor priša* še enkrat Marko Kočar.

Predsednica KUD Bubla, Marija Marič, se je nastopajočim simbolično oddolžila s skromnim darilom in jih povabila na srečanje tudi prihodnje leto.

D. M., foto: D. M.

Koristna knjiga za vse pišočce, posebej za tiste, ki še vedno ločujejo zrnje od pleva namesto od plev

Dr. Viktor Majdič - Pogledi na jezik

Kot pojasnjuje avtor v predgovoru, predstavlja knjiga izbor strokovnih člankov pa tudi manjših priložnostnih zapisov, jezikovnih nasvetov v razponu dobrih treh desetletij, in dodaja, da se je za ponatis odločil zato, ker so napotki še vedno aktualni, s čimer se lahko strinjamo.

Knjiga je razdeljena na več poglavij, ki obravnavajo različna področja: Ocene jezikovnih priročnikov, Jezikovnokulturna in slovniška problematika, Imenoslovna tematika, Brez lektoriranja ne gre, Odzivi in polemike, Jezikovno svetovanje. Tako opazimo, da so nekatera poglavja teoretična, bolj namenjena strokovnjakom oziroma jezikoslovcem, druga pa spet vsebujejo čisto praktične primere in nasvete za vse pišočce pa tudi za tiste, ki so jim jezikovna vprašanja poseben konjček in jim je mar lepe in čiste slovenščine, katere slovnična in pravopisna pravila pa se kar pogosto spreminjajo in jezikoslovci vihtijo peresnike že od črkarske pravde v 19. stoletju naprej.

To je Viktor Majdič lepo ilustriral s Stritarjevimi besedami: Pri nas se je vse prenašlo in jezik je predeloval, kadar je utegnil, vsak po svoji glavi, po svojih načelih, večkrat pa tudi brez načel. Gotovo Majdič spada k tisti razumni in modri vrsti, ki svari pred pretiravanjem, pretiranim purizmom, prevnetimi lektorskimi posegi in uvajanjem novosti, ki ljudi le begajo, tako da solidno jezikovno izobraženi ljudje sprašujejo "kako je prav po novem". Precej odgovorov najdemo v članku Pogostejši lektorski posegi, sistematičnem pregledu napak, ki se pojavljajo v časopisih (iz katerih se tudi učimo jezika) in ki jih delamo tudi sami: pravopisne napake, oblikoslovne napake, skladenske napake, besedotvorne, stilistične ... (Ste mogoče opazili, kako izginja določna oblika pridevnika in kako pogosto tako v časopisih kot na televiziji kdo zagleda "svojo hči" namesto hčer?). V takšnem primeru ni treba posnemati.

Za praktično rabo pa je tudi poglavje Jezikovno svetovanje – z različnimi prispevki, ki dajejo odgovore na jezikovne dvome v pisavi zemljepisnih imen, poimenovanju prebivalcev po kraju, rabi pravilnega spola, rabi zaimkov moj in svoj pa še kaj.

Knjigo je izdala založba Debora iz Ljubljane, prispevki so napisani poljudno in razumljivo, sploh ne za "učenjake", torej utegnejo biti zanimivo branje za prihajajoče zimske večere. Pa saj je že Adam Bohorič v podoben namen napisal Zimske urice – prvo slovnico slovenskega jezika.

B. B. L.

Naš sogovornik: Milivoj M. Roš

Vrača se iz večnosti, da bi v njej ostal

Deluje kot veliki Prekmurec in Porabec, čeprav je pognal korenine ob Dravi, nedaleč od Maribora

Pravi, da njegovi življenjski podatki niso pomembni. Kljub temu smo izvrtili iz njega, da se je rodil leta 1959 v Bresternici pri Mariboru, kjer je preživel prva štiri leta svojega življenja. To je seveda kratko obdobje, vendar mu je pustilo, tega se začenja zavedati šele sedaj, nekje skrite pomembne sledi, ustvarjalne moči ...

Tam je namreč še skoraj v naročju začel zahajati z mamo Jožico v gledališko dvorano kulturno-umetniškega društva v Kamnici. Poslušal je vaje, posnemal prisotne in tudi sam začel igrati, ponavljati njihova besedila, da si je tako krajšal čas. Od četrta leta dalje živi v Murski Soboti oz. Črnelavcih in medtem je tudi on postal gledališki igralec, režiser ter pisec odrskih in drugih literarnih del. »Na plan« je stopil v začetku osemdesetih let kot ustanovitelj, režiser in igralec takrat zelo obetavnega in prodornega Gledališča MI v okviru Kluba mladih Murska Sobota. Kmalu nastanejo tudi njegovi prvi zapisi krajših gledaliških del in lutkovnih iger za otroke. Gledališkemu ustvarjanju in pisanju lutkovnih predstav je zvest še danes, predvsem za lutkarje in gledališnike slovenske narodnosti v Porabju na Madžarskem (zanje je napisal in tudi režiral petnajst predstav). Iz bibliografske beležnice Miroslava M. Roša pa velja povzeti, da je izšla leta 1995 njegova pripoved Zaklad otoka Milo-Milo, v istem letu pa skupaj z Milanom Vincetičem in Ferijem Lainškom še zbirka kratkih zgodb z naslovom Srebrni breg. Sledila so literarna dela Buffett, Tretji plan, Škrat Babilon, Štirje (kratke zgodbe), Jezusov katapult, Potovanje od Cifra do Čretnika in pred kratkim še roman Vrnitev iz večnosti.

Bilo je naloženo

Ob omenjanju tvojega imena mnogi najprej pomislimo na tvojo lutkarsko dejavnost, na nekoga, ki se je zapisal odru, pisanju in režiranju lutkovnih predstav, ustvarjanju literarnih del in navsezadnje tudi porabskim Slovencem. Kako in zakaj so te prevzele lutke?

»Lutkarstvo je bilo po vsem sodeč v meni naloženo, pa se je potem v določnem trenutku odprlo, ko smo Feri Lainšček, jaz in prijatelji ustanovili tako imenovano trajno delovno skupnost svobodnih kulturnih delavcev Guliver. Takrat sem dobil tudi status »svobodnjaka«. Pripravili smo nekaj lutkovnih predstav in z njimi prečesali celo Slovenijo. Moja mama je v tistem času vodila lutkovno dejavnost v Porabju. Po štirih, petih ali šestih letih zelo uspešnega delovanja je morala zaradi zdravstvenih težav temu narediti konec. To je bilo leta 1990. Ravno takrat sem bil z našo skupino Guliver na gostovanju v Porabju s predstavo Živi kamen. Sedeli smo na večerji v gostišču Tromejnik in eden od porabskih narodnostnih delavcev se je spraševal, kaj bo pa zdaj. Gledali so mene ... in čez čas sem dejal: »Bom pa jaz!« Nadaljeval sem torej mamino delo, le da sem namesto slovenskega knjižnega jezika uvedel porabsko narečje, ki ga govorijo otroci doma v družinskem krogu, knjižno slovenščino pa se učijo v šoli.

Sicer pa sem se najprej začel ukvarjati s klasičnim gledališčem pri Klubu mladih Murska Sobota. Bil sem star osemnajst, devetnajst let. Ko sem se vrnil od vojakov, smo ustanovili gledališko skupino MI. To je bilo fantastično druženje.

Njegove porabske poti

Si želel s tem, ko si začel pisati lutkovne predstave za otroke v Porabju v porabskem oz. prekmurškem narečju, tudi pokazati, da si lokalni patriot? Tvoje korenine namreč niso prekmurske.

»Človek je doma tam, kjer najde samega sebe. Ali nisem Prekmurec po nobenem genu ali pa morda sem daleč nazaj, tega ne vem. Prekmurščina, porabščina, to je zame nekaj tako briljantnega, da me vedno znova spodbuja k ustvarjanju, daje mi vedno nove teme. Res pa je, da sem spregovoril tako, kot govorijo v Mariboru in okolici, oz. precej spodobno knjižno slovenščino, in da smo tako govorili tudi doma, v naši družini. Zdaj pa že tudi razmišljam in celo sanjam v prekmurščini.«

Petnajsto leto te vodijo poti v Porabje. Te poti so menda nekaj posebnega? Na njih tudi nekaj nastaja ...

»Ja, odkar nimam več očeta, ki me je vozil na Madžarsko, se običajno podam z doma z avtobusom iz Murske Sobotice in se odpeljem do Martinja. Tam izstopim in grem naprej peš čez mejni prehod Martinje - Gornji Senik, potem pa pešačim nekaj več kot tri kilometre do osnovne šole na Gornjem Seniku, kjer imam vaje; nato se z avtobusom zapeljem v Monošter, kjer me čakajo vaje z odraslo gledališko skupino Nidrik indrik. V Mursko Sobotico pa se vračam običajno naslednji dan po isti poti, če morebiti ne dobim kakšnega prevoza. In na teh poteh, zlasti od Srebrnega in čez Ciganski breg (le-ta je na madžarski strani), se v meni po navadi res nekaj dogaja. Hodiš, hodiš in kaj ti ostane drugega, kot da premišljuješ? Tako sem na teh poteh dorekel veliko besedil oz. svojih zgodb in mislim, da se mi je tu izpisal celo zadnji roman Vrnitev iz večnosti. Včasih pa se začne kakšna zgodba pisati tudi med enournno vožnjo na avtobusu, ko poslušam pripovedi potnikov. Seveda te lahko »primejo« ali se ti odprejo ustvarjalni impulzi tudi doma ali še kje drugje. Na to ne moreš vplivati.«

Iz vojne na otok Milo-Milo

Leta 1995 je izšlo tvoje prvo samostojno knjižno delo, to je pripoved z naslovom Zaklad otoka Milo-Milo, ki jo je izdala Pomurska založba. Isto leto pa je izšlo tudi še nekaj tvojih kratkih zgodb v zbirki (skupaj z Milanom Vincetičem in Ferijem Lainškom) z naslovom

Milivoj M. Roš na pešpoti v Porabju

Srebrni breg, ki jo je izdala Zveza Slovencev na Madžarskem. Je bila to prelomnica v tvojem ustvarjanju?

»Glede knjižne izdaje bi lahko rekli, da je bila prelomnica. Prej sem sicer že tudi napisal več krajših besedil za gledališče Guliver in kasneje za lutkovne predstave. Moram omeniti, da me je k temu spodbudil Milan Vincetič, ki je bil takrat honorarni urednik pri Pomurski založbi. Ko sva se takole pogovarjala, mi je omenil, da ima Pomurska založba namen izdati kakšno otroško delo. Vprašal me je, ali imam kaj. Rekel sem mu, da imam. Pripoved z naslovom Zaklad otoka Milo-Milo je nastajala že med osamosvojitveno vojno Slovenije. Na eni strani sem bil žalosten, po drugi pa besen zaradi vsega tistega, kar se je dogajalo. Preveval me je celo občutek groze. Moja hčerka je bila takrat stara osem, devet mesecev. Postal me je strah, da se ji ne bi kaj zgodilo. Kmalu po tistem, ko nisem več slišal brnenja avionov nad Mursko Sobotico, sem se spravil k pisanju, da bi si na ta način vsaj malo olajšal dušo. Ampak zgodba je obležala nekje v predalu do pogovora s prijateljem Milanom. In tako je potem prišlo do izdaje te pripovedi.

V tistem času sem se ogromno družil tudi z narodnostnimi aktivisti Zveze Slovencev na Madžarskem. Večere in večere sem preživel z Jožetom Hirnokom, Marijano Sukič, Klaro Fodor, Brigito Korič ter z drugimi in nekega večera je pogovor nanesel na izdajo zbirke zgodb v slovenskem knjižnem jeziku, ki bi bile »prevedene« v porabsko narečje ali obratno. To idejo sem prenesel tudi prijatelju ma Vincetiču in Lainščku, ki sta jo z navdušenjem podprla. In tako je izšla zbirka Srebrni breg. Zgodbe bi lahko postavili kamor koli v porabske ali goričke kraje; so zelo verodostojne po prepričljivosti pripovedovanja in bogstvu izrazov.«

Je otok Milo-Milo povezan z vojno?
»Ne, neposredno ne, pač pa je kot moj

refleks na dogajanje leta 1991. To je prva srčna zgodba dveh pomorskih avanturistov, ki iščeta zaklad na tem otoku. Namesto zaklada najdemo pravljico bitja, ki ni majo v sebi nobenega sovraštva, nasilja. Ta bitja ne premorejo tega, kar premore človeški grdi značaj, ki lahko rojeva tudi vojne.«

»Da, zaljubljen sem v Porabje!«

Po petih letih dela na področju lutkovne dejavnosti v Porabju si začel z novo dejavnostjo za porabske Slovence. Pride namreč do ustanovitve Gledališke družine Nidrik indrik, za katero si začel pisati besedila, režirati predstave in v nekaterih si še sam zaigral. Si bil moril tudi pobudnik za ustanovitev te družine oz. skupine?

»Če bi odgovoril z da, bi gotovo naredil krivico Klari Fodor. Kmalu potem ko je nastopila službo kot sekretarka na Zvezi Slovencev v Monoštru, prej je bila učiteljica, nas je začela spodbujati, da bi bilo treba ustanoviti poleg lutkovne tudi slovensko gledališko skupino. To je bila torej njena ideja. Ko se je postavilo vprašanje, kdo bi delal za to gledališče, se je zgodilo podobno kot pri lutkovni skupini. Dejal sem: Jaz bi delal. Kdo bo pisal? Besedilo za prvo predstavo je enako kot za lutkarje napisal Feri Lainšček, jaz pa sem režiral. Kasneje sem jih začel pisati tudi jaz, nekaj smo vzeli že obstoječih, eno pa nam je poslal Goran Gubič. To je bila najuspešnejša predstava. Malo pogrešam še koga. In lepo bi bilo, če bi hodil v Porabje še kdo drug. Trenutno delamo štiri predstave.«

Zakaj vse to delaš?

»Ja ..., to rad delam. Mene to vznemirja. Rad imam to delo. Seveda mi to pomeni tudi del eksistence. Jaz živim od tega ustvarjanja. Priznam tudi, da sem zaljubljen v Porabje. To sem že velikokrat povedal, zato se ne bi rad več ponavljal. Ko nekaj časa ne grem tja, me že »srbis«, grem tudi brez kakšne obveznosti, k prijateljem ... Enostavno moram iti.«

Katero tvoje literarno delo pa je najtesneje povezano s Porabjem?

»S Porabjem je najbolj neposredno povezana zbirka potopisnih esejev Potovanja od Cifra do Čretnika. Cifer je naša gostilna na Gornjem Seniku, Čretnik pa vas na obrobju Porabja, ki ima danes le madžarski naziv Csörötnék. Slovencev tam skoraj ne najdete. Zgodba v tej knjigi je povezana z mojim prijateljem Milanom Rakovcem iz Istre, ki piše zgodbe v istrskiščini. Končno podoba je dobila knjižno izdajo s prijateljem Francijem Justom.«

Večnost je kolo časa

Pred kratim je izšlo tvoje zadnje knjižno delo, in sicer roman Vrnitev iz večnosti. Kaj je zate ta večnost?

»Oh ... No, ljudje lahko govorimo o večnosti skozi prizmo krščanstva. Jaz je sicer ne dojemam tako. Vidim jo drugače: vidim jo kot kolo časa, ki se vrti in vrača na svoje začetke. Ampak ne na začetke časa vseh časov, temveč na začetke človeškega obsejanja sveta ... To kolo nas vrača k osebnim vrednotam, ki so bile za naše praprane dedke način življenja. Tako imenovana je lena zavest bo prispevala k temu, da se bo zmanjšalo brezkompromisno izkoriščanje naravnih virov, uničevanje našega okolja. Govorim torej o tej večnosti, o iskanju poti iz večnosti, v katero so pripovedniki Boleslava zapisali staroslovanski bogovi, pot do končnega cilja pa mu naravnost va dekle Janina. Zmaga je neizbežna, more je preprečiti niti staroslovanski bog groma Perun, ki se je, kot sem lahko večkrat slišal (Peruna tvojega, Strelo prirova te zadela ...), ohranil v besednjaku porabskih Slovencev vse do danes. Moj izraz se ne priklanja bogovom, on jim je v vlogi enakovreden.«

Jože Graj, foto: J. G. N. J.

Kmetijske vreče so polne Upravljalci »tankov« niso ena- kopravni

Se nedavno si je bilo vzeti čas in stopi do vaše mlekarne in o vsem, kar se je zgodilo, si bil na tekočem. Te informacije niso bile lokalno omejene, je poskrbel mlečni kon- taktor, ki bi ga v jeziku sodobnih komunika- cijskih tehnologij ime- novali internetni server, z informacijami iz drugih okolij in tudi širše. Danes je s tem neko- liko slabše, ker mlekarne oziroma lokalni por- tali, ki so nalagali informacije za prej ome- njeni server, izumirajo. Pravijo, da postajajo aktualna pokopališča, kjer so zdaj alternativi- ni komunikacijski centri periferije. No, pa teho- logija niti ni tako pomembna. Tačas sta top- lina v kmečkih okoljih donosnost sladkorne pese ter prevelika vlaga koruze in visoki stroški sušenja, ki vplivajo na nizke cene. Posredno s tem pa so povezani stroški spravila, ki se pri tej težji in visoko zmogljivi mehanizaciji gibljejo petdeset do šestdeset tisočakov na hektar. Glede na porabljen čas to ni pretirana cena. Toda pri spravilu ne gre več za ljubiteljsko de- javnost kot tudi ne za medsebojno sosedsko po- moč, ampak za posel, ki sili imetnike mehani- zacije v konkurenčni boj za čim več dohodka. Navsezadnje znašajo vlaganja v tovrstno me- hanizacijo na milijone evrov. Problem pa na- stane, ker razmerja in pravila igre na trgu po- kane niso definirana, če že so, pa se jih ne spo- štuje in jih ne spoštuje niti država, ki jih predpi- še. Na trgu kmetijskih storitev je približno tako kot v kamnolomih, ki niso značilnost tega okolja. Tako mi je nedavno neki šef kamnolo- ma kazal rudarske načrte, ki jih mora pripravi- ti in vnesti dejansko stanje izkoriščanja na pol- leta, sicer mu grozi, da mu rudarski inšpektor zapre kamnolom. Hkrati mi je pokazal obširno dokumentacijo prijav črnih kamnolomov, do- kumentirano s fotografskim gradivom, ki de- moštrira brez vsake dovoljenj, pa jih inšpektorji niso nikoli enkrat obiskali. Podobno je s ponudniki s kmetijsko mehanizacijo. Ti lahko de- loujejo na treh ravneh, opravljajo storitev za svoje potrebe, imajo možnost delovanja prek svojih skupnosti ali strojnih krožkov, kjer jim je omogočeno, da poleg storitev za člane oprar- ajo na trgu nekaj storitev, ki pa so urednostno omejene med milijonom ali dvema. Zneskovno gledano je to za stroje teh dimenzij kaplja v morje. In potem so tu tisti z urejenimi zadeva- mi, ki imajo dejavnost registrirano kot samo- stojni podjetniki ali gospodarske družbe. Ti se- vana vlagajo v novo mehanizacijo iz dejavnosti in tudi delajo v skladu s pravili in jim je to tudi v interesu. Na eni strani na ta način lahko nor- malno pokrivajo stroške, financirajo nabavo strojev, plače delavcev in svoje plače, s čimer delno razbremenijo svoje kmetije, hkrati pa ustvarjeni dobiček uporabijo za delovanje kme- tije. Ob tem pa tudi redno plačujejo davke in se- vada stroje poganjajo z nafto namesto s cvič- nom. Tu pa se zalomi, ker so na račun prej omenjenih vse manj konkurenčni, saj ti pona- vadi delajo brez računov, ker glede na velikost posla tudi pri kmetih, ki v veliki večini niso davčni zavezanci, ni velikega interesa za raču- ne v plačilu storitev. Torej se velik del posla obr- te na črno pa tudi tega, kaj se dogaja na svem- tugu z gorivni, nihče več intenzivno ne spremlja. Pri upravljalcih »tankov«, take so dimenzije strojev, je podobno kot v kamnolomih, s to razliko, da je njihova dejavnost zavedena vsaj pri enem državnem organu, in sicer tistem, ki izdaja dovoljenja za premike po javnih cestah. Če za ta morajo zaprositi vsi. Toda njihove dejavnosti in na črno ustvarjenega profita ne kontrolira nihče.

J. V.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

Gnojenje kmetijskih površin

Na osnovi dobre kmetijske prakse

Dobra kmetijska praksa zahteva, da izvedemo vse agro- tehnične ukrepe pri pridelavi poljščin v optimalnem času oziroma takrat, ko bo učinkovitost inputa največja. Seveda je pri tem treba upoštevati vse dejavnike, ki vpli- vajo na učinkovitost. Na učinek uporabljenega inputa v kmetijstvu ima največkrat največji vpliv klima, še zlasti v sinergijskih učinkih temperatura - zrak in razpoložljiva količina padavin, od katerih sta npr. odvisna izkoristek hranilnih snovi, dodanih prek različnih gnojil, ter fito- farmacevtskih sredstev. Z nepravilno uporabo lahko ško- dujemo okolju. Prizadenemo ekološko ravnovesje in ro- dovitnost kmetijskih zemljišč, to pa sta ne samo pri nas v Sloveniji, ampak tudi drugod v svetu problema, s kateri- ma se ukvarjajo in iščejo načine, kako negativne učinke omiliti.

Z novimi dognanji dobiva poljedelstvo v svetu vedno večji pomen. Glede nato, ker je poljedelstvo osnovna kmetijska pano- ga, opravlja v sodobnem času pet pomembnih nalog, in sicer:

1. skrbi za pridelavo hrane za ljudi,
2. skrbi za pridelavo krme za živali,
3. skrbi za pridelavo industrijskih rastlin (sladkor, tobak, hmelj, škrob, predivo),
4. skrbi za ohranjanje oziroma izboljševanje rodovitnosti kme- tijskih površin
5. in skrbi za ohranjanje ekološkega ravnovesja v naravi.

V članku bomo danes samo spregovorili o gnojenju kmetijskih površin na osnovi kemične analize zemlje.

H gnojilom prištevamo vsa sredstva, ki jih uporabljamo pri gnojenju kmetijskih rastlin. Po izvoru jih delimo na:

1. organska gnojila,
2. mineralna gnojila ali rudninska gnojila.

Organska gnojila so tista, s katerimi ohranjamo in povečujemo količino humusa v tleh. Ker pa vsebujejo tudi hranilne snovi, jih obenem tudi uporabljamo za gnojenje gojenih rastlin.

Med organska gnojila spadajo gnojila **živalskega izvora**: hie- vski gnoj, gnojevka, gnojica in gnojevka; **rastlinskega izvora**: žetveni ostanki, in sicer koruznica, slama žit in rastlin iz rodu križnic, cima krompirja, listje in glave sladkorne pese; **zeleni po- dor**: oljna redkev, bela gorjušica, sudanska trava, facelija.

Velikokrat se mineralna ali rudninska gnojila enačijo z umetni- mi gnojili, to pa ni pravilno, saj fosfor in kalij pridobivajo iz rud. Velika nahajališča fosfatnih in kalijevih rud so v arabskem svetu. Dušik pa pridobivajo s kemičnimi postopki pri določeni tempe- raturi in pritisku iz plina amoniak (NH₃). Torej gre za hranila, ki so pridobljena iz narave in nimajo nič skupnega z umetnimi sno- vmi. Mineralna gnojila imajo v primerjavi z organskimi bolj kon- centrirane hranilne snovi in so nepogrešljiva za doseganje viso- kih pridelkov. Z njimi lahko natančneje in skladneje odmerimo količino posameznih hranil. Z mineralnimi gnojili lahko posled- dično tudi večamo količino humusa v tleh, ker npr. večji pridelki krme omogočajo več živine na kmetiji in s tem več gnoja, prav tako pa imajo s hranilnimi snovmi dobro oskrbljene rastline

Gornja Radgona

Začeli z rezjo vinske trte

Čeprav je bila trgategv grozdja na ob- močju Radgonsko-Kapelskih gorik kon- čana v začetku novembra, v delniški družbi Radgonske gorice in delniški družbi Kapela vinogradništvo in vinar- stvo od 22. novembra že obrezujejo vin- sko trto. Večina zasebnikov na tukaj- šnjem območju pa bo s tem strokovnim opravilo začela ob koncu januarja ali v začetku februarja prihodnjega leta.

V delniški družbi Radgonske gorice iz Gor- nje Radgone, kjer imajo na površini 301 hek- tarja vinogradov okrog milijon trt, in v del- niški družbi Kapela vinogradništvo in vinar- stvo s Kapelskega Vrha, kjer imajo na nekaj

več kot 100 hektarjih vinogradov okrog 300.000 trt, že nekaj let začnejo z rezjo v začetku decembra. Letos so se odločili za še zgodnejše opravilo, saj je bila letos vinska trta »zrela« zelo zgodaj, povrh pa je vreme dokaj ugodno za to opravilo. V obeh družbah bodo rez opravljali, dokler temperatura ne pade pod minus 10 stopinj Celzija oz. dokler rezi ne bo onemogočil sneg ali ivje. V obeh druž- bah namreč ugotavljajo, da tako zgodnja rez nima negativnih posledic na pridelek nasle- dnjo jesen. V obeh družbah za rez ne na- jemajo tuje delovne sile, saj njihovi delavci po praksi preteklih let zmorejo pravočasno opraviti to zahtevno delo. - F. K.

Optimalne vsebnosti hranilnih snovi za potrebe poljščin

	mg P ₂ O ₅ /100 g tal	Lažja do srednje težka tla mg K ₂ O/100g tal	mg K ₂ O/100 g tal
A (siromašna)	< 6	< 10	< 12
B (srednje preskrbljena)	6 - 12	10 - 19	12 - 22
C (dobro - cilj dosežen)	13 - 25	20 - 30	23 - 33
D (pretirano preskrbljena)	26 - 40	31 - 40	34 - 45
E (ekstremno preskrbljena)	> 40	> 40	> 45

VIR: Leskošek (1993)

močnejši koreninski sistem. So večinoma soli, ki se v vodi hitro topijo in so hitro dostopne rastlinam. Izkoristek hranilnih snovi iz gnojil bo dober, če jih bomo trosili ob pravem času in v pri- merinih odmerkih za posamezno gojeno rastlino, zato je pomem- bno, da kmetijske površine preverimo glede založenosti z osno- vnimi hranili. Pri nas v Pomurju se je uveljavila tako imenovana AL-metoda, ki se je v praksi potrdila za zelo dobro. Na osnovi dobljenih rezultatov lahko zelo natančno izdelamo gnojilni načrt z osnovnimi hranilnimi snovmi za naslednjih pet let. Vsebnost posameznih hranilnih snovi podaja v mg na 100 g tal. Na osnovi vsebnosti so za posamezne talne tipe (tla z večjim deležem gline oziroma peska v teksturni sestavi tal) priredili preglednice, iz katerih je razvidno, kakšne naj bi bile vsebnosti posameznih hran- nil v zemlji glede na namen rabe kmetijskih zemljišč. Obstajajo preglednice normativov vsebnosti hranilnih snovi za potrebe poljščin, travinja in trajnih nasadov (sadovnjaki, vinogradi). Na osnovi vsebnosti so priredili tudi stopnje založenosti, ki so osno- va za izračun gnojenja za naslednjih pet let.

Če tla niso dobro preskrbljena s hranilnimi snovmi (stopnja A in B), jim je treba vračati več kot odnesejo poljščine z odvozom v enem letu. Da povečamo založenost tal za 1 mg, je treba poleg odvzema še dodatno potrositi v povprečju 20 kg hranila. Na tak način v petih letih obogatimo tla z manjkajočimi hranili. Cilj je dosežen, ko v tleh dosežemo C-stopnjo preskrbljenosti.

Ko dosežemo C-stopnjo preskrbljenosti, zadostuje, če vrnemo tlem toliko hranil, kot jih rastline porabijo v rastni sezoni. Gojene vrste se glede potreb po hranilnih snoveh med seboj zelo razlikujejo, zato je treba te specifičnosti pri pripravi gnojilnega načr- ta upoštevati. Pri stopnjah D in E, ki nakazujeta pretirano oziro- ma ekstremno preskrbljenost tal, pa se želimo sčasoma vrniti na C-stopnjo preskrbljenosti. To storimo tako, da pri D-stopnji pre- skrbljenosti vračamo le 50 odstotkov odvzema, pri E-stopnji pa v naslednjih petih letih ne gnojimo s hranilom, za katerega smo s kemično analizo ugotovili ekstremno preskrbljenost v tleh.

Za kvalitetno pripravo gnojilnega načrta potrebujemo veliko znanja, zato bi priporočal, da se zainteresirani, teh pa je vedno več, zaradi uveljavljanja programa SKOP obrnejo po pomoč k najbližjemu kmetijskemu svetovalcu.

Dr. Stanko KAPUN

Lepotice slovenskih kmetij

V Ljubljani so pred kratkim prvič izbrali najlepše dekle sloven- skega podeželja. Izbor, ki so si ga izmislili na štajerskem kon- cu in prvič priredili v metropoli, je naletel na neverjeten odziv. Dvanajst finalistk se je predstavilo v udobnih in sproščenih oblačilih, člane žirije je bilo tokrat treba očarati s simpatično- stjo in ne s telesnimi merami. Tako se dekleta niso ukvarjala s svetovnimi problemi, kot sta lakota in revščina, ampak so raje razlagala, kako so jim v veselje pripravljanje stelje za prašiče, živinoreja ali skrb za čebele. Zanimivo je tudi, da so tokrat dekleta postavljala vprašanja žiriji. Občinstvo in žirijo je najbolj prepričala dvajsetletna Mateja Sešel iz Mislinje na Koroškem, prva spremljevalka je po- stala Adrijana Silak s Polenšaka, druga spremljevalka pa Gorenjka Helena Bemik. Za prihodnje leto obljublajo, da bodo poiskali tudi najbolj simpatičnega fanta slovenskega podeželja, finalno priredi- tev pa bodo pripravili neke na podeželju. Foto: mediaspeed.net

TRAKTOR FARMER

model F-8244 C 2
82 KM - 40 km/h
Cena: **5.413.333 sit + DDV**
Servis in nadomestni deli zagotavljeni. Izjemno ugoden način plačila: do 5 let na položnicah!
INTERCESSIO, d. o. o.
tel: 03 425 76 81
Traktor je dobil srebrno medaljo na kmetijskem sejmu v Gornji Radgoni.

Cene v kmetij- skih trgovinah

KZ Kmetovalec Ljutomer		
Artikel	MPC v sit/kos	
cisterna za vino, 50 l	14.610,00	
cisterna za vino, 70 l	16.650,00	
cisterna za vino, 250 l	33.200,00	
žveplo, tekoče, 1 l	265,00	
žveplo, tekoče, 3 l	653,00	
parafinsko olje, 1 l	505,00	
parafinsko olje, 0,5 l	295,00	
vosek, kletarski, 250 g	560,00	
žveplasta kislina, 5 l	1.050,00	
kristalna soda, 1 kg	295,00	
pipa za sol, lesena	650,00	
pipa za sod št. 3 z gumo	1.205,00	
pipa za sod št. 4 z gumo	1.205,00	
žvepleni zakad, 0,3 kg, plujski	440,00	
žveplalnik, veliki	864,00	
žveplalnik, mali	548,00	
vrelna veka 120	880,00	
vrelna veka 80	770,00	
guma za inox sod, 120-180 l	950,00	
guma za inox sod, 200-250 l	1.025,00	
guma za inox sod, 300-400 l	1.110,00	
guma za inox sod, 500-700 l	1.495,00	
črpalka za vino 25 rover	21.480,00	
črpalka za vino 20 rover	13.680,00	
brzoparilnik inox, 60 l	47.050,00	
brzoparilnik inox, 80 l	52.950,00	
brzoparilnik inox, 100 l	54.600,00	
brzoparilnik inox, 150 l	65.280,00	
Stekleni balani		
5 litrov	965,00	
10 litrov	1.860,00	
15 litrov	1.728,00	
20 litrov	2.290,00	
25 litrov	2.435,00	
34 litrov	2.866,00	
54 litrov	4.350,00	
olje za motore žage lancol, 1 l	576,00	
veriga za motorno žago oregon, 33 zob	3.850,00	
veriga za motorno žago oregon, 34 zob	3.810,00	
veriga za motorno žago oregon, 36 zob	4.170,00	
pvc kad, 350 l, italijanska	5.615,00	
pvc kad, 500 l, italijanska	7.635,00	
Posoda za vino, inox		
100 l Zottel	20.690,00	
120 l Zottel	21.650,00	
150 l Zottel	25.150,00	
300 l zottel	48.650,00	
kad pvc, 1000 l	18.879,00	
kad pvc, 700 l	11.035,00	
kad pvc, 220 l	3.920,00	
kad pvc, ovalna, 85 l	2.400,00	
samokolnica za kmetijstvo, 80 l, montirna	8.630,00	
kolo samokolnica	2.800,00	
sekira , nasajena, 1,4 kg	4.050,00	
sekira, grablena, 0,8 kg	2.830,00	
ročaj za sekiro, lesen, 90 cm	518,00	
ročaj za sekiro, lesen, 90 cm	530,00	
železne vile za gnoj, brez ročaja	2.490,00	
železne vile, 5 rogov, brez ročaja	3.130,00	
železne grablje, nasajene	1.740,00	
grablje za listje	795,00	
lopata za sneg pvc, nasajena	1.560,00	
prekopne vile	3.580,00	
Masoraznice		
ročna št. 32	11.470,80	
ročna št. 12	4.774,99	
ročna št. 22	9.344,00	
črpalka za beljenje	11.800,00	
škarje Felco 4	6.700,00	
škarje Löwe	8.400,00	
Detergenti za molžno opremo		
antigerm, kislil, 2 kg	1.945,00	
antigerm, kislil, tekoči, 5 l	3.430,00	
pratic, za čiščenje saskov, 1 l	1.070,00	
Mineralna gnojila* kompenzacija gotovina		
KAN 27%, 50 kg	2.244,00	2.200,00
NPK 15-15-15, 50 kg	2.550,00	2.500,00
NPK 9-15-15, 50 kg	2.397,00	2.350,00
NPK 7-20-30, 50 kg	3.223,20	3.160,00
UREA 46%N, 50 kg	2.830,20	2.775,00
UREA 46%N, 40 kg	2.273,50	2.228,00
NPK 0-10-30+0,2 B, 50 kg	2.346,00	2.300,00
NPK 0-10-30+3		
B+1 Mg, 50 kg	3.100,80	3.040,00
NPK 6-12-24, 50 kg	2.678,00	2.625,00
NPK 0-14-28, 50 kg	2.774,40	2.720,00
Kaljeva sol, 50 kg	3.162,00	3.100,00
Superfosfat, 50 kg	2.142,00	2.100,00

*Zunajsezonska ponudba gnojil do 18. 12. 2004. Kompenzirajo lahko kooperanti zadruga oz. tisti, ki so zadrugi že prodali kmetijske pridelke.

Nove pozdravne table občine Lendava

Pred kratkim smo lahko videli na »mejah« občine Lendava nove pozdravne table, tako da popotniki vedo, kdaj »prestopajo« iz občin Črenšovci, Turnišče, Dobrovnik in Velika Polana na območje lendavske občine. Naš posnetek je nastal pred k. o. Radmožanci. J. Ž.

Deset let Župnijske karitas Črenšovci

Vodi jih deset kreposti

Ob jubileju pripravili slavlje in akademijo ter izdali knjigo Prvih deset let

V črenšovski župniji so ponosni na deset let delovanja Karitas, jubilej pa so praznovali v polni cerkvi Svetega križa, ki se že pripravlja na praznovanje dvestoletnice obstoja.

Z osrednjega praznovanja ob desetletnici Župnijske karitas Črenšovci

Župnijska karitas Črenšovci je prehodila deset let organiziranega delovanja. Novembra 1994 so v veroučni učilnici potrdili njeno ustanovitev, katere predsednik je postal častni kanonik Franc Tement, duhovni vodja in koordinator pa sedanji župnik Ivan Kranjc. Začeli so s skromnimi sredstvi in prostori, njihova prva naloga pa je bila priprava miklavževanja, srečanja za starejše ljudi, ki je postalo tradicionalno. Že takrat so svoje humano poslanstvo naslonili na dobrotljivost ljudi. Isto leto so izdali prvo zloženko in vsako leto novo ob tednu Karitas. Člani Karitas ob veliki noči in božiču obiskujejo bolne in osamele po vaseh Črenšovci, Trnje, Žižki, Srednja, Gornja in Dolnja Bistrica, po domovih za starejše v Lendavi in Rakičanu, Ljutomeru in Lukavcih ter v bolnišnici. V letu 1995 so uredili začasno skladišče v prostorih cerkve na Gornji Bistrici, čez tri leta pa so ga preselili v prostore župnijskega doma Svete družine v Črenšovcih. Pripravili so tudi območno dobrodelno prireditev Klic dobrote za Pomurje, organizirali dobrodelni koncert za vojne sirote v Črni gori in mladim ponudili možnost služenja civilnega vojaškega roka. Navezali so stike z društvom Sožitje in za osebe s posebnimi potrebami organizirali miklavževanje, pozneje sami zanje pripravljali pobožna srečanja, od leta 2001 podpirajo tudi obiske duhovnika v zaporih v Murski Soboti. Lani so začeli z obiski prostovoljcev pri stanovanjih v domovih za starejše v Lendavi in Rakičanu, župnijska Karitas iz Črenšovca pa je letos podprla tudi projekt komune na Kobilju. Člani svoje delovanje duhovno poglobljajo z udeležbo na duhovnih obnovah v Kančevcih in strokovnih srečanjih ter se udeležujejo plenarov Škofijske karitas Maribor.

Čestitkam ob 10-letnici delovanja se je z darovanjem svete maše in nagovorom o pomenu Karitas v sodobnem času pridružil predsednik slovenske Karitas in mariborski škof dr. Franc Kramberger, članom pa se je za opravljeno delo, ki je velikega pomena za skupnost, zahvalil tudi župan Občine Črenšovci Anton Törnár. Ob koncu slovesnosti je župnik Ivan Kranjc poudaril, da je bilo desetletno delovanje župnijske Karitas ves čas prežeto z vero, dobroto in preprostostjo prekmurskega človeka. Slavnostno akademijo so ob branju odlomkov iz knjige Prvih deset let s svojim petjem obogatili mladi pevci skupine Upanje in otroški pevski zbor.

Župnijska Karitas je svoje poslanstvo dobrodelnosti oprla na deset kreposti – vero, pravičnost, spremljanje, pomoč, upanje, ljubezen, dobroto, darovanje, pot in mir –, z njimi pa se podaja v novo desetletje.

Besedilo in foto: Jože Žerdin

Rogašovci: zanimanje za čebelarstvo med starejšimi in mladimi

Srečanje, ekskurzija

Bili so na društvenem izletu ter doživeli marsikaj zanimivega in lepega.

Kaže, da je čebelarstvo dejavnost čedalje manj donosna, vendar jih ni malo, ki vseeno vztrajajo. To velja tudi za območje Čebelarstva družine Rogoševci.

Ena od točk njihovega vsakoletnega programa je tudi društveni izlet. Pred nedavnim so se tako najprej odpravili v Cogetince – k Jožetu Hauzerju, velikemu čebelarstvu zanesenjaku, zbiralcu muzejskih eksponatov in piscu zgodovine čebelarstva v severovzhodni Sloveniji. Presenečeni so bili nad prijaznim sprejemom in gostoljubnostjo tako Jožeta kot

Mladi čebelarji OŠ Sv. Jurij z mentorjem Jakobom Madjarjem

njegove žene. Ogledali so si tudi mlin na veter in muzej kmetijske zgodovine v Cerkvenjaku. Drugi del ekskurzije jih je vodil k čebelarju Kalmanu Kozjcu v Ivanjševce, kjer so bili prav tako lepo sprejeti, skupaj z gostiteljem pa so se podali še v lončarsko vas čez mejo na Madžarskem. Udeleženci izleta so prepričani, da je tistim, ki niso bili zraven, lahko žal.

Mentor čebelarskega krožka na OŠ Sv. Jurij v občini Rogoševci Jakob Madjar iz Murske Sobotice nas je seznanil tudi z rezultati tekmovanja srečanja mladih čebelarjev Slovenije, ki je bilo v Novi Gorici. V nižji starostni skupini sta nastopila tudi Jonatan Vori in Dominik Felkar ter skupno zasedla tretje mesto (bronasto priznanje), v srednji skupini pa sta nastopila Peter Buček in Uroš Gjurič in se uvrstila na četrto mesto.

Pričakovati je, da bo v prihodnje še večje zanimanje za čebelarstvo na šoli, saj je vodstvo medtem poskrbelo, da so čebelnjak lično pobarvali, panje pa opremili z domiselnimi panjskimi končnicami.

J. M., J. G.

Srečanje starejših občanov pri Gradu

Minulo nedeljo so dočakali svojo letošnjo družabno prireditev starejši občani v občini Grad. Srečanje je bilo v gostinskem domu pri Gradu. V občini je 450 starejših občanov, ki so starejši od 65 let, vendar se na srečanja udeležijo le 215. Zanje je bil pripravljen kratek kulturni program, ki so ga organizirali otroci iz vasi Radovci. Svojo mentorico Suzano Faric Zepeli so ljudski pevci Kulturnega društva Franceta Presern od Grada, na začetku pa je vse navzoče pozdravil župan občine Grad Daniel Kalamar ter zaželel prijetno druženje in pozabne urice ter napovedal snidenje spet čez leto dni. Vse udeležence je dobil tudi zasloni kosilo.

T. K.

Rajhovi in Jelenovi

Pred nedavnim je bilo v Stari Novi vasi srečanje vseh, ki so sorodstveno povezani z družinama Rajh in Jelen. Ideja je nastala v Kanadi, ko so šli sorodniki iz Slovenije na 60. rojstni dan k sestri Eli. Na srečanje v Staro Novo vas je bilo povabljenih 250 gostov. Nekateri iz različnih razlogov niso mogli priti, vseeno pa se jih zbralo okrog 170. Najbližji sorodnik je bil oddaljen le 50 metrov, najbolj oddaljen pa je prišel iz Kanade. Od tam jih je prišlo kar 13, med njimi že tudi vnuki. Najmlajša vnučinja je bila stara komaj 8 mesecev, najstarejša pa je bila teta iz Slovenskih Konjic, stara 90 let. Med gosti je bil tudi slovenski nogometaš Milan Osterc, ki zdaj igra v Turčiji. Bilo je zelo veselo in zabava je trajala vse do jutranjih ur. Želijo, da bi postalo srečanje družin Rajh in Jelen tradicionalno. Marija Tivadar

Ob naročilu kurilnega olja vam bomo brezplačno pregledali in očistili vaš oljni gorilnik.

OMV ISTRABENZ

Brezplačen pregled oljnega gorilnika velja za naročilo na 1.700 l

Zanesljiva toplota.

080 2332

V Vidoncih je lepo živeti, ker so pač – Vidonci!

Turizem največja možnost vasi

Svetnika Kerec in Bernjak: »Moramo bolje tržiti svoje pridelke!«

V goriški vasi Vidonci je sicer 153 hišnih števil, vendar le 115 naseljenih hiš, ostale pa so v glavnem prazne. Sicer pripadajo novi lastniki počitniških hiš in kupci starih hiš. Trenutno je v vasi 417 prebivalcev, prevladuje pa srednja generacija. Zanimivost je še, da narašča število šolske mladine. Med srednjo generacijo je najmanj uslužbencev, čeprav se vsi še vedno vsaj ljubiteljsko ukvarjajo s svojo zemljo in kmetijo, tako da te večinoma niso zapuščene. V Vidoncih je lepo živeti, ker so pač Vidonci, napolnjeni s šali pravnika Kerec, svetnika graškega občinskega sveta. »Ne, zares, tukaj imamo zanimivo življenje,« dodaja že v resnejšem tonu. Ena od njegovih mnenj je njegov kolega, svetnik Bernjak: »Nam, ki ves čas tukaj, doslej ni ničesar pomenilo, če bi si kupili neke stare hiše. Sedaj pa, ko nekdo pride in pri nas kupi staro hišo, razmišljamo, da to vendarle nekaj pomeni, da on vidi v tem nekaj več. Tako smo tudi s seboj začeli drugače gledati na naše okolje tukaj. Da, to je najbolj pomembno: mir, tišina, svež in neokisljen zrak pa tudi cestna infrastruktura je dovolj razvita.« V Vidoncih imajo trgovino, gostilno, vinotoč in dve kapeli (Vukobratova in Faričeva, op. p.), bolj slabo pa je z obrtniško strukturo, pravi Kerec: »To nam res manjka, vendar se vsaka obrt ne bi mogla uveljaviti v vas, ker gre vseeno za premajhno migracijo ljudi.« V za-

Janko Kerec in Štefan Bernjak: »V Vidoncih je še dokaj dobra povezanost med vaščani. Tako kot vsepovsod, tudi tukaj najdemo izjeme, ki potrjujejo pravila, ampak v glavnem pri projektih sodelujejo skoraj vsi prebivalci. Pri največji občinski prireditvi Noč čarovnic je iz Vidonce sodelovalo okrog osemdeset odstotkov vaščanov.«

dnjem času se pogovarjamo o tem, da bi občina naredila neki obrtniško-poslovni center, vendar bo ta najverjetneje pri Gradu,« dodaja Bernjak, »ker so Vidonci preredko naseljeni. Razen turizma in kakšnih vinotočev v glavnem ni mogoče imeti še kaj drugega, kar bi privlačilo goste.« V sezoni pelje skozi Vidonce vsak konec tedna štiri do pet avtobusov s turisti, ki so namenjeni h gradu pri Gradu: »Če bi tu kdo kaj ponudil tem turistom, bi se vsi ustavili.« Skozi Vidonce poteka vinska turistična cesta, veliko možnost pa odpira kolesarska pot. »Če bi imel kdo prazen prostor ali stari objekt, ki ga ne potrebuje več, bi se lahko tukaj uredilo prenočišče z zajtrkom za te kolesarje, ki bi se tako dosti dlje zadržali v našem kraju. Pa še več bi jih prišlo k nam,« ugo-

taavlja Bernjak, njegovim besedam pa pritrjuje tudi Kerec: »Ne bi verjeli, koliko kolesarjev se čez leto pelje skozi našo vas. Prav gotovo jih je na stotine.«

Občina je takemu ponudniku celo pripravljena sofinancirati petdeset tisočakov po ležišču. »Vendar ne samo pri nas, tudi v okoliških vaseh se pojavlja problem, da ne znamo dovolj tržiti svojih produktov. Vemo pa, kako radi bi ljudje iz mesta doživeli nekaj pristnega ter poskusili domačo hrano in pijačo,« menita sogovornika. V Vidoncih, ki spadajo v okvir Krajinskega parka Goričko, se zavedajo, da bo migracija ljudi (tudi zaradi čedalje bolj obnovljenega gradu pri Gradu, op. p.) vedno večja: »Tukaj je naša velika možnost.« Poleg prenočišč je sedaj v ospredju vodo-

vod oz. oskrba z vodo. Vrtina predlani ni dala vode, čeprav so vanjo vložili veliko denarja. Tako naj bi se Vidonci priključili na vrtino Slaveči - Grad, kjer vode ne manjka. Razmišljajo še o projektu ulične razsvetljave za večino vasi, ki naj bi se končal v naslednjih dveh letih, ko naj bi bil zgrajen tudi vodovod. Obe kapeli sta bili obnovljeni, na pokopališču so naredili tlakovane poti in obnovili križ, letos pa so dokončali tudi mrljiško vežico. V nekdanjem begunskem centru je sedaj zbirno-sortirni center za kosovne odpadke. »Smo ena prvih občin na Goriškem, ki ima to urejeno, čeprav bi po zakonu morali imeti že vsi od letošnjega januarja naprej. Vendar pri nas to v resnici deluje in imamo vse sortirano, tako da k nam vozijo kosovne odpadke iz vse občine,« ponosno pravi Kerec.

Društveno življenje v Vidoncih je dokaj dejavno. Gasilsko društvo obstaja že več kot sedemdeset let. Z denarjem od begunskega centra so pri gasilskem domu naredili prizidek s sanitarijami, delno pa so sredstva prispevali tudi za nakup novega gasilskega avtomobila. V okviru športnega društva Vidonci, ki ima šestdeset članov, deluje tudi klub malega nogometa, ob igrišču pa so zgradili nov objekt, kjer imajo tudi mladi svojo sobo. Vaščani se vsako leto zberejo ob 25. marcu, ko je materinski dan, in ob dveh proščenjih. Dve dekleti iz Vidonce pojeta pri nonetu Lyndwa, pevci iz Vidonce pa sodelujejo tudi v cerkvenem zboru graške župnije.

T. K., foto: J. K.

Gasilsko-gasilski dom z novim prizidkom in novimi sanitarijami

Ljudski pevci

Na posnetku je oktet z izvirnim imenom Muravideki notázok Lendva (Pomurski ljudski pevci Lendava). Ustanovili so ga leta 2001, pomaga pa mu strokovni sodelavec, ki prihaja iz Madžarske. Pojejo namreč v madžarskem jeziku. Doslej so imeli okrog 60 nastopov v okoliških krajih v Pomurju in na Madžarskem, gostovali pa so že tudi med pripadniki madžarske narodnosti na Slovaškem. F. Bo.

Pomemben diamantni duhovniški jubilej Martina Maroše iz Veržeja

»Najboljši spomenik Puščenjaku bi bil, če bi po njem poimenovali ulico!«

V župnijski cerkvi v Veržeju je bila v nedeljo posebna slovesnost ob praznovanju diamantnega (65 let) duhovniškega jubileja častnega občana veržejske občine Martina Maroše, ki je zadnja tri desetletja preživel v tem kraju. S svojim delom, zgleodom in besedo je pustil neizbrisni pečat na družbenem, humanitarnem, kulturnem in duhovnem področju.

Kot salezijanec je učil otroke in mladino, vzgajal mlade družine in tolažil starejše. Ob poznavanju kopice tujih jezikov, v Južni Ameriki je živel kar 45 let, marsikomu pomaga še danes. Pred dobrimi desetimi leti pa je izdal pesniško zbirko z naslovom Bog je moj prstan. V njej izraža globoko življenjska duhovnost in ljubezen do življenja, domovine in ljudi.

Duhovnik Martin Maroša je najraje med ljudmi. Foto: M. J.

Kljub visoki starosti, 92 let, je fizično in psihično nadvse čil. Spomin mu večkrat uide v preteklost. »Za ograjo bližnjega veržejskega pokopališča »spi« Anton Puščenjak, ki je razpolagal z velikim zemljiščem. Skupaj s peterimi sestrami ga je daroval za vzgojo mladine v tistem in sedanjem času. Imam okrog 30 njegovih pisem, ki smo jih odkrili med zapuščino. Če Bog da, bomo opisali njegovo življenje, če ne, pa bo to storil kdo drug. Pozabiti pa ne smemo niti na dr. Frana Kovačiča, po katerem je že poimenovana ena od ulic v Veržeju. On je imel velike zasluge za gradnjo martinišča (salezijanskega zavoda, op. p.), saj je zelo skrbel za vzgojo mladine. Umrl je tik pred začetkom druge svetovne vojne.«

Vsekakor velja prisluhniti njegovim pripovedim, saj se z njihovo pomočjo lažje zavemo svojih korenin. »Ko je 28. avgusta 1909 umrl Anton Puščenjak, je njegovo delo nadaljeval škof Michael Napotnik. Slednji je bil »nor« na Veržej, kamor je prišel blagoslovljat zavod in kapelo. Skratka, zelo rad je imel Veržej. Spomniti pa se moramo tudi številnih drugih dobrotnikov, ki so prispevali k razvoju kraja. Najboljši spomenik Puščenjaku bi bila po njem poimenovana nova asfaltna cesta. Ker velikokrat ne poznamo dovolj zgodovine, ne vemo, kaj storiti v določenem trenutku. Upam, da se bo moja želja nekoč vendarle uresničila,« z optimizmom pove Martin Maroša.

Milan Jerše

Srečanje zakoncev jubilarov

V nedeljo popoldne je bilo v cerkvi svetega Petra v Gornji Radgoni srečanje zakoncev jubilarov, ki so se poročili v tej cerkvi. Med praznovanjem obletnice, deljivo s pet. Srečanja, ki ga je vodil duhovnik Ivan Turk iz Veržeja, ob somaševanju Franca Rožana, radgonškega župnika, se je udeležilo 41 zakončnih parov. Med maso so se zakonci jubilarji Bogu zahvalili za vse dobro v preteklosti in obljubili zakonsko zvestobo vnaprej. Po druženju v cerkvi je sledil sproščen pogovor ob prigrizku in napitkih v Trstenjakovem domu. Med jubilarji tokratnega srečanja so bili tudi Franc in Marija Prajndl, Franc in Terezija Napotnik in Alojzija Blatnik, Franc in Veronika Novak ter Jožef in Lojzka Pelcl, ki letos praznujejo zlato poroko. F. Kl.

Veselo druženje starejših od sedemdeset let

Nastop, kramljanje, pogostitev

Ne glede na vse težave, s katerimi se ubadajo ljudje na območju občine Tišina, in kljub kroničnem pomanjkanju sredstev v občinskem proračunu so tudi letos našli sredstva za vsakoletno srečanje starejših občanov, ki navadno poteka v mednarodnem tednu starejših.

Srečanje občanov, ki so že dopolnili sedemdeset let svojega življenja, je bilo tokrat na dveh lokacijah, in sicer v gostilni Majcan

v Rankovcih ter v gostilni Mencigar na Krajni, skupaj pa se ga je udeležilo 154 starejših občanov. Organizatorja sta bila Občina Tišina in krajevna organizacija Rdečega križa. Za prijetno druženje, ki so ga sklenili s pogostitvijo ter veselim kramljanjem o preteklosti, sedanjosti in prihodnosti, so s kulturnim programom poskrbeli učenci OŠ Tišina in podružnične OŠ Gederovci. V obeh primerih je vse navzoče nagovoril župan Občine Tišina Jožef Poredoš.

Vsem je z izbranimi besedami zaželel prijetno, zadovoljno in zdravo jesen življenja, vse čile in zdrave pa povabil tudi na srečanje leta 2005 in tudi v prihodnjih letih. Predstavniki tišinskih občin pa so vse tiste starejše občane, ki se zaradi bolezni ali starosti srečanja niso mogli udeležiti, obiskali na njihovih domačijah ali v domu starejših ter jih razveselili s skromnimi darili in prijetno besedo.

O. B.

Negovska božično-novoletna delavnica

Ideje ustvarijo prvi jesenski sadeži

Zase in za celo vas

«Da bi bil vaš adventni venec ali novoletni aranžma videti domače, najlepše, naslednje dni hodite okrog odprtih oči. Sprehodite se po gozdu, med vinsko trto, po polju s koruzo in trgajte, režite, sušite, nabirajte, se veselite, v košaro naložite in na delavnico prihitite,» je bilo zapisano na vabilu, ki ga je sokrajanom delilo Turistično društvo Negova - Spodnji Ivanjci. Pa sva se z Natašo odpravili pogledat, kaj vse so nabrali, posušili in kaj vse so ustvarili.

Komaj sva našli parkirni prostor pred negovskim gasilskim domom in že takoj je bilo videti, da so pridno nabirali. Pred vrati gasilskega doma je bila namreč celo prikolica, naložena s smrečjem, bršljanom, rogovilami, storži ...

Drugič po vrsti so v Negovi pripravili tovrstno delavnico, na kateri ustvarjajo prav vsi. Ženske, moški in otroci. Za vsakogar se najde kakšno delo. Vsak naredi najprej venček oziroma aranžma zase, drugo pa za turistično društvo, za osnovno šolo, za gostilne in tudi sokrajane. Nekaj materiala prispeva turistično društvo, nekaj pa ustvarjalci prinesejo kar sami.

Največja umetnica je Marija Bratuša, ki se sicer s cvetličarstvom ne ukvarja profesionalno, saj dela v računalništvu, je pa to njen največji konjiček: »Zadnjih štirinajst dni je garaža moja, v njej ustvarjam. Vesela sem, da se ljudje v takšnem številu odzovejo na delavnico in da lahko ustvarjamo skupaj. Letos je to že drugič. Mislim, da je uspelo. Skušali smo jih pritegniti s tem, da smo jim dali obvestila, kaj naj zbirajo in sušijo, in jih tako skušali motivirati, hkrati pa smo tako dobili več različnih materialov za ustvarjanje.«

Po naših ocenah je obiskalo božično-novoletno delavnico okrog petdeset ljudi - mladih in malo manj mladih z izjemno spretnimi rokami in bujno domišljijo.

Vsak je delal, kar je želel. Nekateri so delali adventne vence, drugi aranžmaje, tretji ikebane. Nekje je pač treba začeti. Vaja dela mojstra, so rekli udeleženci. Prvi venec je najtežje narediti, pri drugem je že malo bolje, tretjega pa naredijo skoraj z zaprtimi očmi.

Tjaša je star šele dve leti, pa je že pridno pomagal delati voščilnice in okraske za božično drevo. Treba je bilo pobarvati žige, izrezljane iz krompirja, in jih odtisniti na blago ali papir ter sestaviti zimske vzorce, ki so jih nato lepili na lepilni trak. Nastajale so novoletne voščilnice. Verjeli ali ne, Tjašu je to šlo odlično od rok.

Nastajali so venci in aranžmaji vseh barv in materialov. Tukaj jih je le nekaj ...

Prav prijetno je bilo videti prste, pod katerimi so nastajali veliki in majhni venci, novoletne voščilnice in tudi kakšni okrasci. Kogarkoli si ku vprašal, ti je z veseljem povedal, kako je začel, ki je najboljše narediti najprej, kako pritrditi sveče, kako pobarvati orehe in želod. Zlatko Mulec, predsednik turističnega društva, je povedal, da je delavnice Marija Bratuša in da naj se za vse nate obrnemo nanjo.

Pa sva jo povprašali, kakšni venci so letos moderni: »Letos je moderen naravni material, prevladuje bakreno rjava barva, drugače pa vsak ustvari po svojem okusu, naj bo to venček ali aranžma, ki ga lahko postavimo na mizico pri vhodu ali v njen okrasimo pisarno.«

In za tiste, ki venčka še nimate ali želite okrasiti še kakšen prostor, je tukaj še nekaj praktičnih nasvetov, ki sva jih izvedeli: »Če nimate drugega, lahko obroč naredite tudi iz časopisnega papirja. Pravi gospa Marija, »ga ovijete z mahom, pritrdite svečke, po gozdu nabere suhe rogovile, sušite, posušite pomaranče ali limone in jih pritrdite. Mislim, da so ravno prvi jesenski sadeži tisti, ki daje največ idej in so najbolj primerni.« Torej, če ga še nimate, se vam mogoče utrne kakšna sveča ideja ob gledanju naših fotografij.

Vanja Poljanec, foto: N. J.

S pomočjo turističnega društva in domače cerkve vse venčke, aranžmaje in voščilnice razstavijo pri cerkvi na prvo adventno nedeljo, kjer jih obiskovalci lahko tudi kupijo.

Prejeli smo

Odgovor na članek Čez 48 ur spet grozil

Prosim, da v zvezi s člankom, ki je bil objavljen v vašem časopisu dne 24. 11. 2004 v kroniki z naslovom Čez 48 ur spet grozil, ki kritično obravnava delo preiskovalne sodnice Okrožnega sodišča v Murski Soboti, objavite naslednji odgovor.

Članek v Vestniku komentira razloge sklepa preiskovalne sodnice, s katerim je leta razveljavila odredbo policije o prepovedi približevanja določenemu kraju oziroma osebi, pri čemer izhaja iz napačnih informacij, ki jih pisec članka ni dobil na sodišču, saj jih tam tudi ni iskal oziroma preveril, takšna nepravilna razlaga pa zgreši bistvo sklepa in ustvari napačen vtis v javnosti. Trditev v članku, da preiskovalna sodnica zaradi tega, ker naj ne bi bila zaradi čakalne dobe pri sodnikih za prekrške nobena prijava zoper mladeniča pravomočno končana in zato sodnik ni imel pravne podlage za podaljšanje prepovedi približevanja, ni točna in je obrazložitev sklepa preiskovalne sodnice tudi ne vsebuje.

Preiskovalna sodnica v obštrni obrazložitvi sklepa o razveljavitvi ukrepa glede na to, da gre za prvo tovrstno odločitev na tukajšnjem sodišču, opozarja na skrbno ravnanje tako policije kot sodišča v postopku odreditve oziroma presoje odrejenega ukrepa prepovedi približevanja določenemu kraju oziroma osebi, saj gre za omejevalni ukrep, ki močno posega v ustavno zagotovljeno pravico posameznika do svobode gibanja, pri čemer se ta ukrep po svoji vsebini bistveno ne razlikuje od ukrepa prepovedi približevanja določenemu kraju ali osebi po 195. a čl. Zakona o kazenskem postopku, ki je nadomestni ukrep pripor. Iz obrazložitve sklepa tako izhaja, da je policija v takem primeru v postopku dolžna zbrati potrebna obvestila, torej izjave oškodovanca in prič, ter jih predložiti sodišču obenem z odredbo o izreku ukrepa. Policija pa mora dati tudi kršitelju možnost, da se izjavi tako o prekršku kot tudi o okoliščinah, ki vplivajo na odločitev o izreku ukrepa.

V obravnavanem primeru je policija odredbi priložila kopije sedmih predlogov za uvedbo postopka o prekršku, ki vsebujejo ugotovitve policije in poročila Centra za socialno delo Murska Sobotica, ki vsebuje ugotovitve socialne delavke. Niti policija niti center pa nista opravila razgovorov s kršiteljem, v katerem bi mu bila dana možnost, da odgovori na očitke iz predloga.

Preiskovalni sodnik po določbah Zakona o policiji izdano odredbo samo presoja in na podlagi predloženega gradiva o njej odloči, ne straja pa nobenega postopka, zato mora predloženo gradivo vsebovati vsa potrebna obvestila in izjave ter dokaze, na podlagi katerih je možno napraviti zaključke, da je podan utemeljen sum, da je bil storjen prekršek z elementi nasilja in da so podane take posebne okoliščine, ki narekujejo potrditev izrečenega ukrepa. Po oceni preiskovalne sodnice bi bilo glede na nedorečenost določb Zakona o policiji, ki urejajo postopek pred izrekom ukrepa, povsem nedopustno z odločitvami oziroma nekritičnimi potrditvami preiskovalnega sodnika uveljaviti prekršek, kjer bi bilo načelo kontradiktornosti kot eno temeljnih načel kazenskih in podobnih postopkov v celoti zanemarjeno, na ta način pa kršena tudi ustavna pravica do obrambe. Dejstvo, da postopki pri sodišču za prekrške niso pravomočno končani, niti v obravnavanem primeru, niti v drugih primerih ne bo ovira za izrek oziroma potrditev ukrepa, postopek pri policiji izveden v skladu z zgoraj navedenimi zahtevami.

Predsednica sodišča okrožna svetnica Marija Močan Rošker

Še o nesreči delavcev Cestnega podjetja Reševal življenja

Na Vestniku se je zaradi našega pisanja o prometni nesreči, ki jo je 8. julija lani v Spodnji Ščavnici zakrivil italijanski tovornjakar in v kateri sta bila dva delavca soboškega Cestnega podjetja težje ranjena, oglasil 26-letni Štefan Drvarič iz Markišavca. In zakaj?

Takrat se je peljal na dva izpita v Maribor, ker je študent prometa na Fakulteti za pomorstvo in promet v Portorožu, izpita pa je moral opraviti na mariborski fakulteti. Vozil je takoj za Italijanom. Takole opisuje dogajanje tistega julijskega dne: »Ko sem se pripeljal na klanec pred Ščavnico, sem si dejal, danes bom pa hitro v Mariboru. Nato sem zagledal nekoga na cesti, ki je ma-

hal tovornjaku pred mano. Sam sem vozil kakih dvesto metrov za njim. Tovornjak je moral voziti 100 km/h. Nato je počilo. Prvo, na kar sem pomislil, je bilo to, da zdaj pa ne bom tako hitro v Mariboru. Ustavil sem avto in prižgal vse štiri smerne kazalce. Kar nekaj voznikov se nas je zbralo. Najprej smo le gledali, nihče ni govoril. Zelo je smrde- lo po gumah. Od zaviranja. Po- leg tega je bila še velika vročina. Nato sem stekel k prvemu dela- vcu, ki je ležal na cesti, in ga vp- rašal, ali je v redu. Odgovoril je, da ja. Tudi sam sem videl, da ni- ma težjih poškodb. Drugi dela- vec je ležal v jarku. Ta mi je pri- kimal, da je z njim dobro in da naj grem pogledat k drugim. Tretji, ki je tudi ležal na cesti, je

bil najtežje ranjen. Krvavel je iz nosu, ust, tam, kjer so rebra, je bil ves moder. Videl sem, da ne diha in da nima pulza. Zraven je nato prišel šef, ki je prej mahal tovornjakarju. Bil je zelo razbu- rjen, rekel je le, tele italijansko, saj sem mu mahal. Potem ko je videl svojega delavca, se je zgro- zil in začel govoriti: Pa ne Mar- jan, on mora preživeti, žena mu je bolna in še otroka ima. Marja- na sva nato obrnila na bok, od- maknil sem mu jezik, saj sem mu moral sprostiti dihalne poti (Štefan je končal srednjo medi- cinsko šolo in naredil strokovni izpit za reševalca. Ker ni dobil službe, se je odločil za študij, op. p.). Začel sem mu masirati srce. Šef mi je pomagal. Marjan je kmalu začel dihati, prosil je za

Štefan Drvarič: »Bilo je kot v filmu. Najprej nenormalen pok. Prikolica se je postavila čez celo cesto. Videlo se je, kako so po zraku leteli delavci v oranžnih kombinizonih. Veliko prahu se je dvignilo. Nekaj časa je trajalo, da se je prah polegel. Se mi zdi, da so tudi ptiči nehali peti. Vsi, ki smo se takrat znašli tam, smo prvih deset sekund le stali. Kot da bi se čas ustavil.«

vodo. To je bil znak, da je izgu- bil veliko krvi. Poiskal sem ne- kakšno oporo in jo dal Marjanu pod hrbet, tako da je sedel. Šef je šel po komplet prve pomoči, še prej pa je poklical policijo in reševalce. Zdelo se je, da hodijo zelo dolgo. Potem ko so prišli, sem šel stran. Štefan se je od- pravil še do italijanskega šoferja, ki je povzročil nesrečo. Za njega je dejal, da je sedel na cesti in te- lefoniral. Izgledalo je kot, da je v šoku. Najbrž se je zavedal, kaj je storil. Najbolj neumno pa se mu je zdelo, da je k njemu, ko je oživil Marjana, prišel moški, in vpil, da je treba poskrbeti za te- leta, ki so bila na prikolic. Kako to, da se je tako hitro odzval, ko pa so vsi drugi stali? Štefan pravi, da je to refleks, enako bi na- redil še enkrat. Se ga poškodova- ni delavci spomnijo? »Najbrž ne. Po nesreči pa z njimi nisem imel stika. Zanimivo je še, da me je, ko sem se peljal po obvozu do Maribora, poklicala sestra, in me vprašala, ali vem, da je bila ne- sreča.«

Da ne pozabimo, Štefan je ta- krat naredil oba izpita na fakul- teti.

Andrej Bedek

Fotografijo je posnel Štefan. Med fotografiranjem je k njemu pristopil policist in mu zagrozil, naj se pobere stran. Štefan je za policiste dejal, da so kar stali, ko so prišli na kraj nesreče, kot da ne bi vedeli, kaj morajo početi.

Zgodilo se je ...

Med 23. in 30. novembrom se je zgodilo na pomurskih cestah 32 prometnih nesreč, v katerih se je ena oseba hudo in dve osebi lažje telesno poškodovali, pri drugih nesre- čah pa je nastala le materialna škoda. Polici- sti Policijske uprave Murska Sobotica so 31- krat posredovali zaradi kršitev javnega reda in miru, od tega 13-krat na javnih krajih in 18-krat v zasebnih prostorih. Kaznivih dejanj je bilo 24, med njimi 10 tatvin, 6 vlovov, 5 poškodovanj tuje stvari, ponarejanje, požig in grožnja. Na mejnih prehodih so zavrnil 59 tujcev, ki niso izpolnjevali pogojev za vs- top v Republiko Slovenijo.

Trikrat gorelo

Ta teden je zagorelo kar trikrat. In sicer v četrtek v Senci, kjer je zaradi napake na električni napelja- ni hude pričel tleti les za električno omarico, ker pa so ga gasilci hitro posredovali, do požara ni prišlo, nastala je (le) za pet tisoč dolarjev škoda, in dvakrat v nedeljo. Tako je gorelo v Križevcih pri Ljutomeru in na Radenskem Vrhu. V prvem primeru je nepre- vidna gospodinja v plastični smetnjak odvrгла vro- čo pepel, pri tem so se vnele smeti, požar pa se je raz- širil na gospodarsko poslopje. Požar so (spet) po- gašili gasilci, vseeno je bilo za 200.000 dolarjev ško- de. V drugem primeru je zagorelo v kleti hiše. Tam sta lastnik in njegov prijatelj popravljala kolo z mo- torjem. Med popravilom je prišlo do vžiga na mo- torju, požar pa se je takoj razširil po celotnem pro- storu. V požaru je bil hudo ranjen lastnik, prijatelj pa lažje. Škode je za milijon dolarjev.

Padla s strehe

V soboto je prišlo v Soboti do delovne nezgode. Na višini 8 metrov je delavec med prekrivanjem strehe stopil na kovinsko ploščo, ki se je pod njegovo težo zlomila. Pri padcu se je delavec težje po- škodoval in se sedaj zdravi v bolnišnici. Kraj ne-

sreče si je ogledal tudi pristojni delovni inšpek- tor. V ponedeljek pa je prišlo do delovne ne- sreče v Ključarovcih pri Ljutomeru. Tudi tam je delavec padel s strehe in je bil prepeljan na zdravljenje v mariborsko bolnišnico.

Luna

Ker je s petka na soboto menda na obnašanje ljudi vplivala Luna, in da je to obnašanje menda čudno, je bilo pestro na področju javnega reda in miru. Tako se je v četrtek zgodil množični pre- tep, vendar žal ne vemo, kje, kako in zakaj. Vemo le, da bodo pristojni proti pretepačem ustrezno ukrepali. Na hladnem pri možeh postave pa je prespalo devet ljudi. V petek kar štirje korenjaki, izstopala pa sta sredina junaka, ki sta razgrajala in grozila partnerici oz. materi. Vsi kršitelji bodo svoje nečedno početje morali pojasniti (strogim) sodnikom za prekrške.

Tokrat z drogovi

Če pozorno spremljate kroniko, dragi bralci, ste lahko ugotovili, da so bile v zadnjem času v »modi« tativne slovenskih zastav in zastav Ev- ropske unije, saj smo o tem kar nekajkrat pisali. Tokrat so v Andrejcih ukradli slovensko in ev- ropsko zastavo. In to kar z drogovi ...

Neroda

Zmikavt je v Ljutomeru vlomil v poslovne prostore podjetja in iz blagajne ukradel 260 ti- sočakov. A pri tem ni bil bogve kako spreten, saj so ga pri odhodu iz podjetja zalotili zaposle- ni. Čeprav je denar vrnil, so kriminalisti zoper njega na tožilstvo spisali kazensko ovadbo.

Dvakrat v bager

V ponedeljek je bilo vlomljeno v dva bagra v M. Soboti in Beltincih. Iz njiju so odnesli kaseto z orodjem, 2 akumulatorja, 130 litrov nafte, 2 vzvratni ogledali in 2 kovinska klina. Kdo ve, morda kdo doma sestavlja svoj bager ... A. B.

Mura naplavlila Forjana

Reka Mura je v soboto na hrvaški strani pri Martinu na Brodu napla- vila truplo 32-letnega Simona Forjana iz Sebeborce. Forjana so po- grešali od 4. septembra letos, ko so ga nazadnje videli na srečanju za- poslenih in poslovnih partnerjev podjetja Kema iz Puconcev pri Kro- škem brodu. Takrat je bila sprožena obširna iskalna akcija, v kateri so sodelovali gasilci, policisti s helikopterjem in potapljači, vendar ga niso našli. Pregledali so območje reke Mure in tudi večino gramoznih jam, ki so v bližini. Najverjetnejši scenarij je bil ta, da bo reka naplavi- lo truplo na hrvaški strani, in to, ko bo upadla. Ker pa ni bilo nobenih otipljivih sledi na obrežju Mure, ki bi kazale, da je Forjanu spodrsnilo, in ker je bilo v telefonskem omrežju mogoče zaslediti klice z njegove- ga mobilnega telefona potem, ko je že bil pogrešan, in to menda v Srbiji, so se v javnosti pojavile različne zgodbe in natolčevanja. Med drugim tudi ta, da si je tam ustvaril novo življenje.

A. B.

Nevarno prehitjevanje

Huda prometna nesreča se je pripetila v ponedeljek zjutraj v Spodnji Ščavnici. 23-letni voznik avta, ki je peljal v smeri proti Mariboru, je prehitel v nepregled- nem ovinku in kljub neprekinjeni beli črti tovornjak, ki je vozil pred njim. Ravno takrat mu je nasproti pripeljal voznik drugega tovornjaka. Oba sta začela močno zavirati, a je vseeno prišlo do silovitega trčenja. Povzročitelj nesreče je ostal ukle- ščen v avtu in so ga iz njega morali rešiti gasilci. Pri trčenju je utrpel hude poško- dbe in je bil prepeljan v mariborsko bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju. Tja so odpeljali tudi njegovo sopotnico, ki se je v trčenju prav tako ranila. Materialne škode je bilo za 1,3 milijona dolarjev. Zaradi nesreče je bila cesta G. Radgona- Maribor nekaj časa zaprta za ves promet, tako da so nastali daljši zastoji. A. B.

Sojenje Milici Makoter

Na mariborskem okrož- nem se je z branjem dokaz- nega gradiva, ki je v 5000 strani dolgem kazenskem spisu, nadaljevalo sojenje Milici Makoter.

Ponovno je pričal psihiater Slavko Zihertl, ki je že ob prvih nadaljevanjih povedal, da je Makoterjeva sposobna spremljati sojenja. Tokrat je od- govarjal na vprašanje obram- be Makoterjeve oz. zagovor- nikov Milana Krstiča in Igorja Vinčeca o njenem zasebnem življenju, zato je bila javnost izključena s sojenja, kljub na- sprotnemu državnega tožilca Ludvik Gornjeca. Sodni senat, ki mu predseduje sodnica Ma- ša Butenko, je naslednjo obra- vnavo razpisal za 9. decem- ber, tako da je lahko pričako- vati, da bo do izreka sodbje prišlo še letos. Kot je znano, tožilstvo Makoterjevo breme- ni več kaznivih dejanja nape- ljevanja k umoru in napelje- vanja k povzročitvi splošne nevarnosti. Na prvem sojenju v M. Soboti je bila zaradi tega obsojena na 30 let zaporne kazni.

A. B.

Po naših znanih poteh

Turistične prireditve

Murska Sobota – V ponedeljek, 6. 12., bo v središču Murske Sobotice tradicionalni Miklavžev sejem z bogato ponudbo na stojnicah v organizaciji podjetja Komunala iz Murske Sobotice in Turističnega društva Murska Sobota. Na prireditvi bo prišel tudi Miklavž s spremstvom, nastopila pa bo skupina Halgato.

Spodnje Krapje – V soboto, 4. decembra, ob 18.30 bo organiziralo Mladinsko društvo Spodnje Krapje v vaško-gasilskem domu v Spodnjem Krapju miklavževanje.

Pertoča – V nedeljo, 5. decembra, bo miklavževanje po rani sveti maši v župnijski cerkvi na Pertoči.

Veščica – V soboto, 4. 12., ob 14. uri se bosta začela pri gostilni Marinka na Veščici (občina Razkrižje) v organizaciji Turistično narodopisnega društva Razkrižje božični bazar in boljši sejem, nastopili pa bodo tudi mladi glasbeni talenti. Prireditve bo v ogrevanem šotoru.

Velika Polana – V nedeljo, 5. 12., ob 15. uri bodo pripravili v župnijski cerkvi v Veliki Polani miklavževanje v organizaciji župnijske Karitas. Po miklavževi igrici bo sv. Miklavž obdaril vse otroke, pripravlja pa tudi presenečenje za odrasle.

J. Ga.

Priznanja kulinariki Panonskih term

Priznanja, ki so jih letos prejeli kuharji Panonskih term na raznih srečanjih, kjer so se pomerili v znanju in spretnosti, potrjujejo, da gre dejansko za turistične ponudnike, ki se lahko pohvalijo, da so nosilec kakovosti v kulinariki.

Vrhunskost njihovih kuharjev in slaščičarjev med drugim potrjuje tudi dejstvo, da je eden od kuharjev Term 3000, Daniel Kozar, kot član državne reprezentance skupaj še z drugimi petimi tekmovalci slovenske reprezentance osvojil štiri medalje na kuharski olimpijadi v Erfurtu v Nemčiji. Kakovost njihove kuhinje pa tudi potrjuje dejstvo, da so na letošnjem 51. gostinsko-turističnem zboru v Radencih osvojili vrsto medalj in priznanj na različnih področjih gostinsko-turistične ponudbe, to pa potrjuje, da ob prijetnem bivanju zagotavljajo kulinarčno in enološko ponudbo, s katero so primerljivi z najboljšimi v slovenskem in evropskem merilu.

V okviru Panonskih term, ki združujejo pet term

V sloveški kuharski reprezentanci, ki je na kuharski olimpijadi v Erfurtu osvojila štiri medalje, je bil tudi kuhar v Termah 3000 Daniel Kozar.

severovzhodne Slovenije, so prejeli na gostinsko-turističnem zboru več kot petdeset medalj in priznanj. Med temi so triindvajset medalj osvojile Terme 3000 Moravske Toplice, trinajst Terme Radenci, sedem Terme Banovci in tri Terme Lendava, osvojili pa so še sedem priznanj. Iz skupine Panonske terme se zbora niso udeležile le Terme Ptuj. V Termah Radenci so prejeli še posebno priznanje Gospodarske zbornice Slovenije za kakovost in uspešnost posameznikov s področja turizma in gostinskih obratov, ki jo je prejel vodja slaščičarne v hotelu Radin Radenci Zoran Vukan. Tudi organizacija 51. gostinsko-turističnega zbora je bil zahteven projekt, ki so ga organizirali skupaj z Gospodarsko zbornico Slovenije. Zbor je letos obiskalo več kot pet tisoč gostov, in to tekmovalcev, ocenjevalcev, razstavljalcev in drugih obiskovalcev.

J. Ga.

Šalamenci–Pečarovci–Moščanci–Vaneča Okrog Pernjeka

Tukaj delujejo še zadnji lončarji z Goričkega

Bežen pogled na zemljevid Pomurja nam odkriva zanimivo lego Šalamencev, Pečarovcev, Moščancev in Vaneče. Vasi so razporejene v obliki enakostraničnega kvadrata, saj so razdalje med njimi približno enake. Prvi dve ležita v dolini Pečarovskega, drugi dve pa v dolini Mačkovskega potoka. Na sredi tega kvadrata se dviga gozdno območje, imenovano Pernjek.

Pot smo začeli v Šalamencih, v vasi, ki leži med polji in je precej strnjena. Cesta skozi vas vodi ravno nekje na meji med Ravenskim in Goričkim, saj se po

Iz spodnjega dela vasi smo se nato podali po zelo strmem klancu v zgornji del, ki ga imenujejo Sebeščan. Predel vasi je dobil ime po daleč naokrog vidni cerkvi sv. Sebastijana. Gre za nekakšen vaški trg s cerkvijo, farnim domom, gostilno in nekaj hišami, kjer se je nekoč zbiralo veliko vernikov, romarjev ter sejmarjev ob tradicionalni »mrzli in topli proški«. Kot nam je povedal eden od domačinov, naj bi mrzlo proško praznovali januarja ob godu sv. Sebastijana, toplo pa dva tedna po veliki noči, ko se spomnijo posvetitve cerkve.

Za vaškim trgov in cerkvijo se cesta

Križišče v središču Šalamencev

krajina severno od nje začne vzpenjati. Preden pridemo do konca vasi, zavijemo na križišču levo proti Pečarovcem. Cesta, ki vodi tik ob gozdu in potoku, nas po nekaj minutah vožnje pripelje do Pečarovcev. Na začetku vasi je gasilski dom, kjer so pred kratkim uredili muzej gasilske opreme, ki si ga lahko ogleda vsak popotnik, saj je urejen v nekakšnem steklenjaku. Cesta proti središču vasi vodi mimo žage do domačije, kjer se ukvarjajo z lončarstvom. Kot smo pozneje izvedeli od domačinov, je bilo tukaj nekoč mnogo lončarjev, ki so iz težke ilovnate zemlje, ki ni ravno najboljše za kmetovanje, izdelovali predvsem posodo za dodaten zaslužek. Konec koncev je vas po lončarskih pečeh tudi dobila ime. Danes delujeta v vasi dva lončarja, ki izdelujeta le okrasne predmete, saj je uporaba glinene posode čedalje manjša.

začne spuščati proti dolini Mačkovskega potoka in vodi v vas Moščance ob glavni cesti Murska Sobota–Hodoš. Za lep razgled na dolino se je treba podati na stranske ceste po vzhodnih pobočjih vasi. Po eni od teh se pripeljemo do Španove domačije, gostišča, kjer pripravljajo domače jedi in kjer si lahko ogledate staro hišo in klet s staro stiskalnico. Potovanje po teh stranskih cestah po Moščancih pa popotniku med drugim tudi odkriva, da živi tukaj še precej ljudi v starejših hišah, med katerimi so nekatere celo »cimprane«.

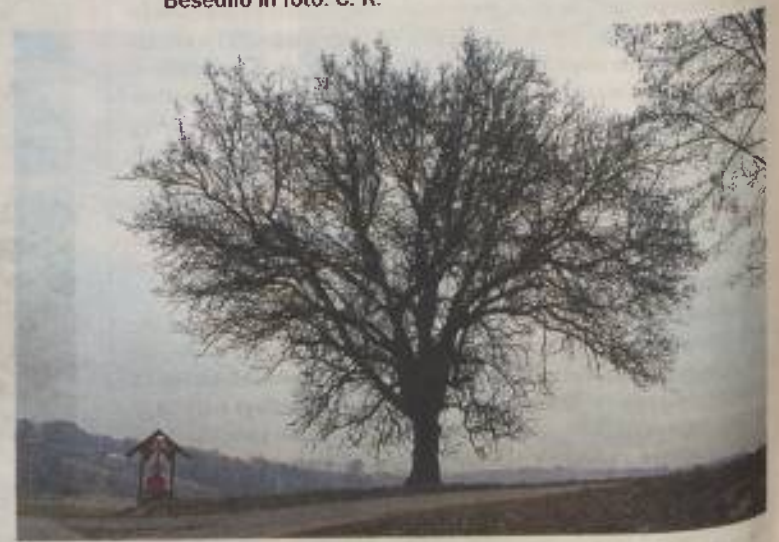
Ko smo se vrnili na glavno cesto, smo se podali proti Vaneči. Tudi tukaj se je treba za lepši razgled podati na vzhodna in zahodna pobočja bližnjih hribov. Najprej smo se podali na vzhodno stran vasi, kjer smo po nekajminutni vožnji skozi gozd prispeli do pravega vinogradiškega naselja, prepletenega z ozkimi

ulicami, ki so speljane med številnimi vinogradi, hiškami in zidanicami. Tudi na zahodni strani vasi je veliko sončnih leg izkoriščenih za vinograde. Med te smo namreč zavili, ko smo se z Vaneče podali na začetek naše poti proti Šalamencem. Ozka cesta nas je vodila navkreber globoko v središčni predel med vsemi štirimi obiskanimi vasi – v gozdni predel Pernjek. V gozdu, kjer bi najmanj pričakovali križišče, smo zavili na desno, levo bi namreč prišli še globlje v gozd proti izviru potočka Gruba. Desno pa nas je pot pripeljala do doma, ki spominja na boje prekmurskih partizanov med NOB in kjer si je mogoče ogledati stalno razstavo.

Besedilo in foto: C. K.

Pečarovska cerkvica iz leta 1824 je poslikana z motivi iz življenja sezonskih delavcev.

Prav na meji med Vanečo in Dolino kljubuje času stara hruška.

Stara klet ob Španovi domačiji v Moščancih

S slamo krita uta ob Copekovem mlinu

Prijetno okolje Copekovega mlina pri Mali Polani od nedavnega dopolnjuje s slamo krita uta, ki so jo naredili v okviru aktivnosti Zadruga za razvoj podeželja Pomelaj iz Velike Polane. Uta je nastala na stornem tečaju krovstva, ki so ga organizirali v okviru projekta Podeželje – priložnost za nova delovna mesta. Na tečaju se je izobraževalo enajst mladih pod mentorskim vodstvom mojstra Antona Golnarja iz Sovjaka. Za izdelke so uporabljali pirino in rženo slamo. S tem so želeli narediti ob izobraževanju tudi koristno zgradbo, pod katero lahko stopijo obiskovalci ob prireditvah in slabem vremenu, namesto da bi jo prodali izdelkov ljudske obrti. J. Ga.

Spektakularni mednarodni turnir v Murški Soboti Praznik ženskega nogometa

Zenski nogometni klub Pomurje Len Filovci, eden najuspešnejših pri nas, je organizator 3. tradicionalnega božično-novoletnega turnirja Pomurje 2005, ki bo v nedeljo, 5. decembra, v športni dvorani OŠ III v Murški Soboti. Začetek močnega mednarodnega turnirja, na katerem bo nastopilo 16 ekip, razdeljenih v štiri skupine, bo ob 9. uri. Poleg najboljših slovenskih ekip bodo igrali tudi nogometašice hrvaškega prvaka Maksimir iz Zagreba, madžarski prvak Viktorija, tretjevrščna ekipa avstrijske ženske lige Luv iz Gradca in pokalne zmagovalke BiH Boro iz Banjaluke. Lanskoletni naslov zmagovalca turnirja branila je novomeška Krka.

Mo bo za pravi praznik ženskega nogometa, v katerega se bodo do ekskluzivnih nastopov vključile tudi mlade nogometašice U-10 Pomurja Len in OŠ III Murška Soboti (ob 17. uri), pomurski župani, ki se bodo ob 18.50 pomerili z izbrano vrsto pomurskih novinarjev, za tem pa bo še tekma reprezentance funkcionarjev Medobčin ženskih nogometnih zvez Murske Sobotice in Lendave.

7. organizacijo največjega ženskega turnirja v tem delu Evrope skušajo prispevati k večji popularizaciji ženskega nogometa. K temu bodo gotovo prispevali tudi nadvse vredenarne nagrade, pokali in priznanja. Tako prinaša zmagovalni finalu 120.000 tolarjev in pokal, poražena ekipa pa bo prejela 72.000 tolarjev in potekmi za tretje mesto priznava 48.000 tolarjev in pokal. Porazena ekipa pa dobi tudi nagrade. Nagradjeni bodo tudi najboljša strelka in vratarica. Posebna komisija pa bo razdelila in nagradila najboljšo igralko na tem turnirju.

Milan Jerše

Teniški igralec Zoran Golubovič na novi poti

»Osnovni cilj so trije grand slam turnirji«

Značilna poza Zorana Goluboviča na terenu

Po aprilskem sponzoriranju farmacevtske industrije Lek, podprla je teniškega igralca Zorana Goluboviča s Hotize, ki je uspešno končal drugi letnik športne gimnazije v Murški Soboti, je gotovo narejen pomemben korak k njegovi uveljavitvi v mednarodni areni. V letošnji sezoni Zoran in njegov trener, brat Marko, načrtujeta uvrstitev med prve tri igralce v Evropi, z uspešnimi nastopi na turnirjih svetovne ravni pa pričakuje uvrstitev med prvih 400 na svetovni jakostni lestvici. Zaradi veliko treningov in turnirjev je dostikrat odsoten od pouka, vendar so profesorji razumevali, da se lahko dogovarja za opravljanje izpitov. Doslej mu je odlično uspevalo usklajevati tenis in šolske obveznosti, s trdim delom pa bo tako še naprej. Prav dobro se namreč zaveda, kako pomembna je izobrazba. Še tako bleščečo prihodnost lahko uniči en napačen korak in sanje obetavnih mladih športnikov se končajo s poškodbo. Zoranova resnost in Lekova pomoč sta varovalna mehanizma, ki zagotavljata pričakovane rezultate in zadovoljstvo vseh udeležencev.

Na svetovni lestvici napredoval za tisoč mest

Vsekakor je spodbuden že začetek sezone 2004. Zoran Golubovič je namreč na zimskem državnem prvenstvu v Radencih osvojil naslov državnega prvaka v kategoriji do 18 let, čeprav je takrat dopolnil šele 16 let. Na zimskem državnem prvenstvu v Rogaški Slatini pa je v kategoriji do 16 let zasedel drugo mesto. Konec januarja je nastopil na mednarodnem turnirju ETA 1 v francoskem Lillu, kjer se je uvrstil v četrtfinale. Po uspešnih spomladanskih pripravah se je Zoran udeležil turnirja ITF za svetovno mladinsko lestvico v Mostarju in zasedel prvo mesto.

Maja se je udeležil državnega poletnega prvenstva do 18 let in se po poškodbi uvrstil v četrtfinale. Junija je odigral poletno držav-

no prvenstvo do 16 let, kjer je prišel do finala. Julija je uspešno nastopil na evropskem posamičnem prvenstvu v Orbettelu (Italija), kjer je sodeloval na tolažilnem turnirju. Odigral je osem tekem in enkrat izgubil. Sodeloval je tudi na evropskem ekipnem prvenstvu v Carigradu. Nato je prišel avgust, ko se je Zoran uveljavil na turnirjih serije ITF. Na odprtem prvenstvu Slovenije za mladince do 18 let (ITF 3) je odigral dvojni finale, pri čemer je zmagal v dvojicah, posamično pa je bil drugi. Na turnirju ITF 4 v Mariboru je odigral četrtfinale. Velik uspeh pa je dosegel v Bratislavi, kjer je zmagal.

Zanimivo je, da je začel Zoran Golubovič sezono 2004 v svetovni mladinski konkurenci šele kot 1203. igralec z 10 točkami, po 11. mesecih tekmovalj pa zaseda odlično 243. mesto s 155 točkami. Že sedaj lahko s ponosom ugotovimo, da je začetni plan za leto 2004 krepko presegal (uvrstitev med 400 igralcev na ITF lestvici in zbrati 100 toč za ITF lestvico).

K nadvse uspešni sezoni 2004 so nedvomno prispevali tudi sponzorji, ki so mu ves čas stali ob strani. V prvi vrsti gre za Lek, s katerim je podpisana pogodba, nato za svetovno znano firmo Wilson, ki ga oskrbuje s teniško opremo (loparki, torbe, copate in strune), Tengo sport iz Ljubljane pa zagotavlja trenirke, majice, hlačke in nogavice.

Razpeti med Radenci, Čakovcem in Zagrebom

Zdaj so v zaključni fazi kondicijske priprave na novo sezono 2005, ki so trajale šest tednov. V ospredju je bilo nabiranje kondicije, saj že sredi januarja startajo

na močnem mednarodnem turnirju v Bratislavi. V povprečju ga čakajo dva do trije turnirji mesečno. V ta namen so angažirali poseben strokovni tim, v katerega so poleg trenerja vključeni še kondicijski trener iz Čakovca (Mario Vukoje), ki skrbi tudi za psihofizične priprave, in fizioterapevt Josip Hodak. Poglavitni cilj je, da Zorana Goluboviča v štirih letih pripravijo za kvaliteten ATP-igralca. »Ne bomo rinili z glavo skozi zid, ampak v tej svetovni mladinski konkurenci želimo doseči, da dozorji kot igralec in osebnost. S tem bi bil takoj pripravljen za nastope v še zahtevnejši članski konkurenci. V tej zvezi smo vzpostavili stike s Fakulteto za šport v Ljubljani, kamor bomo dvakrat letno odhajali na meritve njegove fizične in telesne zmogljivosti. Ti rezultati bodo dali potrditev ali ovrgli naše dosedanje delo,« pravi njegov oče Branko, ki je v bistvu njegov menedžer in gonilna sila.

Ker nimajo pogojev za zimsko treniranje doma, poteka del treningov v dvorani v Radencih. »Vendar to ni dovolj, ker potrebujemo kvalitetne partnerje za trening. Te smo našli v Zagrebu, kjer dobro sodelujemo s TK Mladost. Tja odhaja Zoran dvakrat mesečno po skoraj teden dni. Tam igra na različnih trdih podlagah s tekmeči svojega letnika in s starejšimi. To se je že v prejšnji sezoni obrestovalo. Kondicijske priprave izvajamo v Čakovcu, kar kombiniramo s fitnesom, savno, plavanjem in športno masažo,« pravi Branko Golubovič.

In kako vse te napore premaguje Zoran Golubovič? »Malo je sicer naporno, toda po svojih najboljših močeh se trudim, da dosežem zastavljeni cilj. Ker me igra nje tenisa zelo veseli, mi ni težko. Ko imam prosti čas, se spravim h knjigam in se učim za določen predmet. Moj cilj je biti vedno boljši, priti na prvo mesto. Trenutni cilj mi je, da bi odigral tri mladinske grand slam turnirje v Parizu, Wimbledonu in New Yorku. Zdaj bom igral v kategoriji do 18 let, kjer sem v Sloveniji trenutno četrti, čeprav sem odigral le en turnir za jakostno lestvico.«

Skratka, čaka ga postopno uveljavljanje v svetovni profesionalni tenisu, zato bo že letos skušal igrati vsaj na štirih takih turnirjih z nagradnim skladom 10.000 dolarjev. Pri tem ne bodo v ospredju tekmovalni dosežki, ampak izključno prilagajanje novi članski konkurenci.

Milan Jerše

Roblju Markoju najvišje športno priznanje Bloudkova plaketa v pravih rokah

Na Brdu pri Kranju so slovesno podelili 40. Bloudkove nagrade kot najvišja priznanja za dosežke na področju športa. Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport je podelilo tri Bloudkove nagrade, ki so jih prejeli Milan Amer, Urška Žolnir in Vasilij Žbogar, in še enajst Bloudkovih plaket.

Med dobitniki je bil kot edini športnik iz Pomurja strelec in državni reprezentant Robi Markoja. Tako je bil kot član SD Štefana Kovača Turnišče deležen še enega posebnega priznanja za vrhunske rezultate v strelskem športu (lani je postal svetovni prvak v streljanju s samostrelom) in uspešno strelsko sezono.

M. J.

Rokoborba

Kar šest prvih mest

V Murški Soboti je bil mednarodni turnir za dečke in kadete v rokoborbi grško-rimskega sloga. Sodelovalo je 63 tekmovalcev iz Avstrije, Hrvaške, Slovaške in Slovenije. Najboljšim je medalje podelil župan Mestne občine Murška Soboti Anton Štihec, med drugim tudi bronasto odličje Juretu Kuharju iz Murske Sobotice z evropskega prvenstva za mladince, ki jo je dobil po diskvalifikaciji ukrajinskega tekmovalca. Dejan Šernek, ki je zmagal med kadeti do 85 kg, pa se je tokrat poslovil od te konkurence, saj bo naslednje leto nastopal med mladinci.

Poleg Sobočana Šerneka so zmagali še naslednji mladi Pomurci: Danijel Kočar (MS) kot najmlajši udeleženec v kategoriji do 23 kg, Aleš Ivanuš do 29 kg in Denis Kosi do 35 kg ter Uroš Hlebec (vsi Ljutomer) do 38 kg – vsi pri mlajših dečkih; pri starejših dečkih pa sta slavila že omenjeni Šernek in David Ivanič (oba MS) do 76 kg.

Druga mesta so zasedli: Žak Sovec do 23 kg, Leon Fartek do 32 kg in Rene Vidonja pri mlajši dečkih ter Miha Halec (vsi MS) do 66 kg pri starejših dečkih. Tretji so bili: Urh Zver in Dominik Šobek (oba MS) do 26 kg, Aljoša Lipov (Ljutomer) do 42 kg in Patrik Mencigar (MS) do 50 kg pri mlajših dečkih ter Rok Perc (Ljutomer) do 42 kg pri starejših dečkih in Niko Horvat (Ljutomer) pri kadetih do 69 kg.

Milan Jerše

Najboljšim je priznanja podelil soboški župan Anton Štihec (drugi z leve). Zraven je Rade Bačič, alfa in omega pomurske rokoborbe. Foto: N. J.

Šah – Lep uspeh Gjurana

Na izredno močnem mednarodnem šahovskem turnirju v Monobu je sodelovalo 89 šahistov iz Madžarske in Slovenije. Zmagal je Fanni Attila Kiss, ki je v 9. kolih po švicarskem sistemu zbral 8 točk, pol točke za njim je zaostal mladi Denis Gjuran, tretji pa je bil s 7 točkami Madžar Gabor Kovacs. Izkazal se je tudi Boris Kovač, ki je bil četrti s 6,5 točke. Po 5,5 točke so zbrali Mitja Kovač, Jernej Buzeti, Matija Gabor in Maja Hočvar (vsi člani SD Radenska - Pomurje), ki so se zvrstili od 20. do 27. mesta. Ekipno je slavil Haladas s 10 točkami, Sobočani, za katere so igrali Boris Kovač, Denis Gjuran, Mitja Kovač in Matija Gabor, pa so bili drugi.

M. J.

Šah

Sobočanke tretje v državi!

Na Bledu se je končala ženska državna šahovska liga, v kateri je sodelovalo deset najboljših slovenskih šahovskih ekip.

Po pričakovanju je zmagal LŠK Metalka Trgovina, za katerega so nastopile Rusinja Tatjana Stepovaja, Darja Kapš in Ksenija Novak.

V 9. kolih so zbrale 17 točk (22,5). Druge so bile igralke krškega Triglava 16 (19,5), odlično tretje mesto pa so zasedle šahistke Radenske - Pomgrada iz Murske Sobotice z 12 (16) točkami. Za Sobočanke so nastopile madžarska velemojstrica Szidonia Vajda, Maja Hočvar in Maja Vučko.

Uspešne Sobočanke (od leve): Szidonia Vajda, Maja Hočvar s pokalom in Maja Vučko. Foto: N. J.

Na prvi deski je imela Vajdova drugi najboljši rezultat s 6,5 točke iz 9 partij, Hočvarjeva petega na drugi deski (5 iz 9 partij) in Vučkova petega na tretji deski (4,5 iz 7 partij). Igrala je še Neda Tompa.

Izidi zadnjih štirih kol

6. kolo: Radenska Pomgrad - Gorenjka Lesce 2,5 : 0,5 (zmagali Vajdova in Hočvarjeva, remizirala Vučkova).

7. kolo: Radenska Pomgrad - Lancom MB 1 : 2 (zmagala Vajdova).

8. kolo: Radenska Pomgrad - Tomo Zupan Kranj 2,5 : 0,5 (zmagali Hočvarjeva in Vučkova, remizirala Vajdova).

9. kolo: Radenska Pomgrad - Metalka Trgovina 0,5 : 2,5 (remizirala Vajdova).

Milan Jerše

Glasovnica – Pomurski športniki leta 2004

Herjvis

Moški:

- 1.
- 2.
- 3.

Ženske:

- 1.
- 2.
- 3.

Ekipa:

- 1.
- 2.
- 3.

ime, priimek in naslov:

Ženska košarka

Sobočanke premočne

V 6. krogu 2. SKL za ženske so igralke Pomurja Skinyja v Murski Soboti kar s 63 : 29 (17 : 7, 18 : 6, 16 : 5, 12 : 11) ugnale košarkarice kranjskega Triglava. Te se v nobenem elementu igre niso mogle kosati s premočnimi Sobočankami, ki so nastopile brez štirih igralok prve postave. Te so z mlado in neizkušeno ekipo Kranjčanek zmagale s pol moči. Strelke za Pomurje Skiny: Temlin 18, Orban 12, Ficko in Grmič po 10, Kuzma 9, Huzjak in Mijatović po 2. Tako ostajajo Sobočanke še naprej edine neporažene v ligi.

Izkazale so se tudi soboške mladinke, ki so z 81 : 62 odpravile Šenčur. Največ košev je dala Kuzmova (29). Po 4. krogih imajo tri zmage in poraz, s čimer imajo dobre možnosti za uvrstitev med šest najboljših mladinskih ekip v Sloveniji.

M. J.

Tenis

Dalton, Geotim in MIR

V 3. kolu 1. PŠZTL so igrali: Primus – 13 M 2 : 1, Forming – Dalton 0 : 3. Vodi Dalton s 5 točkami, sledijo pa 13 M 4, Primus 3 in Forming 0. Rezultati 4. kola v 2. PŠZTL, rdeča skupina: Rebel – ŠD UJV 3 : 0, MTS – Geotim 0 : 3, Casino MB – Krovstvo Rakuša 3 : 0, Toyota Flamin MS – Nova šansa 3 : 0, Zavarovalnica Triglav – Kuzma MS 3 : 0. Vrstni red: Geotim 11, Casino MB in Rebel po 10, Toyota Flamin 9 itd. 4. kolo 2. PŠZTL, modra skupina: MIR – Parketarstvo RAL-GB 3 : 0, Šampi – Inžineri 3 : 0. Vrstni red: MIR 12, ŠD Cven in TK Ljutomer po 10 itd.

M. J.

Hokej

Lekovci spet v Brest

Slovenski državni prvaki, hokejisti Leka, so že izvedeli za svoje nasprotnike v evropskem klubskem tekmovanju. Od 12. do 15. maja bodo nastopili v beloruskem mestu Brest, kjer so si prav letos zagotovili napredovanje v kvalitetnejšo skupino B, ki se zdaj imenuje skupina Trophy.

Po žrebu med osmimi ekipami se bodo slovenski prvaki v svoji skupini pomerili s prvaki Avstrije (Wiener AC), Francije (Ca Montrouge) in Welsa (Cardiff HC). Po uspešnem predtekmovanju se bodo pomerili s prvaki Poljske, Ukrajine, Rusije ali morebiti Belorusije. V Lipovcih pravijo, da čudežev ne morejo pričakovati, izkoristili pa bodo svojo priložnost in preverili svojo vrednost v družini kvalitetnih ekip.

T. G.

Kegljanje

Derbi Radenčanom

V derbi srečanju 10. kroga v slovenski 1. B-ligi za moške je Radenska doma premagala Brest s 6 : 2 (3379 : 3280). Najbolj razpoložen je bil Kovačič, ki je podrl 605 kegljev, to pa je drugi rezultat tega kroga. Zmagali so še: Borovič (577), Šebjanič (548) in Hare (547). KK Radenska je po jesenskem delu na prvenstveni lestvici drugi s 14 točkami za Hidrom (16). Prvenstvo se bo nadaljevalo 2. januarja, ko Radenska gostuje v Kočevju.

V 10. krogu 2. slovenske lige vzhod za moške so kegljači Nafta s 7 : 1 (3359 : 3252) odpravili Lent Maribor in postavili klubski rekord kegljišča v Lendavi. Za Nafto so zmagali: L. Horvat (563), Radakovič (551), Felšö (574) in Žalik (578). Lendavčani so sredi prvenstvene lestvice. Prav tako so se odrezale kegljačice Nafta, ki so v 7. krogu 2. slovenske lige vzhod z 8 : 0 (3126 : 2889) premagale ekipo ravskega Fužinarja. Zmagale so: Varga (514), Stanič (503), Sapač (564) z najboljšim izidom kroga, Utroša (517) in Gomzi (539) z drugim izidom kroga ter Šcap (489).

Manj uspešne pa so bile kegljačice Radenske, ki so v 8. krogu 2. slovenske lige vzhod na gostovanju pri ekipi Komcel izgubile z 2 : 6 (2705 : 2760). Zmagali sta Divjakova (463) in Rojnikova (463). Kljub porazu še vedno vodi Radenska z 10 točkami pred Miroteksom, Impolom in Nafto, po 9. Moška ekipa Radenske III pa je v Slovenski Bistrici s 6 : 2 premagala Prepolje (Marinič 537).

Milan Jerše, Franc Bobovec

Strelstvo

Dobrovnik in Somogy

V Lendavi je bil 2. turnir 2. državne lige sever v streljanju s standardno zračno puško. Ekipno je zmagalo SD Jezero Dobrovnik (Car, Kološa, Somogy) s 1732 krogi pred SD Štefana Kovača Turnišče II (Maučec, Draškovič, Makari), 1727, in SD Dušan Poženel Rečica, 1716. Radgonski Arcont je bil četrti s 1715 krogi. Posamežno: 1. Peter Somogy (Dobrovnik) 585, 2. Ernst Huber 584, 3. Milan Svetec (oba Radgona) 583, 4. Igor Makari (Turnišče II) 581, 5. Franc Kološa (Dobrovnik) 581. Vrstni red po 2. turnirjih ekipno: 1. Jezero Dobrovnik 30 točk, 2. Radgona Arcont, 3. Turnišče II (oba 21), 4. Pohorski bataljon 18, 5. Dušan Poženel 16;

posamežno: 1. Somogy 1176, 2. Kološa (oba Dobrovnik) 1165, 3. Svetec 1163, 4. Huber (oba Radgona) 1163, 5. Nemec (Črenšovci) 1158.

M. J.

Karate

Kar sedem zmagovalcev

V Postojni je potekalo 1. kolo osnovnošolske lige v karateju v katah in športnih borbah.

Nastopilo je 115 tekmovalcev iz 18 klubov. Predstavniki karate kluba Rofix iz Murske

Košarka

Pričakovani poraz s prvim

V 7. krogu 1. B SKL so igralci Radenske Creativa Sobote gostovali v Škofji Loki in se pomerili s prvouvrščenim moštvom Loka kava TCG. Po pričakovanju so zmagali domačini s 103 : 70. Strelci za Sobočane: Pungartnik 28, Karlo in Bratkovič po 9, Šuran in Novak po 6, Pok 5, Majc 4, Vorš 3. Vodi Loka Kava TCG s 14 točkami pred Novo Gorico, 13, Radenska Creativ Sobota pa je med

14 ekipami deseta (9). Sobočani igrajo v soboto ob 20. uri z ekipo Union Olimpija mladi.

Bolje pa so se odrezali mladinci, ki so po podaljšku z 91 : 86 (80 : 80) premagali Domžale. To je sicer prva zmaga Radenske Creativa Sobote v zelo močni 1. mladinski državni ligi. Uspeh ekipe je toliko večji, ker nastopajo Sobočani z eno leto mlajšimi igralci, ki bodo šele drugo leto po-

kazali svojo pravo vrednost. Strelci: Jutersnik 38 (odlična igra kadeta Nejca s 6 trojkami), Kuhar 17, Bilič 10, Kolman in Pešič po 8, Govedič 6, Vogrinčič in Brinar po 2. V 8. kolu 1. slovenske košarske lige vzhod pa so soboški kadeti z 82 : 85 izgubili s KŠ Maio Primorac. Strelci: Vogrinčič 21, Jutersnik 20, Bilič 16, Pešič 14, Govedič 8, Jurkovič 3.

Milan Jerše

Mednarodni šahovski turnir v Diani

Hrvati trikrat zmagali

V nedeljo je potekal v hotelu Diana v Murski Soboti že 15. mednarodni turnir v pospešenem šahu. Organizator zelo močnega turnirja z udeležbo številnih vele mojstrov, mednarodnih mojstrov, mojstrov FIDE in nižjeka tegornikov iz Slovenije in sosednjih držav Hrvaške in Madžarske je bilo ŠD Radenska - Pomgrad. Igralo se je 9 kol po švicarskem sistemu, pri čemer je imel

vsak igralec v partiji na voljo 15 minut za razmišljanje.

Vabljuje so bile tudi nagrade za najboljše uvrščene šahiste, saj je znašal nagradni sklad kar 271.000 tolarjev. Tako je dobil zmagovalac turnirja 60.000 tolarjev, drugouvrščen 40.000, tretji 30.000 itd.

Sodelovalo je 88 šahistov, zmagal pa je hrvaški vele mojster Og-njen Cvitan, ki je zbral 8 točk.

Očitno postaja šahovska igra zelo priljubljena. Foto: N. J.

Namizni tenis

Odlične igre v Puconcih

Prekmurski derbi 8. kroga v 1. SNTL v Puconcih je navdušil številne ljubitelje bele žogice, saj tako dobrega namiznega tenisa, kot sta ga prikazali obe ekipi, v njunih medsebojnih dvobojih že dolgo nismo videli. Domačini so veljali za favorite, vendar se jim ni izšlo po pričakovanjih, zato je neodločen izid najbolj pravičen. Za Kemo je dobil državni reprezentant Horvat vse tri partije in skupaj z Ungerjem še igro dvojic, vendar je popolnoma odpovedal njihov tretji igralec Nišavič, ki je ostal brez dobljene partije. Samo ena zmaga Ungerja je bila pre malo za končno zmago.

Pri Sobočanih so vsi igrali odlično, posebno še Koščak, katerega že dolgo nismo videli tako dobro igrati, saj je partijo s Horvatom izgubil šele v petem setu na razliko. Dobro je igral tudi Ropoša, prese-

netil pa je Ocepek, ki je premagal Nišaviča. Kocuvan pa je izpustil Horvata po vodstvu 2 : 1 v setih. V zadnjem krogu igrajo Sobočani doma z Lendavčani, Pucončani pa v gosteh z Mariborom.

Lendavčani so dosegli še eno visoko zmago, ko so s samo eno izgubljeno partijo – Plohla je porazil Piljak – premagali Ptujčane, ki so nastopili brez Paviča. V zao-stalem srečanju so Pucončani v gosteh visoko premagali Ptujčane, ko je Unger premagal prva igralca Paviča in Grbiča. Horvat je bil tudi dvakrat uspešen, edino partijo je izgubil Nišavič s Piljakom, premagal pa je Paviča.

Kema Puconci – Sobota 5 : 5 (Nišavič – Koščak 1 : 3, Horvat – Kocuvan 3 : 2, Unger – Ropoša 1 : 3, Horvat – Koščak 3 : 2, Nišavič – Ropoša 0 : 3, Unger – Ocepek 3 : 1, Unger, Horvat – Ropo-

ša, Kocuvan 3 : 1, Horvat – Ropoša 3 : 0, Unger – Koščak 1 : 3, Nišavič – Ocepek 0 : 3); **LM-KO Lendava – Ptuj 6 :** 1 (Pohl – Grbič 3 : 1, Ignjatovič – Ovčar 3 : 0, Lasan – Piljak 3 : 0, Ignjatovič – Grbič 3 : 2, Pohl – Piljak 2 : 3, Lasan – Ovčar 3 : 0, Ignjatovič, Pohl – Piljak, Ovčar 3 : 0); **Ptuj – Kema Puconci 1 :** 6 (Grbič – Unger 1 : 3, Pavič – Nišavič 1 : 3, Piljak – Horvat 0 : 3, Pavič – Unger 1 : 3, Grbič – Horvat 2 : 3, Piljak – Nišavič 3 : 2, Pavič, Grbič – Unger, Horvat 2 : 3).

Fridrih zmagovalac

Na 2. odprtem državnem turnirju za mladince v Ljubljani je nastopilo 69 igralcev iz 26 klubov, med njimi tudi sedem Pomurcev. Največ uspeha so imeli Sobočani, saj je Tim Fridrih zmagal v finalu, kjer je s 3 : 1 premagal klubskega soigralca Tomaža Roudija. Tretje mesto sta si razdelila zmagovalci 1. turnirja Tonček Ropoša in največje presenečenje, puconski kadet Dominik Škraban, ki je dosegel največji uspeh med mladinci.

M. U.

Šah - Za dva pomurska prvaka

Jutri ob 14. uri bo v restavraciji Zvezde prvo posamezno regijsko prvenstvo upokojencev. Igrali bodo 5 kol. Prvenstvo se bo nadaljevalo 7. decembra. Prihodnji četrtek ob 18. uri bo v istih prostorih posamično pomursko delavsko prvenstvo. Igrali bodo v pospešenem tempu po švicarskem sistemu.

M. J.

Šah

Sobočani prekratki za pol točke

V Izlakah se je končalo tekmo vanje v 2. članski ligi vzhod. Po 9. kolih je zmagal ravenški Fužinar s 36,5 točke pred drugim moštvom Radenske - Pomgrada (36) in Velenjem (33). S tem so Sobočani le za pol točke zgrešili cilj: uvrstitev v 1. slovensko ligo. So pa s 4 : 2 premagali Fužinarja (zmagali so Coklin, Lazar in Buzeti, zmizirala M. Kovač in Gabor) in s 6 : 0 Messer Ruše (zmagali so Lazar, Coklin, I. Kos, M. Kovač, Gabor in Buzeti). Jernej Buzeti je osvojil 1. kategorijo.

V Murski Soboti pa je potekala šahovska liga osnovnošolskih ekip. Zmagala je OŠ I MS (Matej Titan, Uroš Žižek, Domen Serec, Matej Grah) s 25 točkami pred OŠ III MS (23) in OŠ II MS (17,5).

M. J.

Strelstvo

Zmaga SD Janka Jurkoviča

V organizaciji ŠSK COAL iz Petišovca je potekal v telovadnici dvojezične osnovne šole I v Lendavi 2. krog 1. državne lige v streljanju z zračno puško. Največ uspeha so imeli strelci SD Janka Jurkoviča od Sv. Jurija ob Savi (Kocbek, Hreščak, Lampi), ki so zadeli 1772 krogov, sledijo Grosuplje 1764, SD Štefana Kovača Turnišče 1755, Olimpija 1748, SD Kolomana Flisara 1744 itd. Ljutomer (1737) je bil sedmi, Pomurka MI (1707) pa deveta. Še posamezno: 1. J. Jurkovič (J. Jurkovič) 590, 2. Tina Grabar (Hotinja vas) 588, 3. Robi Markoja (Turnišče) 587, ... 8. Lampi, 9. Kocbek (oba Jurkoviča) po 588, 10. Lebar (Turnišče) 587. Z zračno puško je bila najboljša Rečica (1683) pred COAL-om Petišovci, 1681 in Kidričevim, 1680. Med posamezniki je zmagal Trakec (Rečica), 576, Jozsef Hajdu (COAL) je bil peti (566), njegov klubski kolega Aleksander Cigliar je bil šesti (566).

Strelstvo

Bakovci in Contala

Dvoboji 2. kroga 1. regijske lige s serijsko zračno puško: Radgona – Sebeborci 1048 : 1057, SCT – TKO MS – Gantčan 1047 : 1026, Graničar Cankova – Gederovci 1053 : 1078. Strelci Andrejci – Bakovci 1071 : 1075. Vrstni red: Bakovci (2180), Gederovci (2167), Sebeborci (2129) po 6 točk, Andrejci (2147) in SCT-TKO (2059) po 4, Cankova (2100), Radgona (2100) in Gantčan (2029) po 2.

Posamežno: 1. Robi Contala (Sebeborci) 737, 2. Goran Markov (Bakovci) 735, 3. Jozsef Hajdu (Bakovci) 734, 4. Milan Kreft (Gederovci) 730, 5. J. F. H. M. mon Farkaš (Bakovci) 720.

M. J.

Liga Si.mobil Vodafone Deset točk naskoka Gorice

17. krog: Mura – Gorica 1 : 2 (0 : 0), KD Olimpija – Kumho Drava 2 : 1 (1 : 0), Domžale – Ljubljana 6 : 1 (2 : 0), Primorje – Koper 2 : 1 (0 : 0), Maribor PL – CMC Publikum 2 : 0 (0 : 0), Bela krajina – Zagorje 1 : 0 (1 : 0).

Gorica 17 12 3 2 27 : 14 39
Publikum 17 9 2 6 24 : 13 29
Olimpija 17 8 4 5 20 : 17 28
Maribor 17 7 5 5 25 : 20 26
Domžale 17 6 6 5 26 : 20 24
Primorje 16 6 5 5 19 : 14 23
Drava 17 6 5 6 22 : 23 23
Mura 17 5 7 5 23 : 19 22
Ljubljana 17 5 7 5 23 : 26 22
Bela krajina 17 4 3 10 14 : 32 15
Koper 17 2 6 9 12 : 23 12
Zagorje 16 2 5 9 8 : 22 11
Zaostala tekma 14. kroga (4. 12.): Zagorje – Primorje; pari 18. kroga (6. marca 2005): CMC Publikum – Mura, HIT Gorica – Bela krajina, Zagorje – KD Olimpija, Drava – Domžale, Ljubljana – Primorje, Koper – Maribor PL.

2. SNL

Svoboda – Nafta 1 : 1

Športni park Svoboda, 250 gledalcev, sodnik Bohinc (Škofja Loka), strelci: 0 : 1 Ristič (84), 1 : 1 Vidmar (87).

Nafta: Luk, Zemljčič, Dominik, Suljič, Gonc, Bukovec, Buč, Vogrinčič, Gerencar, Ristič, Madžar.

Lendavčani so na izredno belkem gostovanju v Ljubljani dosegli izjemen izid, katerega so si pred srečanjem želeli prav vsi. Prvi del je pripadel gostom iz Lendave, ki bi lahko povedli. Priložnosti ni izkoristil Bukovec, ki je streljal tik ob vratih. Nekaj minut pozneje je prišlo do izenačenja, saj je njegov strel z glavo izbil Ljubojčević. V 30. minuti je sodnik Bohinc upravičeno izključil domačega igralca Džafiča. Edini zadetek so dosegli Lendavčani šest minut pred koncem, ko je predložek z desne najbolje izkoristil Ristič in žogo zabedel v mrežo domačega vratarja Ljubojčevića. Gostitelji so izid izenačili iz prostega strela s 30 metrov, ko je v polno zadel Vidmar.

F. H. M.

18. krog: Svoboda – Nafta 1 : 1 (0 : 0), Izola Argeta – Šmartno 3 : 1 (0 : 0), Supernova Triglav – Dravinja 2 : 1 (1 : 2), Aluminij – Dravograd 2 : 2 (1 : 1), Ljvar – Factor 1 : 0 (0 : 0).

Factor Velenje – Krško 3 : 2 (0 : 0).

Nafta 18 11 5 2 31 : 14 38
Svoboda 18 11 1 6 32 : 24 34
Triglav 18 10 3 5 30 : 23 33
Dravograd 18 8 6 4 35 : 22 30
Aluminij 18 8 4 6 32 : 25 28
Krško 18 7 4 7 34 : 26 25
Ljvar 18 6 3 9 23 : 30 21
Factor 18 6 11 20 : 21 19
Nafta 18 6 11 26 : 34 19
Šmartno 18 4 4 10 19 : 32 16
Izola 18 2 11 5 17 : 55 7

Par 19. kroga (6. marca): Nafta – Krško, Dravinja – Izola Argeta, Šmartno – Svoboda, Dravograd – Triglav, Factor – Aluminij, Ljvar – Ru-

par 19. kroga (6. marca): Nafta – Krško, Dravinja – Izola Argeta, Šmartno – Svoboda, Dravograd – Triglav, Factor – Aluminij, Ljvar – Ru-

par 19. kroga (6. marca): Nafta – Krško, Dravinja – Izola Argeta, Šmartno – Svoboda, Dravograd – Triglav, Factor – Aluminij, Ljvar – Ru-

par 19. kroga (6. marca): Nafta – Krško, Dravinja – Izola Argeta, Šmartno – Svoboda, Dravograd – Triglav, Factor – Aluminij, Ljvar – Ru-

par 19. kroga (6. marca): Nafta – Krško, Dravinja – Izola Argeta, Šmartno – Svoboda, Dravograd – Triglav, Factor – Aluminij, Ljvar – Ru-

par 19. kroga (6. marca): Nafta – Krško, Dravinja – Izola Argeta, Šmartno – Svoboda, Dravograd – Triglav, Factor – Aluminij, Ljvar – Ru-

par 19. kroga (6. marca): Nafta – Krško, Dravinja – Izola Argeta, Šmartno – Svoboda, Dravograd – Triglav, Factor – Aluminij, Ljvar – Ru-

par 19. kroga (6. marca): Nafta – Krško, Dravinja – Izola Argeta, Šmartno – Svoboda, Dravograd – Triglav, Factor – Aluminij, Ljvar – Ru-

par 19. kroga (6. marca): Nafta – Krško, Dravinja – Izola Argeta, Šmartno – Svoboda, Dravograd – Triglav, Factor – Aluminij, Ljvar – Ru-

par 19. kroga (6. marca): Nafta – Krško, Dravinja – Izola Argeta, Šmartno – Svoboda, Dravograd – Triglav, Factor – Aluminij, Ljvar – Ru-

Liga Si.mobil Vodafone

Za igralce Mure usodni prekinitvi

Ipavec, Bulajič in Srebnik v boju za žogo.

Mestni stadion Fazanerija v Murski Soboti, 2.000 gledalcev, sodnik Šegula (Dornava), strelci: 0 : 1 Rakič (12), 0 : 2 Šuler (16), 1 : 2 Rakovič (59, 11 m).

Mura: Mujčinovič, Fridl, Miše, Peršič, Jeličič, Ipavec (Žilavec, 76), Kapič, Obilinovič, Božič, Bulajič, Kokol (Rakovič, 46).

Hit Gorica: Pirih, Šuler, Kokot, Srebrnič, Živec, Ranič, Puš, Kršič, Birsar (Panič, 65), Komac, Rodič (Šturm, 80).

Rdeči karton: Kokot (59), rumeni kartoni: Peršič (12), Miše (55), Božič (77); Srebrnič (32), Pirih (35).

Goričani so v prve četrt ure presenetili domačine z odprto igro, v kateri so imeli pobudo. V 7. minuti je bilo vroče pred Muri, ko je Puša oviral Kapič, vendar je sodnikova piščalka ostala nema.

Plod premoči sta bila dva zadetka v mreži Mure. Gostje so povedli že v 12. minuti, ko je vratarja Mujčinoviča z natančno merjenim udarcem iz prostega strela s kakih 22 metrov premagal Ranič. Že čez štiri minute se je ponovno zatresla domača mreža. Po podaji iz kota, ki ga je izvedel Šuler, pred tem je Birsar nevarno streljal, vendar je domači vratar s skrajnimi naporji žogo odbil z igrišča. V 32. minuti je Obilinovič sprožil odličan strel s 25 metrov, Pirih je žogo na kratko odbil, Ipavec pa je bil nekoliko prekratk.

V nadaljevanju tekme so črno-beli strnili svoje vrste in zaigrali veliko odločneje, domači strateg pa se je odločil, da v igro pošlje še tretjega napadalca Rakoviča, ki

je zamenjal Kokola. V 59. minuti je Kokol v kazenskem prostoru s prekrškom ustavil Obilinoviča, za kar je prejel rdeči karton. Z bele točke je zadel Rakovič, ki je žogo poslal v desni vratarjev kot. To je bil sedmi zadetek Rakoviča v Murinem dresu. Po izključitvi so Sobočani močno pritisnili, Peršič pa ni dal zadetka iz lepe priložnosti po idealni podaji Obilinoviča. Oslabljeni Goričani pa je le dve minuti pred koncem po poizkusu Rakoviča, da še enkrat premaga Piriha, rešil zgornji okvir vrat.

Pavel Pinni, trener Gorice:

»Mislim, da je bila to dobra in kvalitetna tekma na dokaj visoki ravni. V prvem polčasu smo bili boljša ekipa. V drugem polčasu, zlasti po izključitvi, je Mura pritisnila. Mi smo se usmerili predvsem na branjenje svojega gola. Menim, da smo na koncu vendarle zasluženo zmagali. Čestital bi vsem igralcem, da so vzdržali in imeli karakter, kar se jim je obrestovalo. Čeprav imamo veliko prednost pred naslednjimi, prvenstva še ni konec.«

Milan Miklavčič, trener Mure: »Prvih 20 minut smo igrali premalo angažirano. To je Gorica izkoristila in po njihovem vodstvu z dvema zadetkoma je bilo v drugem polčasu težje igrati. Mislim, da smo takrat prikazali dobro igro, na žalost pa nismo izkoristili številnih priložnosti. Ker vseh 90 minut nismo igrali dovolj angažirano, smo bili kaznovani. To se nam ponavlja iz tekme v tekmo. Realizacija je zelo slaba, zato se je treba zamisliti, kako naprej. Po vsem videnem je jasno, zakaj je Gorica na prvem mestu. Sam poznam odgovor, to-

da s tem se morajo pozabavati tudi drugi.«

Milan Jerše, foto: Nataša Juhnov

Odbojka

Prepričljive Ljutomerčanke

V 1. ligi za ženske je Zav. Maribor Ljutomer s 3 : 0 (25 : 16, 25 : 18, 25 : 16) premagala Luko Koper. Po zelo dobri igri, še zlasti ob mreži, so Ljutomerčanke prepričljivo ugnale vrsto Kopra. Tokrat so se izkazale vse domače igralke, svojo najboljšo igro doslej pa je pokazala novinka Ganna Kutsaj. Postava: Kodila,

Tretinjak, Kutsaj, Ficko, Vrbančič, Jozelj, Oletič, Pirher, Drvarič, Jureš, Molec, Kadiš. Po prvem delu prvenstva so Ljutomerčanke z 11 točkami na 7. mestu. Prvenstvo se nadaljuje že to soboto, ko bodo v Ljutomeru gostovale igralke HIT Gorice. Še izid 3. lige vzhod za moške: Ljutomer – Beltinci 0 : 3 (12 : 25, 23 : 25, 16 : 25). V pre-

jško-prekmurskem obračunu so zasluženo slavili beltinski odbojkarji. Nekoliko bolj izenačen je bil le drugi niz, v prvem in tretjem pa so prepričljivo zmagali gostje. Ljutomer: Šiškin, Špilak, D. in G. Kodila, Kerin, Kolbl, Rozman, Kralj, Jureš. Beltinci: Mi. in Ma. Janža, Mesarič, Čeleš, Novak, Časar, Gumilar, Makovec. N. Š.

Odbojka

Pomurje in Beltinci nezadržna

8. krog 2. DOL za moške je prinesel še eno zanesljivo zmago Pomurja Galexa Mira, ki je na gostovanju v Mežici iztržil izid 3 : 0 (26 : 24, 25 : 20, 25 : 17). Tako na prvenstveni lestvici še naprej vodijo s 23 točkami, pri čemer so zmagali v vseh osmih tekmah in imajo razliko v setih 24 : 5. S točko manj jim sledi ravenski Fužinar, druga moštva pa so že precej zaostala. Med njimi tudi četrtouvrščeni Logatec (15 točk), s katerim se bodo Sobočani doma pomerili v naslednjem krogu.

Tudi Beltinci v 3. DOL vzhod pred sabo rušijo vse ovire. Tokrat so zmagali v Ljutomeru. Beltinci imajo 18 točk, tri več od Turbine s tekmo manj. V 8. krogu 3. DOL vzhod za ženske pa so igralke Puconec s 3 : 1 ugnale Ruše, medtem ko je moral Sonimex Radenci priznati premoč Valšpeda s 3 : 0. Obe pomurski ženski ekipi sta pri dnu lestvice. M. J.

Rokomet

Oba za gol prekratka

V 9. krogu 2. državne lige vzhod sta oba pomurska predstavnik na domačem igrišču z zadetkom razlike izgubila svoji srečanju. Arcont Radgona je klonila proti ekipi Klima Petek Maribor Branik s 27 : 28 (12 : 13), Pomurje pa z Dravo 26 : 27 (11 : 8). Radgončani so peti s 7 točkami, Sobočani pa sedmi s 4. V naslednjem krogu gostuje Arcont pri vodilnem Atomu Krško, Pomurje pa odhaja na gostovanje v Črnomelj.

Na tekmi v Apačah so Radgončani goste ujeli v 10. minuti in nato z delnim izidom 4 : 0 dosegli najvišjo prednost katere koli ekipe (9 : 5). A namesto, da bi takrat dokončno ušli Mariborčanom, so domačini z nekaj nepotrebnimi napakami v napadu gostom dovolili, da so jih do konca polčasa ujeli. V drugem delu so bili ves čas v rahli prednosti gostje, deset minut pred koncem pa so Radgončani uspeli povesti in imeli tekmo z dvema igralcema več praktično v svojih rokah. Toda z nepotrebnimi napakami so Mariborčanom omogočili slavje. Strelci za Arcont: Zorko 7, Buzeti 5, Karnet 4, Petraš in Šonjič po 3, Hojs 2, Fartek, N. Klun in Krajnc po 1.

Čeprav se je v 20. minuti tekme v Murski Soboti poškodoval doslej najboljši član ekipe, vratar Kristjan Bogdanovič, na klopi pa niso imeli rezervnega vratarja, saj je moral v gol igralec Matej Gomboc, so domačini ves čas vodili. Na koncu pa so le 15 sekund pred koncem pri rezultatu 26 : 26 izgubili žogo, kar so gostje izkoristili. Strelci: A. Kolmanko 10 (4), Kreft, Merica, Lenarčič, Smodiš in Kocet po 3, Vučković 1.

V 11. kolu 1. B DRL vzhod za ženske pa je Millennium od Sv. Jurja ob Ščavnici z 31 : 17 premagal Sevnico. Največ zadetkov so dale: Jauševc 12, Sever 5 in Šijanec 4. N. K., M. J.

Smučarski sejem

Športna zveza Murska Sobota organizira v soboto, 4. decembra, sejem rabljene in nove smučarske opreme, ki bo med 9. in 13. uro v dvorani OŠ I.

Mali nogomet

Pomurci s štirimi točkami

8. krog v 2. slovenski ligi malega nogometa vzhod: Slovenske gorice – Bioterme Mala Nedelja 6 : 6, Cerkvenjak Gostišče Anton – Tomaž 2 : 2, Marinci Veščica – Mak Benedikt 4 : 3, Branik Maribor –

Urban 11 : 4, Napoli Intelsat Pernica – Panda Totirovž Maribor 4 : 3.

Lestvica: Tomaž 20, Branik Maribor (-1), Pernica 18, Cerkvenjak 14, Bioterme Mala Nedelja 13, Slovenske gorice (-1)

10, Benedikt 9, Marinci Veščica 7, Panda in Urban po 3.

Zanimivejša para 9. kroga: Bioterme Mala Nedelja – Cerkvenjak Gostišče Anton in Urban – Marinci Veščica.

N. Š.

Zimska liga malega nogometa – Cicibani pred Belimi vranami

V 2. krogu zimske lige malega nogometa v Turinšču ni bilo večjih presenečenj. Izidi: Nedelica ml. – Šmartno 6 : 6, Bele vrane – Renkovci II 6 : 4, Mladinci – NK Turnišče 7 : 2, Nedelica – Črne vrane

6 : 5, Renkovci I – Cicibani 1825 2 : 8. Vodijo Cicibani 1825 pred Belimi vranami (obe po dve zmagi). Najboljši strellec je Tomaž Horvat z osmimi zadetki.

F. H. M.

Murini nogometaši so se poslovlili od svojih zvestih navijačev.

Otrok

Solze v očeh,
na ustih pa smeh,
to zmore le srečen otrok,
ki brezskrbno igra se na tleh.
Spet drugič se v pesku igra,
velike gradove gradi
in jih podira.

Kar naenkrat na travniku
pisanem prostranem
otroka zamika zelena narava.
Vse okrog njega pisana livada,
iz rožic nebroj pogleda
njegova le skušana glava.
Srečen otrok si cvetje nabira,
za njim pa ponosno
se sonce ozira.

Marija Sarjaš, 7. /9,
OŠ F. Prešerna Črenšovci

Otroštvo

Jesen nas je razveselila in prevzela s prijetnimi barvami pisanih listov in jesenskih plodov. Razkošju tega lepega letnega časa smo se prepustili tudi ob tednu otroka na OŠ Radenci, saj smo učencem 1., 2. in 3. razredov »jesensko obarvali« in popestrili pouk z različnimi dejavnostmi.

V vseh razredih prve triade smo izvedli naravoslovni dan na temo jeseni. Na sprejehu po naravi smo doživljali igro spreminjanja letnih časov. Učenci so nabirali obarvane jesenske liste, veje, gozdne plodove in jesenske pridelke ter iz njih oblikovali najrazličnejše izdelke in dekoracije. V pozdrav jeseni smo na hodniku šole pripravili razstavo izdelkov. Iz odpadnega materiala in vej pa smo izdelali »jesensko« drevo, kamor smo nalepili pisane liste. Nekatere so učenci obogatili z mislimi o jeseni.

Učenci 1. in 2. razreda so uživali v odtiskovanju in lepljenju raznobarnih listov, izdelovanju živali in pečatnikov iz nabranih plodov. Pravi utrip jeseni so doživeli tudi učenci 3. razredov z ogledom jesenskih pridelkov na kmetiji v Boračevu, s pohodom na Janžev Vrh ter z izdelovanjem lutk buč strašil na kuhinjskih. Sredi tedna smo pripravili tudi popoldan s starši, kateri so se skupaj z otroki sprostili ob športnih igrah.

Teden otroka smo zaključili z ogledom lutkovne predstave z naslovom Pravljica o brezi v hotelu Radin in s kuhanim kosanjem, s katerim so se učenci z veseljem posladkali.

Lidija Strajnsak,
OŠ Radenci

Alkohol

Stric Ivan hodi sem ter tja,
ker pod kapo dva prijatelja ima.
Mu alkohol je stopil v glavo,
ker preveč ga je bilo.
Sedaj ogroža on promet,
nevaren je za ves ta svet.
So policisti ga ulovili
in mu veliko kazen naložili.

Katja Pucko, 4. raz.,
OŠ Odranci

Droga

Droga je huda reč,
mladina rada jo ima preveč.
Kdor ji sledi,
se v življenju izgubi.

Tajda Kolarič, 4. raz.,
OŠ Odranci

Razmišljanje o problematiki mladih

Danes se mladi ne zavedajo, kaj počnejo v svojem še ne dozorelem življenju. Marsikaj, kar bo v mladosti storil, bo v starosti obžaloval.

Vsako leto pride mesec november, ki je mesec boja proti alkoholizmu. Že misel na 1. november je strašna. Takrat gremo na pokopališče in se spominjamo svojih sorodnikov, ki so preminuli. Potem se zberemo pri enem od sorodnikov, pri nas v družini pri babici in dedku, ter se pogovarjamo, nekateri tudi nekaj spižajo. Zakaj mladi v novembru izživajo nesrečo, pijejo, ko pa je mesec boja proti alkoholu?

Ko se srečamo s 17. novembrom, pa se srečamo z mednarodnim dnevom boja proti kajenju. Na ta dan nekateri mladoletniki začnejo kaditi. To je zelo žalostno. Zakaj nas zaneša na kriva pota? Zakaj si živ-

ljenje posipavamo s trnjem, ko bi si ga lahko s cvetjem?

Največkrat se mladi srečajo s cigaretami že v bližini koga, ki kadi. Ta mu ponudi in on sprejme cigareto. Od cigarete preidemo k alkoholu, ki ga dobimo največkrat v gostilni ali disku. Tam pa nam za povrh ponujajo še droge. Ko enkrat poskusiš drogo, se je ne moreš več rešiti.

Poznam dekle, že žensko, ki je poskusila vse, alkohol, cigarete, droge, vse mogoče. Še vedno je kadila in redno pila alkohol. Bila je zasvojena. Velikokrat se je že poskušala odvaditi in se pozdraviti, a ji ni uspelo. Pet let kasneje je umrla. Uboga. Ko jim pripovedujem, da je bila to hči mamine prijateljice, se vsi zgražajo.

Ali je res morala zabresti tja, na ono stran našega življenja? Je mar padla v tako družbo ali so bile krive razmere v družini?

To še zdaj ni vsem jasno, je pa res, da odvisnike največ krivijo, da so za vsak vlom, za vsako tatvino ali nesrečo krivi oni. Tudi jaz sem se že srečala z alkoholom, to pa ne pomeni, da bom alkoholičarka. Zavedam se, da je v Sloveniji več tisoč žrtev prometnih nesreč, ki umrejo le zaradi zasvojenosti. Pogosto tudi zaradi prevelike doze mamil ali alkohola. Jaz že nočem biti zasvojenka!

Bojim se, da bo še dalje tako, kot je. Hočem spremeniti ta svet! Toda zakaj ga ne morem? Mar je tako težko? Hočem pristati tam, kjer si želim! Nočem zabresti v slabo družbo. Vendar nikoli ne veš, kdaj te bo doletela nesreča. Zavedajmo se, da tudi druge prizadenemo, ko pademo v take norosti. Tudi drugi so žalostni!

Senta Domjan, 8. a,
OŠ Bogojina

Frak

Muca pridna šla je v šolo,
mimo šel je Marco Polo.
Sredi poti pa puma leži,
cigaro strašansko med kremplji drži.
Oblečena je v novo majico,
zraven pa lepo še srajco.
Vidi jo bežni oblak,
na tla spusti ji svetleči se frak.
Prestreže ga Luna,
tete naše kuma.

To vse nekdo je opazoval,
se zraven veselo hahljal.
Poklical je sonce,
ki hitro vzelo je frak
in visoko vrglo ga v zrak.
Ujel ga hitro pes je veliki,
večji kot največji konj v trafiki.
Tako se zgodba je končala,
jaz pa pesmi se svoji nasmejala.

Maja Tibaut, 7./9
OŠ F. Prešerna Črenšovci

Narobe šola

Pri slovenščini je učiteljica naročila učencem, naj vzamejo ravnila in napišejo spis. Ko so učenci spis napisali, je že zakikirikal petelin. Ker je bil odmor, so šli na malico. Učiteljica jim je naročila, naj si pred jedjo ne pozabijo umiti glave. Po malici so imeli telovadbo. Učitelj jim je naročil, naj vzamejo košarkarske žoge in igrajo odbojko.

Po telovadbi so šli k spoznavanju narave. Učitelj jih je poslal na travnik po črve. Učenci so se hitro vrnili in izročili učitelju dve lepi kači. Učitelj jih je pohvalil in kači dal v akvarij. Potem so imeli matematiko. Učiteljica je napisala račune na tla.

Še preden so jih učenci uspeli izračunati, je zakikirikal petelin in pouka je bilo konec. Učenci Gornjih Slaveč so čakali na lokomotivo, ki je prijadrala na oblakih. Učenci so vstopili in se odpeljali domov. Doma jih je že čakalo izvrstno kosilo – sirove luknjice po pariško in prazni žebli kot priloga. Po kosilu so se šli otroci igrati na dvorišče.

Zunaj je bilo veselo. Na strehi so kokodakale ribe, na drevesu je lajal konj, rože so preletavale kokoši, na cesti so plesale krave – vse skupaj pa je bil en velik direndaj.

Žanin Bernjak, 5. raz.,
OŠ Kuzma

Lisica in jazbec

Nekoč je živela lisica. Imela je prijatelja jazbeca. Igrala sta se skrivalnice. Jazbec se je skrival, lisica pa je mižala. Jazbec se je skrival tako daleč, da ga lisica ni našla. Ceto izgubil se je. Lisica je bila užaljena, saj je mislila, da jo je jazbec zapustil. Iskal si je šla novega prijatelja.

Zagledala je mravljo in jo vprašala, če bi bila njena prijateljica. Mravlja se je lisice prestrašila in zbežala. Lisica je šla dalje. Prišla je do kmetije. Tam je srečala prašiča. Tudi njega je vprašala, če bi bil njen prijatelj. Tudi prašič je zbežal. Šla je dalje in prišla do kokoši. Kokoši so se zelo prestrašile in hotele zbežati, a niso mogle, ker je lisica zaprla vrata. Stisnile so se v kot. »Mrtve smo!« so pomislile. Toda lisica jih je vprašala: »Prosim, bi bile moje prijateljice?« Kokoši so najprej mislile, da je to kakšna potegavščina, toda ko so videle, da lisica misli resno, so z veseljem pristale.

Od takrat na kmetiji lisice niso imele več za hudobo.

Leon Tivold, 5. raz., OŠ Kuzma

Krompirjevih počitnice za tečaj

Zveza Tabornikov Pomurja, ki vključuje tri pomurske rodove (Vedri Prleki Ljutomer, Veseli veter Murska Sobota in Vidra Lendava),

je med letošnjimi krompirjevimi počitnicami organizirala 5-dnevni vodniški tečaj. Udeleženci so se usposabljali za delo v vodih (marša skupina tabornikov). Najprej so jih čakala predavanja, kjer so pridobili znanje, nato pa še praktični »preizkus«. Petkovo dopoldne so tako udeleženci preživeli z otroki, ki obiskujejo vrtec Strojca vas. Prihodnji vodniki so pripravili igre, ki so se jih z otroki igrali. Bilo je zelo veselo in poučno. Otroci so spoznavali taborniško življenje, prihodnji vodniki pa so si pridobili nekaj novih izkušenj.

Mateja Topolnjak

Narisala Monika Belan, 1. razred, OŠ Janka Ribica Cezanjanec

Železna lutka

Pepetov dom je bila palača. Oprema v njej je bila zelo bogata. Iz železa je začel izdelovati lutko. Poimenoval jo je Železna lutka. Najprej ji je naredil majhen nos. Ker je ni pazil in negoval, mu je pobegnila. Čez nekaj let je zarjavela in umrla.

Nina Matjašec, 2./8,
OŠ Fokovci

Ostržek

Pepe je imel avto, računalnik in traktor. Najbolj na svetu si je želel lutko. Iskal je in iskal, potem pa je v izložbi zagledal lutko in si jo kupil. Nenadoma je lutka oživela ter pogledala Pepeta in sobo. Lutka ni imela imena, zato jo je Pepe poimenoval Ostržek. On je bil pri Pepi, Pepe pa ne.

Denis Hujs, 2./8,
OŠ Fokovci

Alkohol: varno – nevarno, kje je meja?

Norenje po cestah je izraz potrjevanja

Kozarec vina ali piva da pogum in življenje je videti veliko enostavnejše, lažje in bolj obvladljivo. Lahko povabiš dekle ali fanta, ki ti je všeč, na ples, lahko govoriš o stvareh, ki so sicer strogo varovane, lahko pa si predstavljaš, da voziš formulo na dirkalni stezi. In če bi si na drugi dan zavrtel film nazaj, bi ugotovil, kako neroden si bil pri plesu, kako se ti jezik zapleta, kakšne neumnosti si govoril, in da je bila tvoja vožnja podobna vožnji starega juga po cesti, polni jam in ovinkov. Prav na temo o vplivih alkohola in drugih psihosomatskih snovi na mlade in mlade voznike je pripravil javno tribuno Zavod za zdravstveno varstvo na gimnaziji.

Število prometnih nesreč se je v primerjavi z lanskim letom zmanjšalo, je pa v nesrečah več mrtvih. V Pomurju je umrlo letos na cestah enaindvajset ljudi, med njimi kar nekaj mladih. Najpogostejša vzroka sta nepravilna hitrost in nepravilna stran ali smer vožnje, je povedal Jožef Prša, komandir PP Murska Sobota. Da do tega pride, pa je pogosto vzrok alkohol. O vedenju mladih voznikov v prometu je spregovoril Borut Kocet z iste policijske postaje. Mladi vozniki, stari od 14 do 24 let, povzročijo četrtno prometnih nesreč, če prištejemo še tiste do 34. leta, pa jih je skupaj okoli 50 odstotkov. Od tega jih je 15 odstotkov vozilo pod vplivom alkohola, če prištejemo tiste do 35. leta, pa jih je bilo skupno 30 odstotkov. V drugih primerih so bili povzročitelji pod vplivom mamil.

Policiist so izvajali tudi preizkuse alkoholiziranosti. Povprečna izmerjena stopnja je 1,63 promila, pri tistih, ki so povzročili nesrečo, pa kar 1,7. Letos so odredili 177 strokovnih pregledov, ali so vozniki pod vplivom mamil, 15 od-

stotkov testov je bilo pozitivnih, kar 61 odstotkov pa jih je pregled zavrnilo. »Nesreč je veliko preveč, zato bi morali vsi skupaj stremeti k viziji nič,« je pou-

daril Miran Podojstršek, predsednik CPV v cestnem prometu. Anica Fujs z Zavoda za zdravstveno varstvo pa je opozorila, da nastajajo v prometnih ne-

Mladi so poskusili hojo na hoduljah. Tudi ob tem se lahko brez kakršnih koli poživil prav dobro zabavaš.

srečah tudi številne lažje in težje poškodbe, ki jih je treba zdraviti in ki bistveno vplivajo na kakovost življenja posameznikov, njihovih družin in tudi na družbo.

Dokazovanje za volanom

Dr. Karel Gržan je poudaril, da se v hitri vožnji velikokrat izraža agresija. »Ko mladi pridejo v krizo, reagirajo in protestirajo na različne načine. Norenje po cestah je izraz potrjevanja v smislu, ker nisem bil zdravo potrjen, se

Nenad Petrovič, dr. med.: »Mladost je vihrava, če dodamo še droge, je nevarnost toliko večja. Pod njihovim vplivom nam popusti zadržanost, postanemo pogumni, nagli, mislimo, da bolj zaznavamo svet okoli sebe. Če kaj spiješ, res lažje zapelješ dekle. Ampak ta predstava v resnici popači svet. Tako se obnašamo potem tudi za volanom. Mladostna vihravost pa se vedno ne izide. Džeki boste, če se v disku zberete in si naročite taksi, da vas odpelje domov.« Spregovoril pa je tudi o kajenju marihuane in predstavi, kako so britanski znanstveniki dokazali, da znajo biti te igrice nevarne. Uporabnik lahko zapade v psihotično stanje. Tudi sam ima izkušnje, ko so imeli mladi po nekajkratnem kajenju trave resne težave. »Zato, če kar koli poskušate, pokličite taksi ali starše, da vas odpeljejo domov.« To pa je med mladimi v dvorani povzročilo prijeten smeh, češ kako naj v takem stanju pokličejo starše!

nezdravo potrjujem. In mladi imajo radi sami sebe samo, če jih imajo radi drugi in če so sprejeti. To je globalni problem, ki ga bo treba reševati z veliko potrpljenjem. Mladi pa se morajo zavedati, da če so sami agresivni, nimajo pravice ubijati drugih, in če je kdo pijan, nima pravice sesti za volan.

Ampak, kako naj mladi povedo alkoholu ne, ko pa je alkohol ves čas prisoten v naši kulturi in mnogokrat so starši tisti, ki spodbujajo pitje. »To je obdobje, ko so mladi zelo ranljivi in je zanje zelo pomembno, da jih družba sprejme,« je dejala mag. Vesna Vuradin Popovič. In ko mladi dobijo priložnost, sesti za volan, želijo s tem pokazati svojo moč. Mnoge vrednote pri njih niso razvite in mnogi niso dovolj zreli, da bi se brzdali. Prav za volanom se izraža zamaknjena agresija, ki je ne morejo izraziti drugače. Opozorila je tudi, da je treba več pozornosti posvečati stranskim cestam, kjer se zgodi največ nesreč.

Ivor Knafelj iz MIKK-a pa je povzel, da si nihče med nami ne želi postati statistični podatek. In da bi se ti podatki spreminjali mladim v prid, skrbi tudi mladinski center. Da bi mlade odvrgli od alkohola in drog, pripravljajo različne akcije, delavnice in prireditve. Najpomembnejša pri tem je samodisciplina, da če že kaj poskusiš, pri tem ne ogrožiš sebe in drugih.

Prav zanimivo pa bi bilo po tem predavanju prisluhniti še zgodbam mladih in njihovim izkušnjam.

A. Nana Rítuper Rodež

Vaše pesmi

Najina ljubezen

*Ti si moje sonce,
ogrevaš mi srce,
moja čustva ponorijo,
ker živim le za te.*

*Ko si zraven mene,
poje mi srce,
polno sončne je svetlobe,
ko zagleda te.*

Tamara

Izgubljeno upanje

*Je krivo vino ali ti,
da ves dan glava me boli,
mogoče ti bil si z njo,
odgovora ne bom izvedela.
Zato pošteno se ga bom napila,
skrbi in bolečine utopila.*

*Rada pozabila bi na njo,
čeprav živi z mano,
meni le odpira rano,
ko pušča v dvomu me samo.
Zakaj ne moreva živeti tako,
kakor zaljubljeni živijo samo.*

*Poglej me, jaz sem še tu,
čeprav čisto na psu.
Objemi, da zjočem se,
kisle bodo moje solze
od bolečine in vina,
prosim, povej mi, da sem edina,
ki v tvojem srcu domuje.*

Sonja

Tebi

*Dan traja 24 ur,
ura 60 minut,
minuta 60 sekund,
spoznala pa sem,
da sekunda brez tebe
traja večno.*

Janja

Vaša čustva

Samo pomagala bi ti rada!

*Resnično si želim, da bi lahko bila
tvoja prijateljica. Že dolgo ti nisi več
ti, ni več smeha na tvojih ustnicah,
veselega pogleda ... To, kar je ostalo
od tebe, je le blede slika tistega, kar
je ostalo. Brez volje si, komaj kaj
spregovoriš, na daleč se ti vidi, da te
nekaj hudo muči. Pa nočeš nikomur
povedati, kaj je to ali kdo je to. Vem,
da ne maraš vsiljivcev in neprijetnih
vprašanj, češ kaj je s tabo, in mno-
gih radovednih pogledov. Ampak
rada bi ti pomagala, tako kot si ti
vedno pomagal meni. Pozabljaš, ka-
ko lahko dober pogovor pomaga, in
da se težave, ki jih deliš s svojimi
prijatelji, zmanjšajo. In morda ti
lahko tudi pomagam s svojimi izku-
šnjami rešiti težavo. Molk v teh pri-
merih res ni pravo zdravilo in ne
vodi do rešitve. Čakam te in si želim,
da mi čim prej poveš: »Potrebujem,
potrebujem tvojo pomoč!«*

Tadeja

Bus veselja v Murski Soboti

»Pusti šus, pridi na avtobus«

Pusti šus, pridi na avtobus je na Busu veselja neposredno povabilo mladim, naj se raje kot za drogo odločijo za zabavo in druge dejavnosti. Ponavlja se o tem, da naj mladi izberejo kaj drugega, le veliko govori, naredi pa bolj malo. Mladi pa v neki situaciji izberejo tisto, kar jim je bolj pri roki. Avtobus veselja želi storiti prav to, da mladim pokaže, da obstajajo tudi druge možnosti. V okviru aktivnosti ob mesecu preprečevanja odvisnosti je povabil Mladinski informativni kulturni klub pred srednješolski center v Murski Soboti Bus veselja, ki ga je tja pripeljal Zavod Janeza Smrekarja.

Ne čakamo, da bi mladi poiskali nas, rajši jih poiščemo mi. Največkrat kar na ulici, pravijo. Če v vsakdanjem življenjskem okolju mladim ni ustreznega prostora za srečanje, zadevo reši mobilni mladinski center Bus veselja. Mladim želijo kar sredi dneva ali sredi večera na ulici prikazati razgibanost prostega časa. Ob busu potekajo ustvarjalne delavnice, športne dejavnosti, družabne igre in tekmovalne v skupinah.

Tako je bilo tudi pred Srednjo poklicno in tehniško šolo v Murski Soboti. Mladi, ki smo jih tam srečali, so se resnično zabavali ob metanju kocke z zanimivimi sporočili, poskusili so se v hoji s hoduljami, namiznimi nogome-

tom, spet drugi so le počivali na zadnjih sedežih avtobusa. Mentorji so mladim na voljo tudi za individualne pogovore in nasvete. Pri njih pa lahko poiščejo tudi informativno gradivo o tematikah, ki zanimajo mlade. Ob tej priložnosti so na osnovnih šolah izvajali tudi delavnice.

Žal pa tak avtobus vozi po naših ulicah in tudi krajih, ki so okuženi z drogo ali pa je te možnosti veliko, bolj poredko ali bolje povedano nikoli.

V večjih krajih in mestih še kar gre, v večini manjših krajev pa ostanejo mladim žal na izbiri le gostilne in drugi lokali.

A. N. R. R.

Svet digitalnih tehnologij

Prihodnost televizije je digitalna (2)

Tudi če dobite digitalni signal, to ne pomeni, da bo tudi kvaliteten. Nekatere postaje lahko oddajajo signal slike v razmerju 4 : 3, medtem ko imajo nekateri formati HDTV širše razmerje (16 : 9). V tem primeru bo na levem in desnem delu slike navpičen prazen rob. Za odpravo tega omogočajo že nekateri današnji televizorji razteg slike formata 4 : 3 na celo širino novega formata 16 : 9.

Zaradi kvalitetnejše slike in zvoka je potrebnih več podatkov, zato so tudi visoke hitrosti prenosa. Prenosne poti za oddajanje signala pa so ostale enake kot pri analogni televiziji. V ta namen uporablja HDTV stiskanje videa z uporabo standarda MPEG-2. To je že industrijski standard za video DVD in nekatere satelitske oddajne sisteme. Količina podatkov se tako zmanjša tudi do 50-krat brez opaznega zmanjšanja kvalitete. V vsakem primeru bo ta višja kot pri analogni televiziji. Hitrost polnega prenosa znaša 19.2 Mbps. Manjša hitrost prenosa lahko zmanjša kvaliteto slike. Za uporabnika je težko določiti dejansko hitrost prenosa. Ogled slike nam bo dal najboljši občutek o kvaliteti.

Postavlja se seveda tudi vprašanje o snemanju oddaj. Z video-rekorderjem smo lahko posneli vse, kar smo hoteli. HDTV omogoča, da televizijske hiše vključijo »Broadcast Flag«, ki onemogoči snemanje. To predstavlja eno vrsto zaščite pred piratskim kopiranjem, ki je v digitalni dobi ena največjih nadlog audio- in videoindustrije.

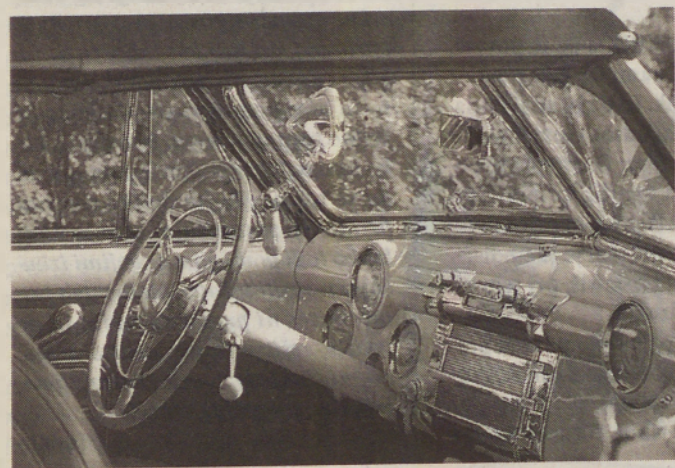
V Sloveniji digitalna televizija še ni razširjena. RTV je začela leta 2000 poskusno digitalno oddajanje prek Krima. Predviden začetek širše uporabe je postavljen v leto 2015. Enako velja tudi za HDTV-televizorje. V ZDA in nekaterih drugih državah pa je mogoče spremljati že kar precej programov v digitalni obliki. ZDA predvidevajo prehod na digitalno televizijo že v letu 2006.

Sčasoma se bo tudi pri nas digitalizacija razširila na televizijske programe in zamenjala analogno tehnologijo, saj omogoča boljše kvaliteto slike in zvoka. Prehod bo postopen, ker morajo poleg uporabnikov tudi televizijske družbe in kabelski operaterji zamenjati opremo. Poleg tega mora javnost privoliti v postavitve novih oddajnikov. Za večino ljudi bodo to velike spremembe. Hkrati je to velik napredek za računalniško in zabavno industrijo ter uporabno elektroniko. Za dejanski začetek uporabe HDTV je potreben dogovor vseh, ki seveda poizkušajo zaščititi vsak svoje interese. Zaradi splošne digitalizacije pa je vse skupaj le še vprašanje časa.

Mag. Matej Gomboši, univ. dipl. inž. rač. in inf.

Čisto vetrobransko steklo

Ko se vozimo po mokrih cestah, se na vetrobranskem steklu nenehno nabirajo vodne kapljice, pomešane z umazanijo. Med vožnjo moramo imeti zato kar naprej vključene brisalce, ki umazanijo odstranjujejo ob pomoči tekočine za čiščenje stekel. Vse

lepo in prav, dokler umazanija ni preveč trdovratna ali pa dokler ne pritisne mraz. Včasih namreč tekočina za čiščenje stekel ni kos umazaniji, pozimi pa se pojavi še en problem: da steklo začne zamrzovati, čeprav smo posodo napolnili s tekočino, ki prenese temperature pod ničlo. Zdaj je tudi pri nas na voljo izdelek, ki preprečuje tovrstne težave. Gre za posebno napravo, ki jo lahko malce spretnejši v avtomobil vgradijo sami, sicer pa to storijo v približno eni uri v vsaki avtoelektrikarski delavnici. Tako imenovani Hot Shot segreva tekočino za pranje stekel do približno 70 stopinj Celzija in jo potem, ko pritisnemo na gumb, v tridesetih sekundah enakomerno razprši po vetrobranskem steklu. Poleti nam tako olajša odstranjevanje mrčesa in maščobe s stekla, pozimi pa odtaja zaledenele šipe.

Pametna izbira sokov

Če želite izboljšati svoje prehranske navade, sezite po sadnih sokovih namesto različnih drugih napitkov. Strokovnjaki z državne univerze v Severni Dakoti so opozorili, da vsi sokovi niso proizvedeni na enak način, zato na policah trgovin poiščite tiste z oznako 100-odstotni sadni sok, vsi drugi namreč vsebujejo predvsem sladkor in vodo. Vendar pa tudi vsi 100-odstotni sokovi niso enaki. Grozdni in jabolčni sok vsebujeta le malo vitamina C ter več sladkorja kot drugi sadni sokovi, medtem ko pomarančni sok vsebuje malo sladkorja ter veliko vitamina C in kalija.

POMURSKÉ LÉKARNE

www.pomurske-lekarne.si

Multipla skleroza

Multipla skleroza je bolezen osrednjega živčnega sistema, kamor spadajo možgani in hrbtenjača. Možgani nadzorujejo delovanje našega telesa tako, da po živčnih vlaknih pošiljajo električne signale. Živčna vlakna so ovita z maščobnim tkivom, ki se imenuje mielin.

Mielinska ovojnica tako ščiti živčna vlakna, hkrati pa sodeluje pri natančnem in hitrem prevajanju signalov. Kakšna je vloga mielinskih ovojnic, lahko vidimo pri novorojenčkih, ki le-tih še nimajo dovolj razvitih. Njihovi gibi so zato grobi, trzajoči in neusklajeni.

Pri multipli sklerozi se deli mielin vname. Začne se vnetni proces, pri katerem sodelujejo številne celice. V burnem imunskem odzivu so v ospredju predvsem makrofagi, ki želijo omiliti vnetje, vendar posledično razkrajajo mielin! Zaradi poškodb na mielinski ovojnici prihaja do upočasnjene prevajanja električnih signalov ali pa se ne prevajajo pravilno, to pa povzroči različne simptome multiple skleroze!

Bolezen ponavadi prizadene ljudi v njihovi aktivni dobi med 20. in 40. letom starosti. Pogosteje obolevajo ženske. Obolenih je približno dva milijona ljudi po svetu, v Sloveniji približno 2000.

Vzroki

Vzroka multiple skleroze še ne poznamo. Raziskave kažejo, da gre za avtoimuno bolezen, pri kateri telo svoje lastne celice prepozna kot tujek in jih začne uničevati. Pri multipli sklerozi začne telo izdelovati protitelesa proti mielinu, to pa privede do demielinizacije oziroma propadanja mielin.

Simptomi

Simptomi so različni in odvisni od področij osrednjega živčnega sistema, ki jih je prizadela demielinizacija:

- senzorični simptomi (spremembe občutkov) so posledica demielinizacije v živčnih

poteh, ki prenašajo v možgane občutke: motnje vida, odrevenelost, mravljinčenje, impotenca, omotičnost, vrtoglavica, motnje spomina in logičnega mišljenja ...

- motorični simptomi (spremembe v delovanju mišic) so posledica demielinizacije v živčnih poteh, ki prenašajo signale v mišice: mišična oslabelost, okornost, težave pri hoji in vzdrževanju ravnotežja, nehoteno hitro premikanje oči, tresenje, nerazločen govor, motnje s črevesjem in mehurjem, neobičajna utrujenost ...

Multipla skleroza je nepredvidljiva bolezen in ima različen potek, ki se od posameznika do posameznika razlikuje. Nekateri živijo mesece in leta z določenimi simptomi brez poslabšanj, pri drugih pa se simptomi stopnjujejo do hude invalidnosti. Izbruh bolezni se lahko pojavi sam od sebe ali ga sproži okužba.

Diagnoza

Zaenkrat še nimamo preproste in specifičnega testa za postavitve diagnoze. Značilni simptomi in znaki se potrdijo z več testi in postopki, kot so:

- nevrološki pregled (pregled delovanja živcev),
- analiza cerebrospinalne tekočine, ki jo dobimo z lumbalno punkcijo (značilno je povišano število levkocitov in beljakovin),
- magnetno resonančno slikanje, s katerim ugotovimo predele možganov, ki so izgubili mielin,
- evocirani potenciali, pri katerih merimo reakcije osrednjega živčnega sistema na specifično stimulacijo.

Zdravljenje

Multipla skleroza danes še ni ozdravljiva. Obstajajo pa postopki, s katerimi se pogostost in resnost napadov zmanjšata. Le-ti vključujejo zdravljenje z zdravili ter psihosocialno pomoč. Cilj je zmanjšati število in moč zagonov bolezni, upočasniti napre-

dovanje invalidnosti in ohraniti kakovost bolnikovega življenja.

1. Zdravila za lajšanje simptomov so

- Nesteroidni antirevmatiki za lajšanje bolečin v mišicah (diklofenak, ibuprofen ...),
- Mišični relaksanti pri mišičnih krčih in otrdelosti (baklofen, tizanidin, diazepam),
- Antiholinergiki za lajšanje težav pri mokrenju (propiverin, tolterodin),
- Antidepresivi za zdravljenje depresij (amitriptilin),
- Karbamazepin za zdravljenje akutnih bolečin.

2. Interferoni beta (Avonex, Betaferon, Rebif)

3. Glatiramer acetat (Copaxone)

4. Zaviralci imunskega sistema (Imuran, Noovantrone)

5. Kortikosteroidi

Kljub napredujoči bolezni mora bolnik ohraniti normalen način življenja. Ostati mora telesno dejaven in skrbeti za ustrezno telesno težo, da ga le-ta ne bo dodatno ovirala pri gibanju. Redna hoja, plavanje in fizioterapija pomagajo vzdrževati telesno in psihično zdravje. Bolnik se mora naučiti opazovati samega sebe, da bo znal presoditi, kako določeni dejavniki vplivajo nanj.

Multipla skleroza je bolezen, ki lahko privede do hude invalidnosti, ko je bolnik popolnoma odvisen od pomoči drugih. Takrat jim dajmo vedeti, da prositi za pomoč ni znak slabosti, temveč moči!

Polonca Fiala, mag. farm.

Ubijalska kombinacija kave in cigarete

Ljudje, ki dan običajno začnejo s kavo in cigareto, se morajo zavedati, da je to ubijalska kombinacija. V najnovejši raziskavi, v kateri je sodelovalo 24 zdravih mlajših odraslih, so opazili, da je kombinacija kajenja in uživanja kofeina začasno povečala neprožnost aorte, glavne arterije, ki iz srca odvaža kri in z njo oskrbuje celotno telo, in sicer bolj, kot to povzroči samo kajenje ali samo kofein. Drugi del raziskave, v kateri je sodelovalo 160 zdravih odraslih ljudi, je pokazal, da so aorte ljudi, ki redno kadijo in pijejo kavo, najmanj prožne. To pa vodi k visokemu krvnemu tlaku, zaradi katerega mora srce bolj delati, da zadovolji potrebe telesa. Dolgoročno lahko to povzroči težave, kot sta srčni napad in kap. Zato vsem, ki nimajo namena nehati kaditi, svetujemo, naj omejijo količino kofeina in naj si ob pitju kave ne prižgejo cigarete.

Nočna krema

Ponoči, v stanju popolne sproščenosti, koža optimalno izkorišča hranljive snovi iz kreme, zato je še kako pomembno, kakšno kremo ji privoščimo čez noč. Zrela koža sredi dneva več nege kot mlada, dnevna krema, ki ščiti, hrani in vlaži, z leti ne zadostja več. Zrela koža potrebuje kremo, ki ji bo v nočnem miru in sproščenosti pomagala, da si opomore od dnevnih zunanjih vplivov, kot so, denimo, stres in temperaturne spremembe.

Nočna krema vsebuje drugačne sestavine kot dnevna. Nočna je brez zaščitnih sončnih filtrov, ki kožo bremenijo. Koncentrirane kombinacije aktivnih snovi v nočni kremi spremenijo v lepoto terapijo. Snovi v celicah začnejo zdravo krožiti zaradi različnih estrogenov, stimulirano je nastajanje kolagena.

Nočne kreme so lahke in ne vsebujejo olja, ki bi se po sestavinah za normalno in mešano kožo ter bogatejša za občutljivo suho kožo.

VESTNIK

Nekaj drobnih nasvetov

Kako dosežemo, da cvetača po kuhanju ostane bela? Vodi dodamo malo mleka. Mlečna kislina namreč preprečuje, da bi cvetača oksidirala, torej spremenila barvo.

Solatne liste vedno peremo pod tekočo vodo. Čistočo preverimo tako, da damo nato solato v večjo količino vode. Ko vzame solato ven, mora biti voda popolnoma čista. Oprano damo na odcejalnik.

Okus slane jedi lahko obogatimo z okusom čebule, ne da bi dodajali narezano čebulo. Čebulo narežemo, stisnemo in jedi damo samo sok.

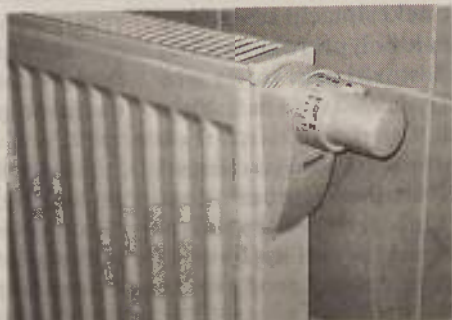
Lešnike in orehe lahko tudi zamrzujemo, vendar samo jedrca. Manjše količine, od 10 do 20 dag, damo v vrečko in potem v zamrzovalnik. Cela jedrca moramo porabiti v šestih, mleta pa v treh mesecih.

Kadar je omara vlažna, obesimo vanjo nekaj kosčkov krede. Ta bo vpila vlago iz zraka.

Ugasnite televizor!

Starši otrok in najstnikov, ki več kot dve uri na dan gledajo televizijski program, bi morali takoj seči po daljinskem upravljalniku in televizor ugasniti. Novozelandski znanstveniki z Univerze Otaga opozarjajo, da takšnim otrokom grozi večja nevarnost, da se zredijo ali začno kaditi in da imajo že v otroštvu višjo raven holesterola. Raziskovan- ci, ki so več kot dve uri spremljali TV-od- daje, so imeli občutno zvišan indeks telesne mase in zvišane ravni holesterola, več pa je bilo med njimi tudi kadilcev.

BESSEDE MODE

Prave hlače

Za vsako žensko pomeni nakup dobrih hlač izjemen dosežek. Zavedamo se, da moda nikoli ne more popolnoma posegati v splošno resnico in ta je, ko ugotovimo, katere hlače se nam zares podajo.

Vsak dober videz je lahko tudi rezultat dobro izbranih hlač.

Hlače spadajo med bistveni del garderobe. Pri izboru smo ponavadi previdnejši, saj gledamo na nakup kot pomembno naložbo. Nihče si ne more predstavljati vsakdanjika brez hlač. Poleg tega da lahko zares izboljšajo, predvsem pa podaljšajo videz nog, ne gre pozabiti na njihovo največjo prednost, ki se ji ne more udobnost z veliko začetnic.

Katere hlače so prave?

Katere nam zares ustrezajo, se sprašujemo. Kako jih najti? Ključ je v razumevanju oblik, torej kroja, ki se našim proporcem najlepše poda.

To pomeni, da so oblike tiste, ki na določenih delih našega telesa odkrivajo ali skrivajo.

Prejeti moramo le še igro tkanin in vzorcev in pravi odgovor se bo pokazal v ogledalu. Ne bo odveč, če vzamemo v trgovino prijateljico, ki razume nas in naše želje, predvsem pa pozna tudi naše napake.

Lahko nas opozori na stvari, ki jih prej nismo videli. Pomembno je sprejem kritike. Brez do-

bre kritike nikoli ni izboljšane rezultata. Kaj je lepše kot spoznanje, da nismo perfektni v vsakem pomenu besede in da se dobro počutimo v svoji koži in hlačah tudi po mnenju nam dragih oseb.

Hlače s srednje spuščnim pasom

Hlače s spuščnim pasom so postale del klasične ponudbe. Lepo se podajo mnogim tipom postav, le trebušastim ne. Najti je treba tisto višino pasu, ki najlepše pade na naše obline. Podaljšajo videz nog in se podajo k čevljem z nekoliko višjo peto. Večerni dajejo v kombinaciji s popolnoma visokimi petami glamurozen pečat.

Hlače brez gub

Gube na hlačah so v veliko primerih le nepotrebna »mašna«. Če imamo širše boke in jih hočemo nekoliko skriti, so tudi žepi povsem nepotrebni. Pri takih hlačah je zares pomembno dobro krojenje, saj lahko daje čudežne rezultate.

Široke in ozke

Široke so pravi izbor za visoke postave in so v kakovostni črtasto vzorčeni tkanini odlični poslovni spremljevalec. »Moške tkanine« so odlične za tak tip hlač, ki lahko omili tudi športne postave. Pri ozkih hlačah moramo biti še posebno previdni, saj na neki način povsem odkrivajo telo. Kombiniramo jih podobno kot klasično ozko krilo (z ozkimi topi in mehki bluzami).

Prihajajo prazniki in različni dogodki. Dobra, predvsem pa pestra kombinacija s pravimi hlačami lahko dodobra »oživi« tudi mimoidoče oči.

Tatjana Kalamar M.

Goste trepalnice, zapeljiv pogled

Reklame za razne znamke maskar na televiziji obljublajo do petdeset odstotkov daljše, gostejše in zapeljivejše trepalnice, naše pa so pogosto zlepljene in trde, na njih pa so vidni sprimki ličila. Vzrokov je lahko več.

Mogoče uporabljamo cenejšo, vendar tudi slabšo znamko, naša maskara je lahko stara in izsušena ali pa smo jutraj trepalnice namazali s hranilno dnevno kremo in jih nehote tako zleplili, da jih nežna ščetka maskare ne more spraviti narazen. Če nimamo časa za ponovno ličenje, prečesimo zlepljene trepalnice z gostim glavnikom. Ko imamo čas, pa pogledimo, kaj je narobe z našo maskaro: potegnimo z njo po roki, in če namesto črte ostanejo na roki grudice, spada maskara v koš za odpadke. Če pa je maskara dobra, trepalnice za zlepljene, si naslednje jutro namažimo obraz s hranilno kremo tako, da kreme ne bo na trepalnicah.

Pomembna je količina

Prehranjujete se zdravo, a odvečni kilogrami nikakor ne izginejo? Razlog morda ni hrana, ki jo jeste, temveč to, koliko je pojedli. Ameriško ministrstvo za kmetijstvo je sestavilo prehrabeno piramido, ki določa, katero hrano in koliko naj bi pojedli, in priporoča šest do enajst porcij kruha, kosmičev, riža in testenin; tri do pet porcij zelenjave; dve do štiri porcije sadja; dve do tri mleka, jogurta ali sira in dve do tri porcije mesa, perutnine, rib, stročnic, jajc in oreškov vsak dan. To se zdi sicer ogromno, vendar so velikosti porcij manjše, kot si mislite.

Ena porcija mesa, ribe ali piščanca tehta namreč 56,7 do 85 gramov in porcija kuhanih testenin polovico skodelice. Tudi porcije druge hrane so zelo majhne. Jabolko srednje velikosti velja za eno sadno porcijo, tako kot tudi tri četrtine kozarca sadnega soka.

Združenje potrošnikov Pomurja svetuje

Reklamacija strešne kritine

Na to, da tudi dolg garancijski rok ni zagotovilo za kvaliteto, nas je opozoril potrošnik, ki je pred desetimi leti kupil strešno kritino, za katero je dobil trideset let garancije.

Kritina se je začela luščiti in nima več takšnih lastnosti kot bi jih morala imeti, se pravi, da ne rabi svojemu namenu. Proizvajalec je napako priznal in ponudil zamenjavo sedemdeset odstotkov kritine. Ker je uničena dobesedno vsa kritina, se potrošnik s tem ni strinjal, zato nas je prosil za nasvet. Svetovali smo mu, da zahteva zamenjavo celotne kritine, kar pa je prav tako pomembno, pa je to, da mora proizvajalec povrniti tudi stroške prekrivanja. Zakon o varstvu potrošnikov namreč določa, da stroške za material, nadomestne dele, delo, prenos in prevoz izdelkov, ki nastanejo pri odpravljanju okvar oziroma pri nadomestitvi izdelka z novim na podlagi garancije, plača proizvajalec. Če proizvajalec njegovi zahtevi ne bi ugodil, mu svetujemo, da si pridobi mnenje sodnega izvedenca gradbene stroke ter primer predloži inšpekciji. Obratovalni čas pisarne v M. Soboti: telefonsko svetovanje v ponedeljek, torek, sredo in četrtek od 9. do 14. ure, osebno svetovanje v ponedeljek in sredo od 9. do 14. ure, tel.: (02) 534 93 90, faks: (02) 534 93 91, Trg zmage 4, p. p. 207, 9101 M. Sobota. Obratovalni čas pisarne v Ljutomeru: telefonsko in osebno svetovanje v četrtek od 10. do 13. ure, Vrazova 1 (občina III. nadst.), Ljutomer, tel. (02) 584 90 44, int. 75.

Andrej Clmer, vodja pisarne

Ekoturje

Majhne čistilne naprave

V Pomurju je zgrajenih oz. v gradnji nekaj centralnih čistilnih naprav, na katere pritekajo tehnološke in komunalne odpadne vode. Njihove zmogljivosti so vezane na bližnja mesta in vasi ter industrijo, ob upoštevanju ustreznih rezerv seveda. Problem se pojavi v vaseh, ki so od teh centralnih čistilnih naprav tako oddaljene, da napeljava kanalizacijskega omrežja do centralnih čistilnih naprav ne bi bila ekonomsko in ekološko sprejemljiva, prav tako pa bi s preveč razvejanim kanalizacijskim omrežjem močno posegli v prostor in ovirali druge možnosti razvoja.

Zaradi tega so se razširile majhne čistilne naprave, ki so sistemi za čiščenje odpadnih vod z omejeno obremenitvijo, vendar so dovolj dobri za čiščenje komunalne odpadne vode iz ene ali več sosednjih vasi. Po definiciji iz 2. člena uredbe o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz malih čistilnih naprav so male čistilne naprave primerne za obdelavo komunalne odpadne vode z zmogljivostjo čiščenja, manjšo od 2000 PE. V njih poteka biorazgradnja s pospešenim prežračevanjem s pomočjo razpršene biomase ali s pritirjenim biološkim filmom ali pa poteka biorazgradnja z naravnim prežračevanjem s precejevanjem skozi peščen filter s pomočjo rastlin v naravnih ali prežračevalnih lagunah. Odpadna voda iz malih čistilnih naprav je ustrezno prečiščena za izpust vode v naravo, če vsebuje mejne vrednosti BPK5 = 30 mg/l in KPK = 150 mg/l.

Vse male čistilne naprave temeljijo na mehanskem in biološkem čiščenju. Mehansko čiščenje poskrbi odstranjevanje suspendiranih delcev, ki lebdi ali plavajo na površini. Pri biološkem čiščenju se odstranijo raztopljene snovi ob pomoči mikroorganizmov v anaerobnih in aerobnih procesih. Za male čistilne naprave so pomembni, da je obratovanje zanesljivo tudi pri sezonsko povečanih obremenitvah, enostavno obratovanje, dolga življenjska doba, majhni stroški obratovanja ob zadovoljivi obratovalni varnosti in ustreznosti dispozicija blata. V Pomurju je že zgrajenih nekaj malih čistilnih naprav, nekaj jih je v izgradnji, za veliko malih čistilnih naprav pa bo treba še pripraviti projekte za realizacijo. Kako hitro bo celotno Pomurje pokrito s sistemom čistilnih naprav, je odvisno od zakonskih vplivov in predvsem finančnih sredstev, ki si jih bodo pridobile občine in lokalne skupnosti.

B. Žajdela, ekoturje@emall.si

Z našega štedilnika

Boštjan Rezonja,
krihar v lendavskem
slozi Lipa

Cesnova juha z mladim vinom

100 g česna, 40 g masla, 1 žlica moke, 30 cl jušne osnove, 20 cl mleka, 20 cl sladke smetane, 15 cl mladega belega vina, sol, poper, timijan, rožmarin, sesekljan peteršilj. Česen očistimo, stremo in sesekljamo. Na maslu ga na kratko prepražimo, zalijemo z jušno osnovo in mlekom. Dodamo tudi sladko smetano in začimo ter pustimo, da juha zavre. Na zmernem ognju juho še nekaj minut kuhamo. Dodamo še vino in malo pokuhamo.

Na koncu juho potresemo s sesekljanim peteršiljem, kot vložek pa dodamo juhi opečene kruhove kocke, ocvrt grah (zlate kroglice), profiterole in po želji tudi riž.

Svinjska ribica

v testu po vrtnarsko

500 g svinjske ribice, sol, poper, 4 cl olja, 80 g gomolja zelene, 100 g korenčka, 80 g pora, 150 g svežih šampinjonov, 80 g masla, 1 žlica moke, voda ali jušna osnova, 2 jajci, 500 g listnatega testa, moka za valjanje testa. Svinjsko ribico začimimo in na vročem olju z vseh strani na hitro opečemo. Zelenjavo in gobe očistimo in operemo. Zeleno in korenček grobo naribamo, por in šampinjone pa grobo sesekljamo. Na maslu vso zelenjavo popražimo, dodamo moko in zalijemo z zelo malo vode ali jušno osnovo. Podušimo in začimimo. Ko se masa nekoliko

ohladi, primešamo razžvrkljana jajca (malo razžvrkljanih jajc pustimo za testo, ki ga bomo po vrhu premazali).

Listnato testo razvaljamo 3–4 mm na debelo. Na sredino testa položimo opečeno svinjsko ribico, ki jo obložimo s pripravljeno zelenjavno maso. Vse skupaj prekrijemo in zavijemo s testom, ki ga po vrhu premažemo z jajcem. Pečico ogrejemo na okrog 200 °C in svinjsko ribico spečemo do zlato rjave barve (10–15 minut).

Ko se jed nekoliko ohladi, ribico narežemo na rezine.

Kremna špinača

200 g zamrznjene špinače, 40 g masla, 20 g moke, sol, poper, muškatni orešček, 1 strok česna, 5 cl smetane ali mleka

Špinačo odtalimo. Na maslu prepražimo moko, dodamo strt česen in špinačo. Začimimo in pokuhamo. Proti koncu kuhanja dolijemo mleko ali smetano.

Gratinirana cvetača

800 g cvetače, 35 cl kisle smetane, 2 jajci, 150 g prekajenega sira, 20 g masla, 1 žlica belih drobtin, sol, poper, muškatni orešček, sesekljan peteršilj

Cvetačo razdelimo na cvetke, dobro operemo in v slanem kropu skuhamo. Primerno globok pekač namastimo in posujemo z drobtinami. Nanj razporedimo odcejeno cvetačo. Sir grobo naribamo. Jajca razločimo in beljake stepemo v trd sneg. Rumenjake gladko razmešamo s kislom smetano. Dodamo začimbe in slabo polovico naribanega sira ter sneg iz beljakov. S to maso prelijemo cvetačo in vse skupaj po vrhu potresemo s preostankom naribanega sira. Pekač postavimo v ogreto pečico in cvetačo zapečemo do zlato rumene barve.

Gratinirano cvetačo potresemo s sesekljanim peteršiljem in še vročo ponudimo.

Kokosove rezine s čokolado

Testo: 5 jajc, 5 žlic sladkorja v prahu, 2 žlici kakava v prahu, 5 žlic moke, ščepec soli, pecilnega praška

Kremni nadev: 15 cl mleka, 2 žlici moke, 100 g kokosove moke, 50 g masla, 100 g sladkorja v prahu, 1 vanilin sladkor, 2 cl ruma, naribane limonine lupine

Premaz: 200 g marelične marmelade
Čokoladna glazura: 150 g čokolade, 80 g masla

Drugo: maščoba za pekač

Iz sestavin za testo pripravimo biskvit. Ločimo beljake od rumenjakov. Rumenjake s polovico sladkorja penasto umešamo. Iz beljakov stepemo trd sneg z drugo polovico sladkorja, ščepec soli in vanilin sladkorjem. Moko, kakav in pecilni prašek pomešamo in presejemo. Postopoma in pazljivo primešamo jajčni masi in dodajamo moko s kakavom. V pomaščen in pomokan pekač vlijemo maso in v vnaprej ogreti pečici (okrog 180 °C) biskvit spečemo. Ohlajen biskvit prerežemo, da dobimo tanki ploskvi. Obe notranji ploskvi namažemo z zmeščano in razmeščano marelično marmelado. Nato na spodnjo namazano ploskev razporedimo nadev (za nekaj žlic si ga prihranimo) in nanj položimo drugo namazano ploskev. Po vrhu biskvit namažemo s kremo, ki nam je ostala. Pecivo ohladimo in po vrhu premažemo s čokoladno glazuro. Ko se strdi, narežemo na primerne rezine in ponudimo.

Kremni nadev: Mleko, moko in kokosovo moko gladko razmešamo in zavremo. Maso ohladimo. Maslo in sladkor v prahu penasto umešamo, dodamo vanilin sladkor, rum in naribano limonino lupino. Vse gladko razmešamo s kokosovo maso.

Premaz: Nekoliko ogreto marelično marmelado razmešamo.

Čokoladna glazura: Čokolado in maslo zmeščamo nad paro in gladko razmešamo.

Dober tek!

Med reševalce bomo razdelili:

1. nagrada v vrednosti 10.000 sit, 2. nagrada knjiga Boug žegnaj in 3.-7. nagrada je praktična.

Pravilne rešitve osenčenih polj napišite in pošljite na dopisnicah na uredništvo **Vestnika, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota**, do petka, **10. decembra 2004**.

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Davčna številka: _____

Pošilja:

Rešitve VESTNIKOVE KRIŽANKE z dne 18. novembra 2004 – JASER ARAFAT, JERUZALEM, GAZA

1. nagrada v vrednosti 10.000 SIT: Karel Lainščak, Adrijanci 51, 9203 Petrovci, DŠ 50774387
2. nagrada kuharska knjiga Boug žegnaj: Zdenka Rac, Radovci 17, 9264 Grad
3. – 7. nagrada – Vestnikova majica: Suzana Erjavec, Panonska 14, 9250 G. Radgona
- Marjan Mauko, Paričjak 24a, 9252 Radenci
- Anica Kolbl, Kapelska c. 51, 9252 Radenci
- Jožef Deutsch, Petanjci 57, 9251 Tišina
- Matjaž Maučec, Lipa 109, 9231 Beltinci

Nagrajemo čestitamo Potrdila za
nagrade (ali nagrade) bodo prejeli po poštni

1. nagrada v vrednosti 10.000 sit, 2. nagrada knjiga Bouč žegnaj in 3.-7. nagrada je praktična.

Pravilne rešitve osenčenih polj napišite in pošljite na dopisnicah na
uredništvo **Vestnika, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska**
Sobota, do petka, 10. decembra 2004.

Rešitev:

line in primark:

Maslov:

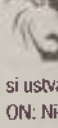
Davčna številka:

 ONA: Prijatelj vam bo predlagal, da se odpravita v družbo, saj ima za vas pripravljeno prav prijetno presenečenje v povezavi z nasprotnim spolom. Najprej se boste nekoliko izmikali, nato pa vendarle podati v veselo ponočevanje. ON: Prišel bo odločilen trenutek v vaši poslovni karieri, zato ga kar najbolje izkoristite. Situacija bo sicer še kar ugodna, toda nič ni tako stabilno, da bi se ne uspelo tudi pokvariti. Seveda pa se bo z malce sreče vse dobro izteklo.

 ONA: Zaradi omanjane samozaupanja se boste dokaj težko odločili, kam in kako. Partner vam bo sicer pomagal, toda končna odločitev bo vseeno vaša. Je že tako, da nastopi trenutek, ko se moramo opreti predvsem na svoje lastne moči. ON: Ponuja se vam dobra naložba, ki jo raje ne zamudite. V bližnji prihodnosti se ne bo ponovila. V družinskem krogu se boste spopadli z dokaj neprijetnim problemom, ki ga boste uspešno razrešili.

 ONA: Prijatelj vam bo očital, da se mu stalno izmikate, to pa je v nekem smislu tudi res. Poskusite biti nekoliko družabnejši in kaj kmalu boste opazili možnosti, za katere niste niti pomislili, da obstajajo. ON: Dobro premislite, ali se vam splača spustiti v tvegan posel, kjer lahko izgubite vse, kar ste dalj časa gradili. Poskusite raje z malo manj tveganimi naložbami, ki bodo prav tako prinesle lep dobiček.

 ONA: Ob misli na to, koliko lepega vas še čaka, že sedaj izgubljate glavo. Če boste tako nadaljevali, se vam lahko podre marsikateri načrt za prihodnost. Je že res, da ste v ugodnem položaju, vendar poskrbite, da bo tako tudi ostalo! ON: Poslovna uspešnost vam bo začela počasi presegati in kaj kmalu se boste zalotili, da vam pogled zahaja k prijetni osebi. Povabite jo na večerjo, saj ne morete ničesar izgubiti, pridobite pa lahko ogromno.

 ONA: Presenečeni boste nad ravnanjem svojih prijateljev, predvsem s pozitivnega vidika. Izkoristite dobro voljo v svoji okolici in si ustvarite možnosti za uresničenje svojih skritih ciljev.

ON: Nič kaj ne oklevajte, ampak izkoristite ugoden teden. Spoznali boste osebo, s katero se boste zelo zabavali. Tudi na poslovnem področju se vam obeta več kot dobra poteza, s katero se boste rešili iz dosedanjih težav.

 ONA: Če se boste veselili pozno v noč, se lahko konča le z glavobolom, to pa ne bo prijetno, zato imejte pri vsem pravo mero.

Obeta se vam manjši prepri s partnerjem, ki pa se bo hitro spremenil v nekaj povsem drugega. ON: Težko je sedeti na dveh stolihi, zato pazite, da ne boste pristali na tleh. Sicer pa vam gre še kar dobro, vsaj kar se tiče poslovnih zadev. Na tem področju boste imeli več kot ugodno priložnost - izkoristite jo!

 ONA: Preveč ste mislili na ljubljeno osebo in premalo na ovire, ki vaju ločujejo, zato je popolnoma jasno, da ste sedaj razočarani.

Vendar se nikar ne vdajajte obupu, saj prihajajo boljše časi. ON: Na delovnem mestu bo prišlo do sprememb, vendar se nikar ne bojte, saj boste iz vsega skupaj potegnili kar precej koristi. To pa je tudi prvi znak, da bo počasi konec vaših kroničnih finančnih težav.

 ONA: Znanec vas bo povabil na prijeten klopeč, ki se bo končal na povsem nepričakovan način, a vas to sploh ne bo motilo. Pustite srcu, naj gre svojo pot, in preživeli boste čudovit konec tedna. ON: Nihče vam ne prepoveduje, da se tudi vi od časa do časa ne razjezite in s tem razbijete mrti o svoji hladnosti. To bo pomirilo vaše prenapete živce, svojim konkurentom pa boste vilihi še malce strahu.

 ONA: Nenadoma ne boste vedeli, kaj bi počeli z nakopičeno energijo, vendar vam bo partner kaj hitro priskočil na pomoč. Obeta se vam nadvse burno ljubezensko doživetje, ko boste počeli tudi tiste stvari, ki so bile nekoč samo pobožna želja. **ON:** Krivda za prepir je predvsem vaša, zato bi bilo dobro, da bi partnerki ponudili roko sprave. Prevelik ponos vam lahko le škoduje. Resnično iskren človek je tisti, ki zna priznati tudi svoje napake!

 ONA: Izvedeli boste vzrok za veselo praznovanje. Prijetno počutje se bo podaljšalo v še prijetnejši konec tedna, ki ga nikakor ne smete zamuditi. Tudi vaši prijatelji bodo prav navdušeni nad nenadno spremembo v vašem vedenju. **ON:** Zašli ste v precejšnje težave in kaj slabo bi se lahko končalo, če vam prijatelj ne bi priskočil na pomoč. Ne pozabite se mu oddolžiti za storjeno uslugo, saj to na neki način tudi pričakuje.

 ONA: Prijeten neznanec vam bo dobrodu polepsal dolgočasen teden. Poizkusite iz vsega skupaj izžiti kar največ, saj se priložnost zlepa ne bo več ponovila, in kaj lahko se zgodi, da boste na koncu ostali z dolgim nosom. **ON:** Denar se ne bo obnil tako, kot ste si zamislili. Ukrepajte, dokler še ni prepozno. Spornosti se boste nekdanjega prijatelja, ki vam je nekoč še precej pomagal pri podobnih zadevi. Pokličite ga – ničesar ne morete izgubiti ...

 ONA: Nikar ne zaupajte človeku, ki ga ne poznate dovolj dolgo, saj ne morete zanesljivo vedeti, kakšni so njegovi pravi nameni. Seveda to ne pomeni, da mu ne smete prav ničesar verjeti, tudi zaupanje je potrebno! **ON:** Pazite se ne-pričakovanega napada vaših sovražnikov, ki bodo združili svoje napore in vas poskusili osamiti. Nekdo vam bo priskočil na pomoč, vendar tega ne boste uspeli popolnoma izkoristiti ...

Skoro nega človeka, bar med tejami, ka znamo šteti, ^{ka ne bi} sakši den nūco kakši medij. Ali je tou televizijski, ^{radijski ali} pa novine. V slovari slovenskoga knjižnoga jezika pa najdemo, ka je medij tudi »kdor je ali bo hipnotiziran« ali pa ^{»kdo} je v transu primeren za posredovanje med resničnostjo in svetom duhov. Pri ton se je Bela, moj pajdaš, malo ^{zanimalo} Tou je tisto, ka njemi sakši den mediji davlejo. Uni najpogostejša ^{»trans«} njega v trans postavijo s kakšo bombastično novico, ^{te ga pa v} transi lejko obdelavlejo, kak ga ščejo. No, pa st je okoli toga tak spobevo:

*Pogledni občan si zdaj novine ti,
boš vido, ka vse nan naprej stojl,
si misliš, ka v rokaj kaj čednoga maš,
moguče na tou kaj daš.*

*Pa te se spita v lejo v novinaf to,
či bojna tan daleč še dugo bo,
kak bomba je bujla tan šest lidi
ali pa fertik so vsi.*

*Te pišejo, što de v Evropi tan,
komando še špilo tū se na Balkan,
pa kelko mo lifrali pejnezof ta
ali pa nan što kaj da.*

Največ se pa piše od stoučkof te čas,
što de li s kakšoga gleda na nas,
pa što de si v dobro nan trou glavo,
več nišče ne vörje v tou.

izberi.si

Mali oglasi posredujejo tudi na spletnem portalu izberi.si

- Ugodne cene oglasov na rumeni strani
- 20 % popusta za naročnike Vestnika

Mali oglase sprejemamo vsak delavnik od 8. do 14. ure, v ponedeljek do 18.30, za objavo v naslednji številki Vestnika. Oglase lahko oddate po telefonu: 02 521 19 98 ali po e-pošti: oglasi.vestnik@infal.si ali na spletnem mestu izberi.si.

>> Izberi.si
oglas, označen s to ikono, se objavlja tudi na spletnem mestu www.izberi.si, kjer si lahko ogledate tudi slike in deliši ogle oglaševanega predmeta ali storitve.

*Skromno in pošteno si živela,
vse ljudi okrog sebe rada si imela,
toda ni besed več tvojih,
ni več stiska tvojih rok.
Solza, žalost in bolečina te zbudila ni,
ostala je le praznina,
odkar te, draga mama,
več med nami ni.*

ZAHVALA

V 80. letu nas je po težki bolezni zapustila naša draga mama, babica, prababica, tašča in sestra

Marija Kranjec

s Hotitze

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti ter darovali cvetje, sveče, za svete maše in nam izrekli sožalje.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete pesmi, govorniku za besede slovesa in godbeniku za odigrano Tišino. Hvala tudi osebju murskosoboške bolnišnice za ves trud in pogrebništvu Ferencak.

*Žalujemo vsi njeni,
ki smo jo imeli radi*

Razpis za dodelitev pomurske raziskovalne nagrade 2004

1. Podatki o razpisu

Fundacija Znanje za razvoj razpisuje v sodelovanju s Pomursko znanstveno akademsko unijo (PAZU) pomurske raziskovalne nagrade za najboljša diplomska dela, magistrske naloge in doktorske disertacije pomurskih študentov v letu 2004.

Podeljene bodo nagrade za:

1. najboljšo diplomsko delo s področja naravoslovnih ved
2. najboljšo diplomsko delo s področja družboslovja in humanistike
3. najboljšo magistrsko delo
4. najboljšo doktorsko disertacijo

Nagrajenci prejmejo plaketo in denarni znesek v višini 150.000 sit za najboljši diplomski deli, 200.000 sit za najboljšo magistrsko delo in 250.000 sit za najboljšo doktorsko disertacijo. Naloge bo ocenjevala strokovna komisija, sestavljena iz pomurskih akademikov, rednih članov PAZU.

2. Pogoji za prijavo in izbor prejemnikov denarne pomoči

Na razpis se lahko prijavijo študenti s stalnim prebivališčem v Pomurju, ki so diplomirali, magistrirali ali doktorirali v letu 2004. Kandidati morajo izpolnjevati še naslednje pogoje:

- 1.) za nagrado pod zaporednima številčkama 1 in 2:
 - da so dosegli povprečno oceno izpitov vsaj 8,
 - so mlajši od 27 let,
 - so nezaposleni ali niso zaposleni zunaj Pomurja;
- 2.) za nagrado pod zaporedno številčko 3:
 - so dosegli povprečno oceno izpitov na podiplomskem študiju vsaj 8,
 - so mlajši od 31 let.

3. Prijava in rok za oddajo vlog

Prijava mora vsebovati izpolnjen prijavi obrazec in ustrezne priloge (objavljeno na spletni strani www.pif-ms.org). Prijavitelj lahko oddaja prijavo osebno ali pošljejo priporočeno po pošti v zaprti ovojnici s pripisom: »Prijava na razpis PIF - nagrada« na naslov: RIS Dvornik Rakičan, Lendavska 28, 9000 Murska Sobota (kontaktna oseba: Sabina Jakob, tel: 031 372 392). Rok za oddajo prijav je 16. 1. 2005 do 12. ure.

4. Odpiranje prijav, obveščanje o rezultatih razpisa

Uprava PIF bo obvestila kandidate o rezultatih razpisa do 31. 3. 2005. Odločitev uprave Fundacije PIF je dokončna, pritožba ni mogoča. Doc. dr. Mitja SLAVINEC, predsednik uprave Fundacije PIF

Judo – Dve zmagi za Nagaoko

V Ljubljani je bil mednarodni turnir za pokal Nagaoko, na katerem je sodelovalo 271 tekmovalcev iz 47 klubov štirih držav. Soški podolsti so tekmovali v kategoriji starejših dečkov. Zmagal je Urko Kavčič (do 42 kg), drugi je bil Tilen Apšner, tretji pa Grega Zmami (oba do 55 kg).

Uspešni so bili tudi Lendavčani, saj je bil Blaž Mlinarič (JK Lendava) prvi v kategoriji do 90 kg. Tretja mesta so izborili: Andrej Poharja (do 50 kg) in Jan Kočila (do 60 kg) pri mlajših dečkih ter Goran Varga (nad 90 kg) in sestra Sanja Delladio (do 52 kg) in Vanja Delladio (do 48 kg) pri kadetinih.

Iz KBV Lendava sta se najbolje izkazala Senci Lešnjak pri članih in Ljudevit Šlebič pri članih, ki sta bila v svojih kategorijah druga. Z bronastimi odličji pa se lahko pohvalijo: Andrej Brda, Senci Lešnjak in Sanja Jaklin v kadetski konkurenci ter Sanja Jaklin pri članicah. Peti so bili kadet Tomi Ozmeč, član Boris Janda in st. dečko Jon Jerebic.

Hitenje dneva, temne noči je ustavil tvoj svet.

V septembrsko jutro je hlad spoznanja razpihal smrt.

In ti?

Odšel si. Brez slovesa. Brez obljube. Brez tolažbe. Brez želja.

Zdaj nema bolečina duše kliče tvoj pogled nazaj.

Le za trenutek. En sam stisk roke. Za eno samo besedo.

Na svidenje.

V SLOVO

SIMONU FORJANU

KOLEKTIV
KEME PUONCI

motorna vozila

CORDOBO, letnik 2001, prevoženih 74.000 km, prodam. Tel.: 521 18 65. m20491

MERCEDES, oldtimer, TIP 115, in MERCEDES 2,5, letnik 1991, prodam. Strukovci 26. m20511

ROVER 114 LD - dizel, letnik 1993, 120.000 prevoženih km, prodajo za 250.000 sit. Tel.: 041 330 913. m20526

KARAMBOLIRANO VOZILLO kupim. Tel.: 040 256 963. m20538

RABLJENI AVTO po ugodni ceni kupim. Tel.: 554 12 82. m20559

živali

PUJSKE, težke od 25 do 35 kg, prodajo. Tel.: 041 934 608. m20550

posesti

V BLIŽINI M. SOBOTE PRODRAM ALI DAM V NAJEM starejšo kmečko hišo z gđspodarskim poslopjem, sadovnjakom in nekaj zemlje. Tel.: 041 773 311. m20508

Prodamo stanovanjsko hišo v Murski Soboti, medetažna, dvojček, 240 m², starost 36 let, kom. urejena (ok., vod., elek., kan., tel., catv), lepo ohranjena, mirna lokacija, cena: 20.000.000,00, šifra: 8165. DIII, d.o.o., Slovenska ul. 39, 9000 Murska Sobota, tel: 02 530 47 40, mobilni: 031 668 749

Prodamo enopisno stanovanje v Murski Soboti, center mesta, vel. 44,7 m², starost 35 let, II. nadst., 2 x soba, wc, kop., kuhinja, shramba, balkon, klet, ok., catv, vseljivo takoj, cena: 7.500.000,00, šifra: 8465, DIII, d.o.o., Slovenska ul. 39, 9000 Murska Sobota, tel: 02 530 47 40, mobilni: 031 668 749 m20523

GRADBENO PARCELO V PEČAROVCIH št. 5, 10 arov, na zelo lepi lokaciji, primerno za hišo ali vikend, vodovod, elektrika urejena, prodam. Tel.: 548 19 32. m20536

GRADBENO PARCELO, 17 arov, na lepi lokaciji, v bližini Radencev, prodajo. Tel.: 041 399 981. m20560

kmet. mehanizacija

PREVOZNI HLADILNIK ZA MLEKO IN DVOOSNO PRIKOLICO prodam. Tel.: 041 726 405. m20509

TRAKTOR URSUS 904, letnik 1990, traktor ZETOR 52-11, letnik 1986, cisterno Creina, 3200 l, mulčar, Tehnostroj, širine 3 m, in nakladalnik hlevskega gnoja HU4 prodam. Brezovci 57, tel.: 031 330 899. m20532

KUPIM NAKLADALNIK GNOJA HU 4, CISTERNO ZA GNOJEVKO Craina in sadilnik krompirja. Tel.: 041 967 637. m20537

delo

Nudimo delo voznika - distributerja za ob-

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.
Vladimir Hozjan s. p. Šulinci 87/a
Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, puhti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja.

Tel.: 02/542 10 24, faks: 02/542 20 24, GSM: 031 876 949
KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p.
Ribiška pot 1a, 9231 Beltinci

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o.
Kopališka ul. 2, Murska Sobota

D. E. POGREBNIŠTVO
telefon: 02/521 37 00

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE:
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km.
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA

UREDITEV DOKUMENTOV
OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJIH
UREJANJE ZELENIC
PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041/631 443

DRVA, večjo količino, prodam. Tel.: 545 12 42. m20529

ODJEMALNIK SILAŽE IN PARCELO V OKOLICI Sv. Junja ob Ščavnici prodam. Tel.: 031 207 156. m20522

AKACUEVA DRVA, naklana, prodamo. Tel.: 041 326 072. m20552

storitve

POZOR! Izvajamo vse vrste izolacijskih fasad, pleskarska dela in izposojamo fasadni oder. Garancija 10 let. SC LARS, d. o. o., Mariborska c. 35a, Ptuj, tel.: 02 788 59 60, GSM: 041 834 860, 031 423 799. m20517

OKNA IN VRATA ZATESNIMO, DA VAM NE BO PIHALO IN BOSTE PRIVARČEVALI PRI KURJAVI. Roletarstvo RUGELJ - Čemelavci, Gederovska 11, M. Sobota, tel.: 02 532 19 20. m20554

ROLETE, ŽALUZIE, LAMELNE ZAVESE MONTIRAMO IN POPRAVLJAMO. Roletarstvo RUGELJ - Čemelavci, Gederovska 11, M. Sobota, tel.: 02 532 19 20. m20555

srečanja

37-letni fant, čustven, simpatičen, iskren išče dekle za resno zvezo. Tel.: 031 305 746. m20530

Darilo za vse!

to nedeljo, 5. decembra

To nedeljo, 5. decembra, vas v vseh odprtih Mercatorjevih prodajalnah z živili pričakujemo s prijetnim presenečenjem. **Vse, ki boste ta dan nakupili za 1.000 SIT ali več, bomo razveselili s kilogramom sočnih mandarin oziroma s 100 grami kave**.** Pri manjših nakupih pa vam bomo podarili simpatično darilo. Ne zamudite sladke nedelje!

Mercator

* Ponudba ne velja v Mercatorjevih franšiznih prodajalnah.
** Kavo vam podarimo v primeru, da mandarine poidejo.

Izberi.si - Veleslovenski portal malih oglasov
Oglejte lahko na spletu oddate svoj mali oglas za sedem slovenskih časopisov.
Prebrskate rumeno stran, ter pustite, da vas presenetijo predlagane tam objavljene ponudbe, prebrskate rumeno stran, ter pustite, da vas presenetijo predlagane tam objavljene ponudbe, prebrskate rumeno stran, ter pustite, da vas presenetijo predlagane tam objavljene ponudbe.

SODELUJEJO:

DELO

NOVICE

NOVI TEHNIK

primerake novic

VESTNIK

GORENJSKI GLAS

TEHNIK

izberi.si

*V tišini groba zdaj prezgodaj
utrjeno srce počiva.
Podoba tvoja nam iz spomina
ne izgine, zato pot nas vodi tja,
kjer sveče ti gorijo
in rože ti v spomin cvetijo.*

ZAHVALA

V 51. letu nas je zapustil dragi sin in brat

Janez Bedek

iz Boreče 2

Ob mnogo prerani in boleči izgubi se iz srca zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem in botrini, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala vsem, ki so darovali cvetje, sveče in za svete maše. Posebej hvala gospodu Dejanu za opravljen pogreb, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Hozjan.

Njegovi najdražji - mama, brat Jože z ženo Marto in sestra Dragica z družino

Lepo te je bilo imeti!

Janez Glavač

iz Beltinec

Občutki, misli in trenutki nas bodo vedno vračali k tebi in vsak spomin nate bo prižgal sončni žarek v naših srcih. Vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje ter pokojnika pospremili na zadnji poti - iskrena hvala!

Žaljuči:
sin Janez, hčerka Zinka z Vaskom
ter vnuka Luka in Samuel
Beltinci, 26. novembra 2004

*Solza žalosti z lica ne izgine,
ko človek premine
in za sabo pusti le lepe spomine.*

ZAHVALA

V 79. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi oče, dedek, pradedek in tast

Štefan Adanič

čevljarški mojster iz Turnišča

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in znancem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki so darovali vence, cvetje, sveče, svete maše, za dobrodelne namene in nam izrekli sožalje.

Iskrena hvala govornici Nežki, pevkam in g. župniku za lep pogrebni obred.

Vsem še enkrat hvala!

Globoko žaljuči vsi, ki smo ga imeli radi

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ostala je le bolečina in
tiha solza večnega spomina*

ZAHVALA

V 81. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast, dedi in brat

Ludvik Lutar

iz Lendave

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti ter darovali cvetje, sveče, za svete maše in dobrodelne namene.

Posebna hvala g. župniku Tomislavu Šantaku za pogrebni obred, slovenskemu cerkvenemu pevskeemu zboru za občutno zapete žalostinke, g. Ivanu Sajku za ganljive besede slovesa in g. za odigrano Tišino.

Lepa hvala osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu in podjetju Komunala iz Lendave.

Žaljuči
tvoji najdražji

*Solza žalosti z lica ne izgine,
ko človek
premine in za sabo
pusti le lepe spomine.*

V SPOMIN

27. novembra mineva osem let žalosti od takrat, ko nas je zapustil naš najdražji

Bojan Bedek

iz Gradišča

Najlepša hvala vsem, ki ga nosite v lepem spominu in mu prižigate sveče.

Tvoji najdražji

ZAHVALA

V 76. letu nas je zapustil naš dragi

Franc Lovenjak

iz Poznanovec 21

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem ter PGD Poznanovci in kolektivu Keme Puconci za darovane vence, cvetje, sveče in dobrodelne namene.

Hvala vsem,
ki ga boste ohranili v lepem spominu!

Žaljuči vsi njegovi

*Spomin na mater pokopano
komu ni svet, komu ni drag?
Umrje mati vsem prerano.
Zaprta trudne si oči,
a svet za nas je prazen,
odkar te več med nami,
draga mama, ni.*

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustila draga mama, tašča, babica, prababica in sestra

Marija Kovač

iz Trnja 93

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za sv. maše, obnovo župnijske cerkve in jo pospremili k večnemu počitku.

Posebej hvala ZD Lendava - ambulanta Črenšovci, internemu oddelku SB M. Sobota, g. kaplanu Dejanu za pogrebni obred, pevcem za ubrano petje, govornici Ančki za besede slovesa in pogrebništvu Ferenčak.

V globoki žalosti vsi njeni

*Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok
za vedno nam ostaja.*

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica, prababica, tašča in sestra

Ana Škalič

iz Lipe 44

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in prijateljem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani ter nam izrekli pisno ali ustno sožalje. Zahvaljujemo se za premnogo cvetja, sveče, svete maše in druge dobrodelne namene. Zahvaljujemo se vsem pogrebem, ki ste prišli od blizu in daleč, posebno Stankovim sodelavcem iz Muralesa in Ljutomera, Martinim sodelavcem iz Mure in vsem drugim, ki so jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Lepa hvala doktorju Dejanu Kovešu, ki ji je prvi priskočil na pomoč, g. župniku Ivanu Kranjcu za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici Meliti za besede slovesa in pogrebništvu Jurič.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žaljuči:

*hčerke Marija, Marta in Anica z družinami,
sinova Stanko in Jože z družinama, vnuki, vnukinja,
pravnuki in sestra Marija iz Francije*

Prababica - zelo te bomo pogrešali

David, Karmen in mala Lara

*Sele sedaj vemo,
kako te pogrešamo.*

V SPOMIN

Mineva pet let od takrat, ko nas je zapustila naša draga

Rozalija Cvetko

iz Murske Sobote

Hvala vsem, ki postojite ob grobu, prižigate sveče, in vsem, ki se z dobro mislijo spomnite nanjo.

Vsi njeni najdražji

*Zakaj usoda posega tja,
kjer je najmanj
zaželen, vzame ti,
kar si imel najraje.
Delo, ljubezen in trpljenje
bilo tvoje je življenje, draga mati,
nam ostaja zdaj praznina in v srcih
velika bolečina.*

ZAHVALA

V 78. letu je sklenila svojo življenjsko pot

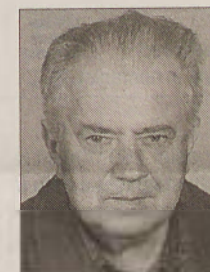
Ana Gomboc

iz Murske Sobote

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste darovali vence, cvetje, sveče, za sv. maše, nam izrazili sožalje in jo pospremili k večnemu počitku.

Posebna hvala g. župniku za opravljen obred, gospe Hertlovi za poslovilne besede, sosedi Zdenki za pomoč, pogrebništvu Banfi in Komunali iz M. Sobote.

Žaljuči vsi njeni najdražji

*Oh, kako boli, ko vidiš,
kako iz dneva v dan
usihajo življenjske moči.
To veš ti in vemo mi,
ko smo bili s tabo
vse tvoje dni.*

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustil dragi oče, dedek in tast

Franc Bencak

iz Puconec

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in sveče ter nam izrekli sožalje.

Hvala duhovniku Balazicu, kaplanki Jani Kerčmar in pevcem žalostink.

Vsem skupaj še enkrat hvala!

Žaljuči vsi njegovi

*Ne trpiš več, zdaj počivaš,
sedaj te nič več ne boli.
A dom je mrzel, prazen,
odkar te več med nami ni.
Ne jočite nad mojim grobom,
tam me ni, tam ne spim,
zdaj kakor angel
nad vami jaz bedim.*

ZAHVALA

V 69. letu nas je nepričakovano zapustila draga žena, mama, stara mama in tašča

Marija Časar

iz Markovec 42

Z žalostjo in bolečino v srcih se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za ustno ali pisno izražena sožalja, darovane vence, sveče, sv. maše in prispevke za obnovo cerkve. Hvala prim. dr. Pahorju in osebju revmatološkega oddelka bolnišnice v Mariboru ter dr. Kiršnerju.

Posebej hvala gospodu župniku za opravljen pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku Bojanu in pogrebništvu Banfi.

Žaljuči vsi njeni najdražji

Draga stara mama - pogrešamo te
tvoji vnuki Andrej s Sabino, Marko, Dominik in Damjan

"Spomin -
edini, ki ostane močan nad vsemi,
edini cvet, ki ne ovne,
edini val, ki se ne razbije,
edina luč, ki ne ugasne."

V SPOMIN

29. novembra je minilo pet let od
takrat, ko nas je zapustil naš dragi
mož, oče, dedi, tast in brat

Anton Puhan

iz Čikečke vasi

Prisrčna hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu,
prižgnete sveče, nosite rože in ohranjate lep spomin na njega.

Vsi njegovi najdražji

Danes eno leto je,
ko prazen dom je in dvorišče,
naše oko zama, draga mama,
vas išče.
Ni več vašega glasu, le spomin
na vas in vaš nasmeh na sliki je ostal.

V SPOMIN

Etelka Pasičnjek

iz Križevca 112 v Prekmurju

Vsem, ki se ustavite ob grobu naše drage mame,
iskrena hvala!

Vsi vaši, ki smo vas imeli radi!

Zdaj se spočij, izmučeno srce,
zdaj se spočij, izdelane roke.
Zaprte so utrujene oči.
Le moja drobna lučka še brli.
(S. Makarovič)

ZAHVALA

V 80. letu nas je zapustil naš dragi

Ludvik Merklin

iz Murske Sobotice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,
sosedom in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji
poti in darovali cvetje, sveče ali v dobrodelne namene.
Posebej hvala govornikom ge. Eriki Hertl in g. Hermanu
Kisilaku za besede slovesa.

Hvala tudi pevcem kvarteta društva Slavček iz Beltincev,
Prekmurski godbi Bakovci in pogrebništvu Komunala.

*Žalujoci
vsi njegovi*

24. novembra 2004
je umrla naša Babi

Pepca Gutman

Hvala vsem,

ki ste zanj kadarkoli storili kaj dobrega
in jo imeli radi.

Zelo jo pogrešamo

*Vlado, Duša, Silva,
Silvestra in Luka.*

Neizmerno sva Te ljubila,
zato za naju ne moreš umreti.

Z žalostjo v srcu sporočamo, da nas
je v 59. letu zapustil naš ljubi

Frenk Kerčmar

bivši knjižničar in v. d. direktorja Pokrajinske
in študijske knjižnice v Murski Soboti ter dolgoletni
ravnatelj OŠ Ivana Roba Šempeter pri Gorici.

Žalujoci:

*žena Rudica, sin Rok, brat Ivan z družino,
teti Anika in Kristina ter drugo sorodstvo*

Delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.
Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zama te išče.
Ostala je le bolečina
in tiha solza večnega spomina.

ZAHVALA

V 73. letu nas je po kratki, a hudi bolezni zapustila draga
mama, babica in tašča

Šarika Lovenjak

roj. Raudi, z Vaneče

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom in znancem, ki ste jo v tako velikem številu
pospremili na njeni zadnji

poti, darovali cvetje, sveče, v dobrodelne namene in nam
izrekli sožalje. Posebej hvala družinam Vrečič, ki sta nam
bili v pomoč v najtežjih trenutkih.

Hvala osebju Splošne bolnišnice M. Sobota, ki ste ji v zadnjih
dveh mesecih pomagali.

Hvala gospodu duhovniku in duhovnici za obred, pevcem za
odpeto žalostinke in pogrebništvu Banfi.

*Globoko žalujoci vsi,
ki smo jo imeli radi*

ZAHVALA

V 92. letu nas je zapustila draga
mama, babica in prababica

Marija Močnik

z Radenskega Vrha 34

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
prijateljem, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na
njeni zadnji poti, darovali cvetje, za svete maše in sveče,
nam pa izrekli sožalje.

Prav tako hvala osebju Doma Lukavci.

Hvala g. župniku, pevcem in pogrebništvu Vrhnjak.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci vsi njeni

Mar prav zares odšel je
tja v neznano?
Kako je mogel, ko smo mi še tu?
Nositi moramo vsak svojo rano,
molče, da mu ne zmotimo miru.

V SPOMIN

5. decembra mineva leto žalosti od
takrat, ko nas je nepričakovano
zapustil naš dragi

Robert Kalman

iz Motvarjevca

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem
grobu, prižigate sveče in prinašate cvetje.

Tvoji najdražji

Odšel si od nas,
pustil prazen dom,
žalost in samoto.

SPOMIN

Boleč je spomin na 2. december
2003, ko si nas brez slovesa zapustil,
dragi mož, oče, tast, brat in sorodnik

Rihard Banfi

gradbeni delovodja
iz Zenkovec

Iskrena hvala vsem, ki z dobro mislijo nanj postojite
ob grobu, prižgnete svečo ali podarite cvet.

Vsi tvoji dragi

Oh, kako boli, ko vidiš,
kako iz dneva v dan
usihajo življenjske moči.
To veš ti in vemo mi,
ki bili smo s tabo
tvoje zadnje dni.
Le srce in duša ve,
kako boli, ko tebe več med nami ni.

ZAHVALA

V 75. letu ob svitu jutra je zaprl svoje trudne oči dragi oče,
dedek, tast, brat, svak in stric

Štefan Vogrinčič

iz Skakovec

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, znancem
in prijateljem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in nam
izrekli sožalje. Vsem se najlepše zahvaljujemo za darovane vence,
sveče ter prispevke za obnovo cerkve in svete maše.

Hvala dr. Mariji Perič za zdravljenje in dr. Kovaču ter osebju
internistične terapije v Rakičanu za ves trud in lajšanje bolečin v
zadnjih trenutkih življenja. Posebej se zahvaljujemo družinam
Pintarič in Lončar za vso pomoč ter gospodu Mikiju za sočutno
izrečene zahvalne besede.

Iskrena hvala duhovniku gospodu Zrimu za pogrebni obred in
pevcem za odpeto žalostinke.

Hvala Pogrebništvu Banfi.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat najlepša hvala!

Žalujoci vsi tvoji najdražji

Dragi dedi,

pogreša te tvoja unukinja Katja!

MIKLAVŽEVA AKCIJA

www.lip-bled.si

od 6. do 24. 12. 2004

8% popust

za masivno pohištvo in notranja vrata Lipbled

foto: FOTO 992

brezplačni telefon
080 19 55

SIS
100 1601 1-092

MURSKA SOBOTA

Šavel center, Cvetkova 2, tel.: 02/23 40 090

LIP Bled, d.d., Ljubljanska c. 32,
SI - 4260 Bled, tel: 04 / 579 50 00

lipbled
Pesem gozda v vašem domu

KOMUNALA

javno podjetje d.o.o.
Murska Sobota, Kopališka 2

Vabljeni na tradicionalno »MIKLOŠEVO SENJE« v ponedeljek, 6. decembra, v središče Murske Sobotice – v Slovensko, Zvezno in Cvetkovo ulico. Pričakujejo vas prijazni sejmarji s pestro ponudbo in obilo zabave. Nastopila bo skupina Halgato bend, ob 10.30 in ob 16.00 bo na sejmu Miklavž s spremljevalci. Soorganizator prireditve je Turistično društvo Murska Sobota. Sobočani, pridite na sejem peš!

Mercator

Dobra ideja!

Akcijska ponudba v vseh živilskih prodajalnah
Mercator v času od 25.11. do 31.12.2004

Brez dvoma najboljša cena!

Poslavljen sistem Mercator d. d. Dunajska 117, 1000 Ljubljana

Rolana
hamburška slanina
polovice, vak. pak., cena za
MDK, Ljubljana

3.543,-
1.772.-

Kava Santana Brasil, mleta
100 g
Mercator Emba, Ljubljana

153,-
84.-

Vipavec
kakovostno, suho,
belo vino
1 liter
Agroind, Vipava

564,-
284.-

Darilni set Lux
Gel za pihanje Oxygen Boosr 250 ml
in Gel za pihanje Nutri Pearls 250 ml
Unilever

886,-
529.-

Bonboniera After Eight
200 g. Nevele

593,-
339.-

MINISTER ZA ZDRAVJE OPOZARJA:
PREKOMERNO PITJE ALKOHOLA
LAHKO ŠKODUJE ZDRAVJU

iuv

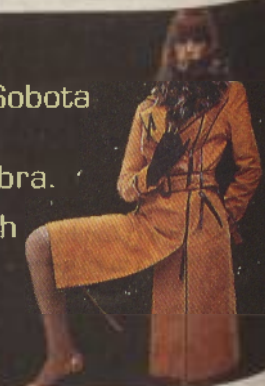
Industrija usnja Vrhnika, Tržaška 31, Vrhnika

Industrija usnja Vrhnika
ponovno v BTC Murska Sobota
(poleg Salona Creatina)

samo v petek, 3. decembra.

Akcijska prodaja usnjenih
izdelkov. Usnjeni jopiči
že od 6.900 SIT naprej.

Vljudno vabljeni!

Renato & Co.

Renato Rittkop, s. p., Markovci 4, 9204 Šalovci

RAZVOJ KURILNEGA OLJA PO UGODNIH CENAH
Tel.: 02 556 91 50, GSM: 041 366 700

IZPOSJOJA – VN TRANSPORTER T4 1 + 8 SEDEŽEV
PRODAJA NOVIH IN RABLJENIH VOZIL, PO VAŠIH ŽELJAH, KONKURENČNIH CENAH IN MOŽNOSTJO UGODNEGA FINANCIRANJA.
STARO ZA NOVO, STARO ZA STARO, ODKUP VOZIL

Spanik
Trgovina in storitve d.o.o.

PRODAJNI SALON:
NORŠINSKA ULICA 8
MURSKA SOBOTA,
TEL: 02 534 84 96

MEDIAFIN KOM, d. o. o.,
Dunajska 21, Ljubljana

UGODNA GOTOVINSKA
POSJOILA do 300.000,00
SIT do 12 OBROKOV
PE LENDAVA:
031 797 715, 031 589 448

VESTNIK
na internetu:
www.vestnik.si

Podjetje za internetne strani, d. d. D. J. A. Novak (L) M. Sobotič

INTERSPORT

NAJ NAJ VIKEND
-30%

Miklavžev POPUST
-10%

Velja za izdelke v zalogi prodajal. Popusti se ne seštevajo!

Zimska svežina

33.990,00

AKCIJA

od 25. 11. do 15. 12. 2004

KURILNO OLJE, PREMOG

Ugodne cene in
možnosti plačila!

KURIMO - PREVOZ, Jakišič Bojan, s. p.,
Gornja Bistrica 51, tel.: 57 88 200

POMURSKO DRUŠTVO
ZA BOJ PROTI RAKU
MURSKA SOBOTA,
ARH. NOVAKA 2B

zhira prostovoljne prispevke občanov
in organizacij na
račun pri Ljubljanski banki:
02340-0019232476

ZA DAROVANA SREDSTVA
SE ZAHVALJUJEMO!
Vse informacije lahko dobite po
tel.: 031 438 342

**modri
kredit**

• Kako pridem do najugodnejšega
dolgoročnega posojila?
• Kje optimalno varčevati?
• Kako bo z mojo pokojnino?

Neodvisno finančno svetovanje EXPANDET
041 604 779
Mladinska 7, 9250 Gornja Radgona

RELAX TURIZEM

JESENSKE MINI POČITNICE NA SLOVENSKI IN HRVAŠKI OBALI

CENOVNE BOMBE IN JESENSKA POTOVANJA

LAST MINUTE ponudba

Obiščite RELAX Turizem, Slovenska 25, M. Sobota, tel: 02 530 37 80

Glaspjete za Pomurko in Pomurca leta - str. 32

Spored radia Murski val

UKV 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PETEK, 3. december - 00.00 SNOP - 05.00 Vedro v novo jutro s Simono in Marjanom - 07.40 Mari-borsko pismo, Asja Matjaž - 08.15 Vrtnarski na-svet - 09.00 Poročila - 09.10 TV As, Relax - 09.45 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.00 Poročila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Zamurjenci, kabaret Dušana Radiča, Džou-ze, Berke in Marka - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.15 Od petka do petka - 13.00 Po-ročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Obisku-jemo pomurske domačije - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.30 Romskih 60 minut - 15.30 Do-godki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.40 Mali oglasi - 17.30 Murski val nagrajuje - 18.30 Radijski knjižni sej- (Nevenska Emri) - 19.00 Mladi val - glasba za mlade, vaša razmišljanja (Maja, Staša in Ti-motej) - 19.00 Poročila - 19.15 Mladi val - 20.00 Glasni televizor, Bojan Peček - 24.00 SNOP

SOBOTA, 4. december - 05.00 Dobro jutro - 09.15 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.05 Obve-stila - 10.30 Potepanje - 11.00 Poročila - 11.15 Ote-pajte se z nami - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Nagrada tedenskega sponzorja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja ted-nja - Ko ostaneta brez službe oče in mati ... Bo-jan Rous - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Na-poved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 20.00 Slovenski kulturni zakladi, Bojan Rajk - 24.00 SNOP

NEDELJA, 5. december - 05.00 Vedro v nedelj-sko jutro! - 07.30 Panonski odmevi, oddaja o po-rabskih Slovencih (Silva Eory) - 08.00 Misel in čas, duhovna misel pomurskih duhovnikov - 08.30 Zamurjenci - 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.30 Nedelj-ska kuhinja: Radijska križanka - www.murski-val.com - gumb Kontakt v živo in 537 17 10 - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Minute

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE, GLASBA NAŠEGA SRCA

1. Nemir - Pogum
2. To je tisto pravo - Zvončki
3. Nevestine sanje - Mikola
4. Čebelica Maja - Krila
5. Slakom za 40 let glasbe - Anja Marjana Kočevarja

PREDLOGA:

- Veselje božične noči - Jasmin
- Za vse dobre ljudi - Minerali

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE

1. Vrnili se bom - Bojan Kaluderovič
2. Paradoks - 2 metra pomladi
3. Bi, cigani - Langa
4. Bila je taka pesem - Moira
5. Ta bela roža - Kolektiv A Propos

PREDLOGA:

- Bodi tu - Blue planet
- Džonči, žeden gut - Kontrabant

Nagrado (kaseto) glasbene založbe **Mandarina iz Ljubljane prejme Marija Semen iz Dol. Bistrice 31, Črenšovci.**

Opombe: kupone pošljite do ponedeljka, 6. decem-bra 2004, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Na-ka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 49 - glasujem za skladbo

GLASBA
NAŠEGA SRCA:

LESTVICA OBMURSKE
ZABAVNE GLASBE:

Ime in priimek
ter naslov:

za kmetovalce (Silva Eory) - 13.30 Čestitke, Naj domačija, šport in Na narodni farmi - 19.00 Po-ročila - 20.00 Furjanek (Kdo je Jože Činč?) - 24.00 SNOP

PONEDELJEK, 6. december - dežurna novi-narka Silva Eory - 05.00 Vedro v dobro jutro, Irma in Boštjan - 07.40 Pismo iz Porabja, Marjana Sukič - 09.15 Ponedeljkova tema in internetna anketa - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Vaš sosed znanstvenik, Branko Žunec - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Tema namesto luf-tanja ... - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Anketa - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved spore-da - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi - 20.00 To sem jaz, mladinski trojček - 21.05 Nadaljevanje večerne oddaje - 24.00 SNOP

TOREK, 7. december - 05.00 Vedro v dobro ju-tro! (Vida in Bojan) - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Terenski raport - 11.00 Poročila - 11.15 - Kratki stik - 11.30 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Potrošniški nasvet, An-drej Cimer - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba edni-ne - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, le-stvica domače zabavne glasbe, pogovori z najbolj-šimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val na-grajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojence (Anica Kološa, Bojan Rajk) - 18.40 Prebiranja, drugačen pogled pomurskih avtorjev - 19.00 Poročila - 19.15 Eri ta je muzika - 20.00 Jukeboks, domača glasbena scena skozi na-očnike Boštjana Rousa - 24.00 SNOP

SREDA, 8. december - 05.00 Vedro v dobro ju-tro, Gabriela in Dušan - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 08.15 Veterinarski nasvet - 08.45 Džoužijevo pismo - 09.15 Izzi Duška Radiča - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Trn v peti, ostro z Natašo Brulc Šiftar, pritožbe, mnenja, prošnje po-slušalcev - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.15 Putra - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Hop-top, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Do-godki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Panon-ski odmevi, ponovitev - 20.00 Mursko-morski val, Simona Špindler - 24.00 SNOP

ČETRTEK, 9. december - 05.00 Dobro jutro, Na-taša in Dejan - 07.40 Zagrebško pismo Branka Šomna - 09.15 Kuharski nasvet - 10.00 Poročila - 11.00 Poročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obve-stila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja po-ročila - 17.20 Obvestila - 18.00 Mali radio - 19.00 Poročila - 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) - 20.00 Geza se zeza, glasbene želje, nagrade ... - 24.00 SNOP

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

Podjetje za Informiranje, d. o. o., Ulica, a. Novica 13, Murska Sobota

Kulturni koledar

KONCERT

MURSKA SOBOTA

- V petek, 3. decembra, ob 20. uri bo v Prireditvenem centru Mešič »Veliki MIKKlaužof koncert«, kjer bo na-stopila skupina Elvis Jackson (Ajdoščina). Pred njo bosta nastopili pomurski skupini Bleed On (Radenci) in Soundtrade (Čankova).

- V torek, 7. decembra, ob 19. uri bo v grajski dvorani koncert sodobne etno glasbe s skupino Paniks iz Subotice.

LJUTOMER

V petek, 3. decembra, ob 19.30 bo v dvorani Glasbene šole koncert Ženskega akademskega pevskega zbora Vugaš iz Murske Sobotne pod vodstvom Mileve Kralj Buzeti.

GORNJA RADGONA

V petek, 3. decembra, ob 21. uri bo v gostišču Rodos Veliki Miklavžev večer, kjer bosta nastopili skupini Nude in Toti štirje.

GORNJI PETROVCI

V soboto, 4. decembra, ob 20. uri bo v vaškem domu nastopila skupina Blue Planet.

DOGODEK

MURSKA SOBOTA

- V petek, 3. decembra, med 9. in 17. uro bo v Pokrajinskem muzeju v okviru prireditve Ta veseli dan kulture prost vstop za ogled stalne razstave in razstave Neskončen di. Ob 12. uri bo po stalni razstavi vodil muzejski svetovalec Janez Balazic, ob 16. uri pa muzejska svetovalka Metka Fujs. Ob 11. uri bo po razstavi Neskončen di vodil muzejski svetovalec Branko Kermán, ob 17. uri pa Franc Kuzmič. Med 13. in 16. uro bodo muzejske delavnice za otroke vrtcev in nižjih razredov osnovnih šol pod vodstvom višjega kustosa mag. Franca Kuzmiča in kustosinje Jelke Fšajd.

- V petek, 3. decembra, ob 11. uri bo v Galeriji v okviru prireditve Ta veseli dan kulture strokovno vodstvo po razstavi Evropski triennale male plastike z ravnateljem Galerije mag. Francem Obalom. Ob 17. uri bo po razstavi vodil višji kustos Robert Inhof. Mogoč bo tudi nakup publikacij po simboličnih cenah.

- V petek, 3. decembra, ob 20. uri bo v kavarni hotela Diana modna revija, ki jo pripravlja Sekcija tekstilcev pri OOZ Murska Sobota.

- V soboto, 4. decembra, med 10. in 12. uro bodo v trgo-vini Umetnija v Šavel centru Sobotne čirečare za otroke. Tokrat bo na sporedu Miklavževa delavnica za otroke.

- V soboto, 4. decembra, ob 17. uri bo v grajski dvorani slavnostna akademija v počastitev 30. obletnice Podvo-dne reševalne službe v Pomurju in 10. obletnice Potap-ljaškega društva Murska Sobota. Slavnostni govornik bo župan Anton Štihec.

- V ponedeljek, 6. decembra, ob 6. uri se bo pričelo v centru mesta tradicionalno Mikloševo senje.

LJUTOMER

V petek, 3. decembra, bo na sedežu Javnega sklada za kulturne dejavnosti OI Ljutomer (Dom kulture Ljuto-mer) dan odprtih vrat v okviru prireditve Ta veseli dan kulture. Na vprašanja obiskovalcev bo odgovarjala vo-dja JSKD OI Ljutomer Mira Rebernik Žižek, ki bo tudi pripravila publikacije in zavrtela filme.

KOBILJE

V soboto, 4. decembra, ob 18. uri bo v telovadnici osno-vne šole medobmočna prireditev Družina poje. Pripra-vljata JSKD OI Lendava in Kulturno društvo Kobilje!

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 2. decembra: ob 18.00 ameriška kriminalna komedija Bela modela, ob 20.00 ameriška znanstveno-fantastična srhljivka Van Helsing

Petek, 3. decembra: ob 18.00 Van Helsing, ob 20.15 Bela modela

Sobota, 4. decembra: ob 16.30 ameriški animirani film Kraljestvo morskega psa, ob 18.00 Bela modela, ob 20.00 Van Helsing

Nedelja, 5. decembra: ob 16.30 Kraljestvo morskega psa, ob 18.00 Bela modela, ob 20.00 Van Helsing

Sreda, 8. decembra: ob 18. in 20.00 ameriška kome-dija Zgube med dvema ognjema

Ljutomer

Sobota, 4. decembra: ob 19.30 ameriška akcijska srhljivka Telezni čuvaj

Nedelja, 5. decembra: ob 17.00 in 19.30 ameriška znanstvenofantastična srhljivka Van Helsing

Gornja Radgona

Petek, 3. decembra: ob 18.00 ameriška akcijska srhlji-vka Stranski učinki, ob 20.00 ameriški dokumentarec Fahrenheit 9/11

Nedelja, 5. decembra: ob 17.30 Fahrenheit 9/11, ob 19.30 Stranski učinki

Kulturni koledar

GLEDALIŠČE

MURSKA SOBOTA

- V četrtek, 2. decembra, ob 19. uri bo v grajski dvora-ni gledališka komedija Naključna smrt nekega terori-sta avtorja Daria Foa v izvedbi Gledališča Koper in režiji Borisa Cavazze. V glavnih vlogah nastopajo Ga-šper Tič, Gorazd Žilavec in Nataša Tič Ralijan.

- V ponedeljek, 6. decembra, ob 17. uri bo v grajski dvorani predstava Zverinice iz Rezijske, ki jo je priredil avtor in režiser Blaž Lukan v izvedbi Lutkovnega gle-dališča Maribor.

LENDAVA

- V petek, 3. decembra, ob 19. uri bo v gledališki dvo-rani predstava Šola za žene avtorja Moliera v izvedbi SNG Drame iz Ljubljane.

- V soboto, 4. decembra, ob 18. uri bo v gledališki dvorani otroška predstava Gremlins na vlak v izvedbi Gledališča Unikat.

- V nedeljo, 5. decembra, ob 19. uri bo v gledališki dvorani gledališka komedija Leszallas Pariszban av-torja Marca Camolettijsa. Gre za madžarsko varianto predstave Stevardese pristajajo.

VELIKA POLANA

V soboto, 4. decembra, ob 17.30 bo v Domu krajanov gledališka predstava Agencija vročih knjig avtorice Ka-roline Kolmanic v izvedbi gledališke skupine (Pred)igra. Pripravlja MKVP!

PLES, FOLKLORA

MURSKA SOBOTA

V petek, 3. decembra, ob 19. uri bo v grajski dvorani Večer sodobnega plesa, ki ga pripravlja v počastitev Pre-šernovega rojstva Šola za sodobni ples Flota iz M. Sobotne.

LITERATURA

LENDAVA

V petek, 3. decembra, bo v knjižnici dan odprtih vrat, v kletnih prostorih pa knjižni sej-.

HOTIZA

V petek, 3. decembra, bodo v krajevni knjižnici prebira-li pravljice.

PREDAVANJE

MURSKA SOBOTA

V soboto, 4. decembra, ob 9. uri bo v telovadnici Eko-nomske šole v okviru projekta Skriti zaklad okrogla miza na temo Oblikovanje lastne samopodobe v jeziko-vnem in bivanjskem okolju. Svoje referate bodo pred-stavili strokovnjaki s področja narodnostnih manjšin, psihologije, sociologije in jezikoslovja.

RAKIČAN

V četrtek, 2. decembra, bo v Izobraževalnem centru se-minar na temo Poklicna iztrošenost in zasvojenost z delom avtorja mag. Janka Bohaka.

LENDAVA

V petek, 3. decembra, ob 18. uri bo v Centru interesnih dejavnosti okrogla miza na temo Aids in HIV, ki jo pri-pravlja Klub študentov Lendava. Gostje: fundacija Ro-bert iz Ljubljane!

FOTOGRAFIJA

MURSKA SOBOTA

V soboto, 4. decembra, ob 18. uri bo v grajski dvorani projekcija podvodnih fotografij Presenečenje s Filipi-nov avtorja mag. Andreja Vojeta. Pripravlja Potapljaško društvo Murska Sobota!

FILM

LENDAVA

V soboto, 4. decembra, ob 20. uri bo v Centru intere-snih dejavnosti projekcija filma White Trash »Groza Ju jitsu Zombijev« skupine Plan 9. Pripravlja Klub šuden-tov Lendava!

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

- V Pokrajinskem muzeju je na ogled stalna muzejska razstava. Do konca februarja 2005 je na ogled tudi arhe-ološka razstava Neskončen di.

- V prostorih Kluba PAC je na ogled razstava del 10. slikarske kolonije Primoža Trubarja v Pomurju.

- V predprostoru grajske dvorane je na ogled retro-spektivna razstava Vilka Gerleca.

- V prostoru Železotehne (Lendavska 3) je do konca leta na ogled fotografska razstava na temo Sto let Žele-zotehne.

- V Galeriji je na ogled Evropski triennale male plastike s tokratno temo Preporod statuete. Do 31. decembra raz-stavlja trideset umetnikov iz 25 držav.

- V izložbenem prostoru podjetja Fering, d. o. o., v Sloven-ski ulici je do 17. decembra na ogled razstava Sončkovih izdelkov, ki so jih izdelale osebe s cerebralno paralizo.

- V trgovini Mass v BTC je do 31. decembra na ogled razstava Sončkovih izdelkov, ki so jih izdelale osebe s cerebralno paralizo.

LJUTOMER

V galeriji Anterja Trstenjaka je do 11. decembra na ogled razstava del III. bienala slik malega formata.

LENDAVA

- V avli Zavoda za kulturo in promocijo si lahko ogleda-te razstavo 100. obletnica dežnikarstva v Lendavi.

- V grajski galeriji je do 31. januarja na ogled razstava fotografij avtorja Istvana Hagymasa.

RADENCI

V muzeju Radenske je do 5. januarja na ogled razstava likovnih del z 9. likovne kolonije 2004. Razstavo pripra-vlja Likovno društvo Kabinet 1. Brezplačni ogled razsta-ve je mogoč v soboto, 27. novembra, od 10. do 16. ure.

KANČEVCI

V domu duhovnosti si lahko do 4. decembra ogledate razstavo kvačkanih izdelkov po svojih metodoloških osnutkih avtorja Ivana Halca iz Filovce.

MORAVSKE TOPLICE

V galeriji Ajda v Naravnem parku Terme 3000 do 12. decembra razstavlja svoja dela avtor Milan Rožman.

SZENTGOTTHARD/MONOŠTER

V Slovenskem kulturnem in informativnem centru so na ogled umetniška dela, nastala na 3. mednarodni liko-vni koloniji v Monoštru, ki sta jo pripravila Zveza Slo-vencev na Madžarskem in Galerija - Muzej Lendava.

VANJEK VICI

Aspirin

V postelji leži Micka. Ves napet se ji približuje Janez. V eni roki ima kozarec vode, v drugi pa aspirin. Micka: »Ja, kaj ti pa je, Janez? Saj me ne boli glava.« Janez: »To sem želel slišati.«

Driska

»Doktor, imam drisko.«
»Poskusite z limono.«
»Sem že, ko jo vzamem ven, imam drisko še naprej.«

Napis na stranišču

Draga, priznam, prinesla si vero v moje življenje. Pred teboj nisem vedel, da obstaja pekel.

Loto

Mujo zadene na lotu sedmico. Pride domov in že pri vratih vpije: »Žena, pripravi vse za potovanje, zadel sem sedmico.«
»Kam pa greva?«
»Ti nikamor.«

Razlike

Kakšna je razlika med zdravnikom splošne prakse, kirurgom, psihiatrom in patologom. Doktor splošne prakse vse ve, a nič ne naredi. Kirurg nič ne ve, a dela vse. Psihiater nič ne ve in nič ne dela. Patolog vse ve, a prepozno.

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

VESTNIKOV KOLEDAR

2. december, četrtek,	BLANKA
3. december, petek,	FRANC
4. december, sobota,	BARBARA
5. december, nedelja,	SAVO
6. december, ponedeljek,	MIKLAVŽ
7. december, torek,	AMBROŽ
8. december, sredo,	MARUA

6. decembra bo sonce vzhlo ob 7. uri in 29 minut, zašlo pa ob 16. uri in 17 minut. Dan bo tako dolg 8 ur in 48 minut. 5. decembra ob 1. uri in 54 minut bo na nebu nastopil zadnji krajec.

Njegova trofejna ščuka

Ribiška sreča se je pred kratkim nasmehnila tudi Dejanu Kuzmi z Ivanec, saj je ujel 11,2-kilogramsko ščuko, ki je merila v dolžino 1,10 metra. Take ščuke so v naših vodah redke. Mesto ulova naj ostane na njegovo željo skrivnost, vendar ne za prijatelja Simona, ki mu je ščuko velikanko pomagal spraviti na suho. Dejan nam je še povedal, da je bilo v začetku leta z ulovom bolj slabo, a se je k sreči v drugi polovici obrnilo na bolje. Ribolet je njegov največji hobi že nekaj let in tudi edini, saj mu poleg službe (lesarski tehnik, zaposlen v enoti Slovenijalesa v M. Soboti) ne ostane veliko časa, da bi se lahko ukvarjal še s čim drugim. Pravi tudi, da ni pomembno, da bi vedno kaj ujel; pomembno je, da je v naravi, kjer lahko občuduje okolico in se izključi iz hitrega življenjskega tempa. - J. G.

Menjalniški tečaji za tolar Banke Slovenije 1. decembra 2004

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	239,0443	239,7636	240,4829
Hrvaška	HRK	191	1	31,7043	31,7997	31,8951
Madž.	HUF	348	1	0,9735	0,9764	0,9793
Švica	CHF	756	1	158,1609	158,6368	159,1127
V. Brit.	GBP	826	1	342,8142	343,8457	344,8772
ZDA	USD	840	1	179,6920	180,2327	180,7734

Adriatic milijon za otroški oddelek

Novoletni žarek za bolne

Adriatic, zavarovalna družba, se je odločil, da bo sredstva, ki jih ob koncu leta namenja koledarjem, voščilnicam in drugim pozornostim, letos daroval v dobro bolnikov, in sicer pod geslom Novoletni žarek za bolne.

Donacijo po milijon tolarjev so namenili osim slovenskim bolnišnicam, tako tudi Splošni bolnišnici Murska Sobota, devet milijonov pa so podarili Onkološkemu inštitutu v Ljubljani. Simbolni ček sta izročila direktorju mursko-soboške bolnišnice Bojanu Korošcu Vinko Prislan, direktor Adriaticove enote v Murski Soboti, in Vinko Franetič,

direktor trženja, sredstva pa bodo namenili za nakup monitorja za nadzor in sprotno spremljanje vitalnih funkcij dojenčkov. S tem bodo prispevali h kakovostnejšemu in hitrejšemu zdravljenju najmlajših bolnikov.

Prim. dr. Jože Bedernjak je povedal, da je darovani denar za nakup monitorja za otroški oddelek pomembna pridobitev, saj imajo le eno tovrstno aparaturu in si jih ob potrebi izposojajo na drugih oddelkih. Cena monitorjev je od milijon do tri milijone tolarjev, odvisno od izbire, kupili pa bodo takšnega, ki bo omogočal spremljanje vseh življenjskih funkcij z možnostjo nadgraditve.

M. H.

Zavarovalnica Adriatic je s svojo dobrodelno akcijo Novoletni žarek za bolnike sledila načelu, da del denarja vrača regiji, regijskim bolnišnicam pa je ponudila, da same izberejo, za katere naprave in zdravstvene storitve bodo porabile podarjeni denar.

PRAZNUJETE?

www.vestnik.si

Vestnik vam poklanja darilo!

VESTNIK vsem naročnikom, ki praznujejo rojstni dan med 15. oktobrom in 15. januarjem, podarja knjigo Victorie Holt ali Vestnikov dežnik.

Po darilo pridite v naročniško službo, Ul. arh. Novaka 13, M. Sobota.

Pomurka in Pomurec leta 2004

Izbiranje Pomurke in Pomurca leta ima na Murskem valu že tradicijo, saj je letos pred nami že štirinajsti takšen izbor. Način glasovanja se je nekajkrat spremenil, saj se je pred leti radijskemu glasovanju pridružilo še glasovanje s pomočjo glasovnic v Vestniku, lani pa smo uvedli še glasovanje po internetu.

Poslušalci Murskega vala bodo začeli glasovati v ponedeljek, 20. decembra, v desetih glasovalnih dneh pa bodo skupno oddali 400 glasov.

Vsak bo lahko glasoval le enkrat. Bralci Vestnika lahko glasujejo s pomočjo originalnih glasovnic (objavljenih v tej in naslednji številki tednika). Glasovnice je treba nalepiti izključno na dopisnico in poslati na naslov: Vestnik, Arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, in sicer najkasneje do petka, 24. decembra. Pri časopisnem glasovanju pa ni omejitev, to pa pomeni, da lahko glasujete večkrat.

Na spletni strani www.radiomurskival.si boste lahko glasovali v dneh od 10. do 19. decembra. Tudi s pomočjo interneta bo vsak lahko glasoval le enkrat.

Pri vseh treh oblikah glasovanja morate glasovati tako za moškega kot žensko, v nasprotnem primeru glasovnice oziroma glasovanja ne bomo upoštevali.

Še vedno velja pravilo, da lahko glasujete za vse Pomurke in Pomurce, tudi za tiste, ki ne živijo več v rodni pokrajini.

In kako bo s seštevanjem glasov? Radijski glasovi veljajo 50, časopisni 30, internetni pa 20 odstotkov.

Razglasitev rezultatov bo tudi tokrat na Murskem valu na silvestrovo, ko bomo po tri glasovalce v vseh treh oblikah glasovanja tudi nagradili.

Glasujem za Pomurko leta 2004:

Glasujem za Pomurca leta 2004:

Moj naslov:

Ime in priimek

Naslov

Telefonska številka

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

ime in priimek:

kraj:

ulica:

številka:

poštna številka:

pošta:

davčna številka:

datum:

Naročnino želim plačevati (obkroži):

a) po položnici - letno

b) po položnici - polletno

c) po položnici - trimesečno

Pozornost novemu naročniku, ki se na časopis naroča PRVIČ:

majica

VESTNIK

V Moravskih Toplicah naj bi bili težave s proračunskim pomanjkljajem. Tako sedaj intenzivno delajo na rebalansu proračuna. Ena od možnosti, ki jo vidijo kot rešitev, je, da proračuna ne bi zniževali, ampak ga bodo napolnili namesto z likvidnim denarjem kar v naravi. Svetniki so dobili čas za razmislek, da se odločijo, ali ne bi kazalo proračuna za polniti s pridelkom paradižnika s toplih grob.

Glede nato, da Goričko dobiva se enega poslanca v državni zbor, ki ima domicil v pučunski občini, vsi pričakujejo večjo pozornost Gončkega. Prve pričakovane učinke predložitve poslanskega mandata pa bosta pučunski in moravska občina le deležni. Skoro ti dve občini bo namreč potekala posebna biobotska steza za hujšanje, ki se je že začelo.

V Črenšovcih bo te dni kemično čiščenje odnosov, ki so se pričakovano umazali v predvolilni kampanji. Posel opravlja specializirana kemična čistilnica, ki za čiščenje uporablja milice iz gosjega puha.

V Radencih že stoji blindiran kombi, ki bo naložil 25 milijonov, ki jih bo odpeljal nazaj v bančne trezorje. Tako se je namreč odločila država, ki meni, da prek komunalnega prispevka za obremenitev voda občini ne more dovoliti, da bi plačevali storitve čiščenja podjetju, ki stoji na prvi bankadi zaščitne nacionalnih interesov. Nekaterim se zdi to malo čudno.

Specialni inštitut za razvoj tomer, ki je povezan z imenom Stanovanjsko-komunalnega podjetja, je te dni dobil črno na bele, da kot monopolni upravljalec stanovanj in oskrbnik pitno vodo ne daje vsem stanovanjem enakih pogojev pri obračunavanju pitne vode. Nekaterim števec priznava, drugi ne. Morda pa s presežki plačila za vodo pokriva izgube, nastale pri vodometih.

V največjih Termah vzhodne Evrope so najprej načrtovali turistično pot do sosednje Goriče Radgone, kjer bi proučili delovanje konkurenčnega črnila. Toda to bi bila naenkrat prevelika in tudi preradikalna sprememba in tudi prevelikih stroških učinkov za razvoj term. To so sledili ustaljeni praktični odšli na daljšo pot. Ker se pravljajo na hotel s petimi zvezdicami in ker je tam že na specializaciji še slovenske Esmaralde, so se tudi termični odločili za pot v Dubaj. Tam so do ob proučitvi hotelov s petimi zvezdicami proučili delovanje golfškega igrišča v puščavskih razmerah. Ogljedali pa si bodo tudi stezo za dirke formule 1, ki bi lahko bila naslednji pot za še eno ograjitev moravske Term.

BESEDA NI KONJ